

OPPIMATERIAALEJA

PUHEENVUOROJA

RAPORTTEJA 164

TUTKIMUKSIA

Turun ammattikorkeakoulun
YHTEISKUNTAVASTUURAPORTTI 2012
Innovaatioilla kohti tulevaa

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

TOIMINTA-AJATUS: Turun AMK antaa monialaista korkeakouluopetusta sekä harjoittaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin.
VISIO: Turun AMK on arvostettu, kansainvälisesti korkeatasoinen ja innovaatioita tukeva korkeakoulu, joka lisää Varsinais-Suomen kilpailukykyä ja hyvinvointia.
ARVOT: Asiakaslähtöisyys, ammatillisuus, tuloksellisuus, yhteisöllisyys ja vaikuttavuus.
STRATEGIA: Turun AMK:n strategiassa on kaksi keskeistä teemaa:

- Innovaatiopedagogiikka ja elinikäinen oppiminen
- Kasvua ja aluevaikuttavuutta tukevien rakenteellisten uudistusten toteuttaminen.

»»» Kokonaisuudessaan strategia on luettavissa osoitteesta www.turkuamk.fi > arvot ja strategia

TURUN AMMATTIKORKEAKOULUN RAPORTTEJA 164

Turun ammattikorkeakoulu, Turku 2013

ISBN 978-952-216-378-3 (painettu)

ISSN 1457-7925 (painettu)

Painopaikka: Newprint Oy, Raisio 2013

ISBN 978-952-216-379-0 (pdf)

ISSN 1459-7764 (elektroninen)

<http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522163790.pdf>

Turun ammattikorkeakoulun yhteiskuntavastuuraportti 2012

Kaupunginjohtajan katsaus	4
Rehtorin katsaus.....	5
Raportin sisällön esittely.....	6
Yhteiskuntavastuun tavoitteet	7
Hallinto ja organisaatio	8
Strateginen johtaminen ja laadunhallinta	9
Monipuolinen koulutusyhteisö	10
TKI-toiminta	11
Sidosryhmäyhteistyö.....	12
Yhteiskuntavastuun tulokset 2012.....	14
Talousvastuu	16
Ympäristövastuu.....	22
Sosiaalinen vastuu	
Opiskelijat	28
Henkilöstö.....	37
Työelämä.....	44
Raportin sisällön vertailu GRI-suositukseen.....	52
Yhteiskuntavastuun yhteyshenkilöitä	54
Sanasto	55
Yhteystiedot.....	56

Aleksii Randell
Kaupunginjohtaja

YHTIÖITTÄMINEN TUO HAASTEITA JA MAHDOLLISUUKSIA

Vuoden 2012 aikana tehtiin odotetut päätökset Turun ammattikorkeakoulun yhtiöitymisestä. Turun kaupunki ja Salon kaupunki perustivat valmisteluvaiheen osakeyhtiön, joka ottaa vastuulleen Turun ammattikorkeakoulun ylläpitoon kuuluvat tehtävät tammikuussa 2014. Ylläpitäjän tehtäviin kuuluu päättää keskeisimmistä ammattikorkeakoulun toiminnallisista ja taloudellisista asioista. Tällaisia ovat muun muassa strateginen kehittäminen, toimintasuunnitelmasta päättäminen sekä vuosittaisen budjetin vahvistaminen.

Ainakin vuoden 2014 ajan tulee yhtiömuotoisilla ammattikorkeakouluilla olemaan osakeyhtiölain mukainen ylläpitäjähallinto sekä ammattikorkeakoululain mukainen sisäinen hallinto. Ammattikorkeakoulu-uudistuksen toisessa vaiheessa vuonna 2015 on tavoitteena siirtyä yhden oikeushenkilön asemaan.

Kuluvan vuoden aikana Turun kaupunki tulee käymään muiden mahdollisten toimijoiden kanssa neuvotteluja yhtiön omistusrakenteesta ja pääomittamisesta. On tärkeää, että siirtymisen yhtiömalliin suoritetaan yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa, kuten on tähän mennessä tapahtunut.

RAHOITUSLÄHTEITÄ ETSITTÄVÄ ENTISTÄ TEHOKKAAMMIN

Vuodesta 2014 eteenpäin Turun kaupunki kehittää ammattikorkeakouluun pääomistajan roolissa. Ammattikorkeakoulun tärkeimmät perustehtävät eivät muutu. Omistajana Turun kaupunki haluaa painottaa erityisesti nuorten koulutuksen hyvää laatua ja työelämävastaavuutta.

Ammattikorkeakoulut ovat korostuneesti alueellisia korkeakouluja, joiden tulee varmistaa osaavan työvoiman saatavuus ja tukea elinkeinorakenteemme uudistumista. Turun ammattikorkeakoulun hyviä tuloksia aikaansaanut soveltava tutkimus- ja kehitystoiminta on osa tätä kokonaisuutta.

Toinen merkittävä muutos tulee olemaan ammattikorkeakoulujen rahoituksen muuttuminen tulospohjaiseksi. Muutos tulee korostamaan onnistumista opetustehtävässä sekä ulkoisen rahoituksen hankinnassa. Yhdessä valtion perusrahoituksen leikkausten kanssa tämä luo ammattikorkeakoulun taloudelle epävarmuutta

ja tarvetta sopeuttaa toimintoja jo ennen uuden rahoituslain voimaan tuloa. Tehostamis- ja sopeuttamistoimenpiteet tulevaan rahoituskehikseen ovat tässä tilanteessa välttämättömiä ja ne ulottuvat kaikille koulutuksen tulosalueille ja hallintoon.

Turun AMK on kasvattanut ulkoisen rahoituksen kokonaismäärä tasaisesti viime vuosien aikana. Vuonna 2008 se oli 9,5 miljoonaa euroa, viime vuonna jo 12,2 miljoonaa euroa, joka vastaa noin 17 prosentin osuutta kokonaisrahoituksesta. Tämän osuuden edelleen nostaminen on tulevien vuosien selkeä tavoite ja kovin haaste.

On hyvä muistaa, että kaikki Suomen ammattikorkeakoulut ovat tämän saman tilanteen edessä ja pyrkivät parantamaan tuloksellisuuttaan samanaikaisesti. Vaikka seuraavat vuodet tulevat olemaan taloudellisesti niukempia, tulee ammattikorkeakoulun huolehtia siitä, että perustehtävien laatu ja ammattikorkeakoulun yhteiskunnallinen vaikuttavuus eivät oleellisesti kärsi. Omistajan näkökulmasta on positiivista, että ammattikorkeakoulu seuraa toimintaansa niin taloudellisesta, sosiaalisesta, kuin myös ympäristövastuun näkökulmista.

Juha Kettunen
Turun ammattikorkeakoulun rehtori

SIDOSRYHMÄT SITOVAT KORKEAKOULUN ALUEESEEN

Vuosikymmeniä sitten sidosryhmän (stakeholder) käsite ymmärrettiin kapeasti sijoituksena, jonka välityksellä omistajat saattoivat omistaa osuuksia ja nostaa osinkoa yhtiöstä. Nykyisin sidosryhmän käsite on tätä laajempi käsittäen kaikki ne tahot, joilla on jokin intressi kyseessä olevaan organisaatioon.

Ammattikorkeakoulujen suhteita työelämään ja aluetta edustaviin sidosryhmiin on painotettu lainsäädännössä. Ammattikorkeakoulun lakisääteisiin tehtäviin kuuluu korkeakouluopetuksen lisäksi harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa.

Ammattikorkeakoulun menestys ja aluekehitystä tukeva toiminta perustuvat suurelta osin sen kykyyn hoitaa sidosryhmäsuhteitaan. Sidosryhmiin kuuluvat kaikki ne organisaatiot, ryhmät ja yksilöt, jotka voivat vaikuttaa ammattikorkeakoulun perustehtävän menestykselliseen hoitamiseen sekä tavoitteiden saavuttamiseen. Ammattikorkeakoulun sisäisiin sidosryhmiin kuuluvat henkilöstön lisäksi opiskelijat, mutta muut tahot ovat ulkoisia sidosryhmiä.

Ulkoisten sidosryhmien merkitys kasvaa valtion rahoituksen vähentyessä. Korkeakoulut hakevat ulkoista rahoitusta erilaisista kotimaisista ja ulkomaista rahoituslähteistä. Kansainvälinen rahoitus on muodostunut ammattikorkeakouluille erityisen tärkeäksi, sillä lähes kolmannes niiden tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoituksesta on EU-rahoitusta. Turun ammattikorkeakoulu on ollut edellisen viiden vuoden aikana maamme menestyksellisin Erasmus Lifelong Learning -rahoitusta saanut korkeakoulu. Sidosryhmätoimintaa voidaan pitää korkealaatuiseena, sillä rahoittaja on halunnut jatkaa yhteistyötä Turun ammattikorkeakoulun kanssa.

Turun ammattikorkeakoululla on useita kymmeniä rahoittajatahoja, minkä vuoksi rahoitus voi pikaisesti tarkasteltuna vaikuttaa sirpalemaiselta. Rahoittajatahot määrittelevät kuitenkin rahoitusten peruslinjaukset yhteiskunnallisten näkemysten ja tarkkaan mietittyjen strategisten linjausten perusteella. Ammattikorkeakoulu hakee projektirahoitusta, joka vastaa sen koulutustoimintaa ja strategisia painoaloja. Näin haettava rahoitus vastaa myös hyvin ammattikorkeakoulun ydinosaamisista, joten opiskelijoita voidaan ottaa mukaan projektoimintaan.

Sidosryhmätyö on tärkeää myös laadunvarmistuksen kannalta, sillä Korkeakoulujen arviointineuvoston suorittaman laatuauditoinnin yhteydessä auditointiryhmä haastattelee sidosryhmiä korkeakoulun johdon, opettajien, muun henkilökunnan ja opiskelijoiden ohella. Sen vuoksi laatujärjestelmän tulisi kattaa myös sidosryhmäsuhteiden laadunvarmistus.

Korkeakoulun keskeisimmät sidosryhmät liittyvät niihin prosesseihin ja rakenteisiin, joiden avulla ammattikorkeakoulu kouluttaa ja hoitaa muut perustehtävänsä sekä pyrkii saavuttamaan tavoitteensa. Sidosryhmäsuhteet kuvataan kattavasti Turun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystoiminnan, tukipalveluiden sekä koulutuksen prosessikuvauksissa, joiden laadintaan ja kehittämiseen henkilökunta ja opiskelijat ovat laajasti osallistuneet.

Sidosryhmiä tulee tarkastella myös alueelliseen vaikuttavuuden, talouden ja osaamisen vahvistamisen näkökulmista. Turun ammattikorkeakoulu on tunnistanut keskeiset sidosryhmänsä ja kerännyt systemaattisesti aineistoa toiminnan kattavuudesta. Toimintaa on kuvattu laatomalla kattavia tilastoja, joita on kuvattu yhteiskuntavastuureportissa.

RAPORTIN SISÄLLÖN ESITTELY

Turun ammattikorkeakoulu on muutosten edessä. Uusi, vuonna 2014 voimaan tuleva ammattikorkeakoululaki uudistaa ammattikorkeakoulujen rahoitusta ja hallintoa. Osana tätä prosessia ammattikorkeakoulut hakevat toimilupiaan uudelleen vuoden 2013 syksyllä. Näiden muutosten lisäksi Turun AMK:sta tulee osakeyhtiö vuoden 2014 alussa. Uudistukset heijastuvat väistämättä sekä henkilökuntaan että opiskelijoihin. Raportoinnilla on selkeä tehtävä tässä muutosvaiheessa. Raportointi antaa korkeakoululle käsityksen siitä, miten nuori korkeakoulu on kehittynyt tähän mennessä ja miten toimintaa nyt muuttuvassa tilanteessa tulisi kehittää.

Kuva: Elina Kvåla

Kymmenennen yhteiskuntavastuuraportin avulla Turun AMK viestii sisäisille ja ulkoisille sidosryhmilleen, kuinka se on onnistunut tehtävässään tähän mennessä. Keskeiset mittarit on valittu niin, että ne parhaalla mahdollisella tavalla kuvaavat Turun AMK:n perustehtävien – korkeakoulutaisoisen ammattiopetuksen, TKI-toiminnan sekä aluekehityksen – toteutumista. Raportin alussa esitellään Turun AMK:n strategiset peruslinjaukset, hallintotapa ja sidosryhmäsuhteet.

Raportointi on jaettu talous-, ympäristö- ja sosiaaliseen vastuuta koskeviin osiin. Niissä kuvataan, miten Turun AMK toteuttaa yhteiskuntavastuuta sidosryhmiään kohtaan. Tunnusluvut aikasarjoihin on koottu yhdelle aukeamalle ennen erillisiä yhteiskuntavastuuosia. Raportin lopusta löytyvät sisällön vertailu GRI-suosituksiin, sanasto sekä yhteystiedot.

Raportointi on tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Osa tiedoista kerätään Turun AMK:n sisäiseen raportointiin ja toiminnan seurantaan ja osa tuotetaan mm. opetus- ja kulttuuriministeriön tilastointia varten.

RAPORTIN TIETOLÄHTEET

Raportin talousvastuuosassa kuvataan toiminnan kustannustehokkuutta sekä taloudellisia vaikutuksia alueelle. Raportin talousvastuutiedot tulevat Turun AMK:n kirjanpidosta ja virallisista tilinpäätöstiedoista.

Ympäristövastuuosassa tuodaan esille Turun AMK:n koulutus- ja kehittämistehtävien positiiviset ympäristövaikutukset maakuntaan sekä toiminnasta aiheutuvat negatiiviset ympäristövaikutukset. Kulutustiedot perustuvat pääosin Turun kaupungin ja muiden vuokranantajien sekä kiinteistöhoitajien kulutusseurantaan. Jätehuoltoyritykset L&T ja Sita toimittavat jätehuoltoa koskevat raportit. Päästöt vesistöön on laskettu Turun seudun puhdistamo Oy:n ilmoittamien puhdistustehokkuuslukujen avulla. Ajokilometrit ja virka-ajot sekä materiaalihankinnat on saatu Turun AMK:n kirjanpidosta ja päästökertoimet Lipastosta, VTT:n toteuttamasta pakokaasupäästöjen ja energiankulutuksen laskentajärjestelmästä. Paperinkulutuksen osalta tiedot hankittiin Turun hankinta- ja logistiikkakeskuksesta.

Sosiaalisen vastuun osa-alue on laajennettu käsittelemään sosiaalisen vastuun henkilökuntaosuuden lisäksi opiskelijoiden oppimista ja osallisuutta sekä työelämäyhteistyötä. Henkilöstöä koskevat tiedot ovat Turun kaupungin palkka- ja henkilöstöhallinnon Personic F.K -tietojärjestelmästä. Opiskelijoita koskevat tiedot perustuvat opetushallinnon uuteen raportointipalvelu Vipunen-tietokantaan, Opetushallituksen yhteishakujärjestelmään (AMKYH) ja hakija- ja opiskelupaikkajärjestelmään, Tilastokeskuksen ja Kelan tietoihin sekä Turun AMK:n Winha Pro-opiskelija- ja opintohallintojärjestelmään.

Sosiaalisen vastuun työelämää kuvaavaan osuuteen tiedot on kerätty sekä koulutuksen että kehittämisen tulosalueilta Excel-taulukoiden avulla. Vuonna 2012 käyttöön otetusta asiakkuudenhallintajärjestelmästä saatiin Hyvinvointipalvelut ja Tietoliikenne ja sähköinen kauppa-tulosalueiden tiedot. Sosiaalisen vastuun osuus kuvaa sitä, miten Turun AMK hoitaa yhteyksiään sidosryhmiin ja Varsinais-Suomen maakuntaan.

RAPORTOINNIN RAJOITTEET

Raportoinnissa on noudatettu soveltuvin osin Global Reporting Initiative'n (GRI) G3-raportointiohjeistoa. Raportoinnissa on tavoiteltu tasoa B. Koska kyseessä on julkinen organisaatio, kaikkia GRI:n mukaisia tunnuslukuja ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista määrittellä. Kaikkia tunnuslukuja ei ole voitu laskea samalla tavalla kuin aikaisempina vuosina, eivätkä luvut aina ole vertailukelpoisia. Kaikista putteista ja muutoksista on mainittu tekstissä kussakin kohdassa erikseen.

Satu Helmi

Suunnittelija

Yhteiskuntavastuuraportin päätoimittaja

»»» Aikaisempien vuosien raportit sekä lisätietoja ammattikorkeakoulun yhteiskuntavastuutoiminnasta:
<http://www.turkuamk.fi/yhteiskuntavastuu>

YHTEISKUNTAVASTUUN TAVOITTEET

Turun ammattikorkeakoulun yhteiskuntavastuuta kehitetään tavoitteellisesti johtamisjärjestelmien avulla. Tasapainotettuun tuloskortistoon (BSC) pohjautuvaa strategiaperustaista tavoite- ja laatujohtamista on toteutettu vuodesta 2001 asti. Turun kaupungin hallintokunnat ja liikelaitokset ovat tehneet kestävän kehityksen budjetointia vuodesta 2010.

Turun AMK:n yhteiskuntavastuun tavoitteet perustuvat AMK:n arvoihin, strategiaan painoaloihin ja toiminnan tavoitteisiin sekä Turun kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelmaan vuosille 2009–2013. Vuonna 2012 kestävän kehityksen budjetoinnin hallintokuntia ja liikelaitoksia koskevia yhteisiä asioita olivat päästövähennyssuunnitelman laatiminen, ekotukihenkilöiden nimeäminen sekä energiatehokkuustoimenpiteet ja kestävän kehityksen mukaiset hankinnat.

Taloudelliset tavoitteet

- Talouden tasapainottamiseksi opiskelijoista mahdollisimman monet valmistuvat asetettujen tutkinto-tavoitteiden mukaisesti normiajassa.
- Valmistuneista valtaosa työllistyy strategian mukaisesti Varsinais-Suomeen. Valmistuneiden osaaminen vahvistaa maakunnan kilpailukykyä, palveluiden kysyntää ja verotuloja koko alueella.
- Täydennyskoulutus- ja palvelutoiminta sekä TKI-toiminta tukevat alueen yritysten toimintaa. Ulkoinen rahoitus tukee Turun AMK:n kehittymistä ja tuo opetustoimintaan lisärahoitusta.

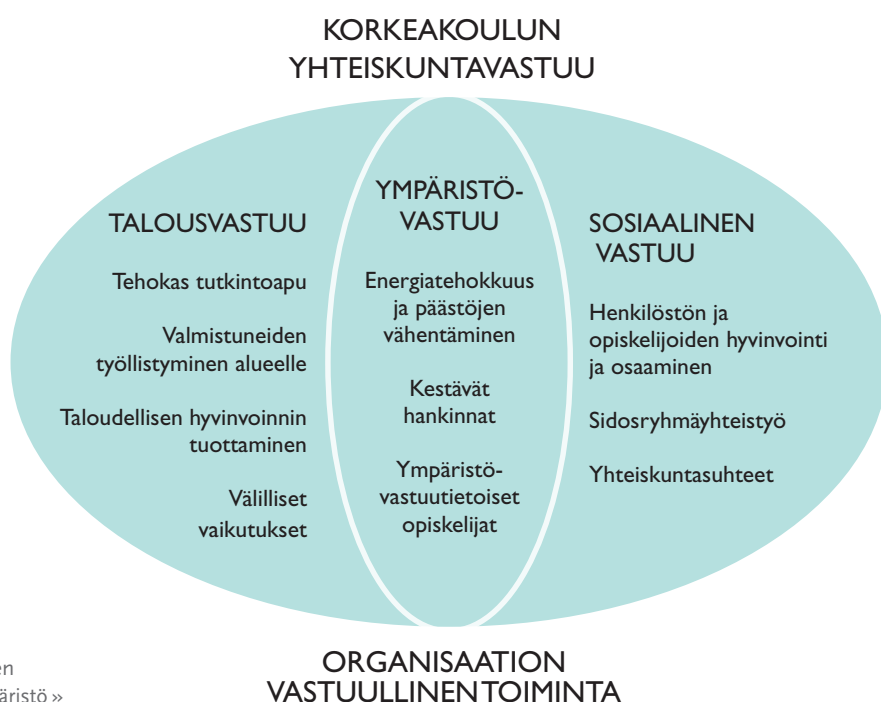
»»» Lisätietoa Turun kaupungin kestävän kehityksen ohjelmasta: <http://turku.fi> » Kaupunkisuunnittelu ja ympäristö » Kestävä kehitys

Ympäristötavoitteet

- Opiskelijat sisäistävät koulutusalan ympäristövastuuteemat. Henkilökunta tiedostaa kestävän kehityksen teemoja yhä enemmän.
- AMK vähentää ympäristökuormaansa esimerkiksi kuluttamalla vähemmän lämpöä, vettä ja sähköä.

Sosiaaliset tavoitteet

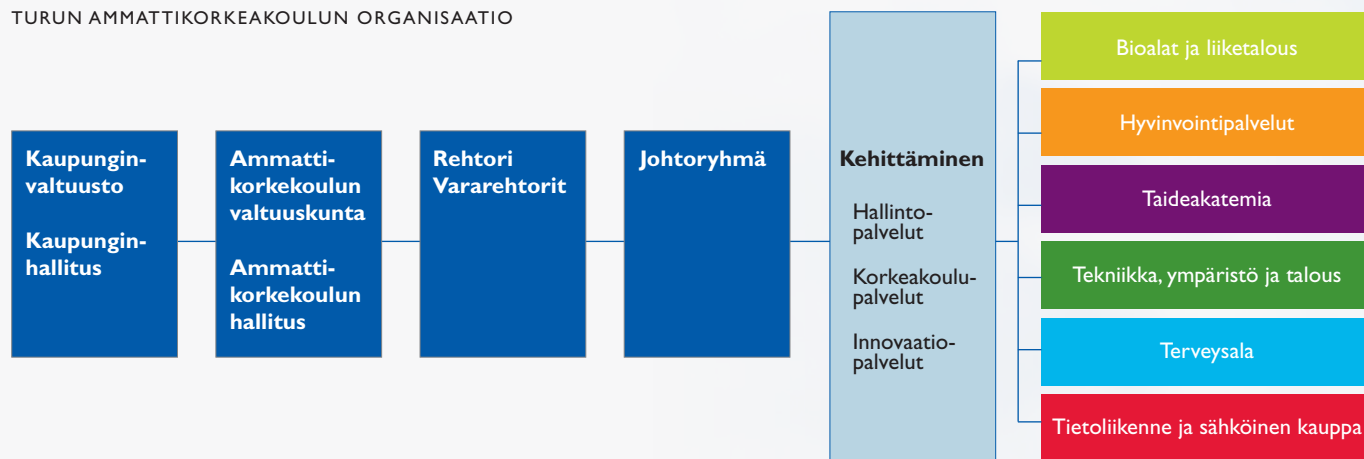
- Turun AMK on laadukas ja kiinnostava opiskelupaikka. Korkeakoulu yhteisön jäsenet kokevat, että työympäristössä arvostetaan ja kehitetään osaamista sekä huolehditaan jäsenten hyvinvoinnista.
- Turun AMK koetaan innovatiiviseksi ja luotettavaksi kumppaniksi alueen yrityksissä. Korkeakoulun asiantuntijoihin luotetaan ja opiskelijoita arvostetaan työntekijöinä.

**ORGANISAATION
VASTUULLINEN TOIMINTA**

HALLINTO JA ORGANISAATIO

TURUN AMMATTIKORKEAKOULUN ORGANISAATIO

Turun kaupunki ylläpitää Turun ammattikorkeakoulua ja se toimii Turun kaupunginhallituksen alaisuudessa. Sisäistä hallintoa hoitavat AMK:n hallitus ja rehtori. Kaupunginhallitus nimittää toimikaudekseen Turun AMK:n hallituksen jäsenet ja varajäsenet.

Turun AMK:n hallituksen, kuten muidenkin toimielinten, toimikautta on jatkettu vuoden 2013 loppuun, muutostilanteesta johtuen. Puheenjohtajana toimivan rehtorin lisäksi hallituksessa on yksitoista varsinaista jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Jäsenistä ja varajäsenistä kaksi edustaa Turun AMK:n muuta johtoa, kaksi päätoimisia opettajia, yksi muuta päätoimista henkilöstöä, kaksi päätoimisia opiskelijoita sekä neljä elinkeinoelämää ja muuta työelämää. Ylläpitäjä valitsee elinkeinoelämän ja muun työelämän edustajat rehtoria kuultuaan. Muiden jäsenten valinnasta määrätään Turun AMK:n toimintasäännössä.

Hallitus kehittää Turun AMK:n toimintaa ja tekee ehdotuksen toiminta- ja taloussuunnitelmaksi sekä talousarvioksi. Lisäksi hallitus päättää mm. Turun AMK:lle myönnettyjen määrärahojen jakamisesta ja muutoksista koulutustehtävään sekä hyväksyy Turun AMK:n tutkinto- ja toimintasäännön. Hallitus vastaa ylläpitäjälle strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Turun AMK:n rehtori vastaa hallintopalveluista. Ensimmäinen vararehtori vastaa innovaatiopalveluista sekä työelämää ja aluekehitystä palvelevan toiminnan kehittämisestä. Toisen vararehtorin vastuulla ovat korkeakoulupalvelut ja koulutuksen kehittäminen.

VALTUUSKUNTA

Varsinais-Suomen aluekehityksen sekä vuorovaihtuksen ja yhteistyön edistämiseksi AMK:lla on valtuuskunta, jonka kaupunginvaltuusto asettaa toimikautensa ajaksi. Siihen kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 16–24 jäsentä, jotka edustavat Turun kaupunkia ja muita Varsinais-Suomen alueen kuntia, seudullisia yhteistyöelimiä sekä alueen elinkeino- ja työelämää.

JOHTORYHMÄ

Rehtorin johdolla Turun AMK:n johtoryhmä sovittaa yhteen ja kehittää Turun AMK:n toimintoja. Johtoryhmään kuuluvat vararehtorit, koulutusjohtajat, talousjohtaja, kehitysjohtaja sekä tutkimus- ja kehitysjohtaja. Johtoryhmään kuuluu henkilöstön edustus. Viestintäpäälliköllä on pääosin läsnäolo- ja puheoikeus johtoryhmässä. Tarvittaessa johtoryhmä kuulee asiantuntijoita ja opiskelijajakunnan edustajia.

TULOSALUEET

Turun AMK:n toiminta jakautuu kuuteen monialaiseen opetuksen tulosalueeseen ja yhteen kehittämisen tulosalueeseen. Opetuksen tulosalueita johtaa koulutusjohtaja. Täydennyskoulutus sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta (TKI) kattavat kaikki tulosalueet.

AMMATTIKORKEAKOULU-UUDISTUS JA TURUN AMK:N YHTIÖITTÄMINEN

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleman ammattikorkeakoulu-uudistuksen tavoitteena on uudistaa ammattikorkeakoulujen rahoitusta ja hallintoa koskeva lainsäädäntö. Uudistuksen tavoitteena on ammattikorkeakoulu, joka on kansainvälisesti arvostettu, itsenäinen ja vastuullinen.

Vastuu ammattikorkeakoulujen perusrahoituksesta siirretään kokonaan valtiolle ja ammattikorkeakouluista tehdään itsenäisiä oikeustoimihenkilöitä. Ammattikorkeakoulujen toimiluvat uudistetaan korostaen toiminnan laatua ja vaikuttavuutta.

Lakimuutoksia koskeva valmistelutyö tapahtui vuonna 2012. Lain vahvistamisen jälkeen uuden lain mukaisia toimilupia haetaan syksyllä 2013. Valtioneuvosto päättää uusista toimiluvista vuoden 2013 loppuun mennessä.

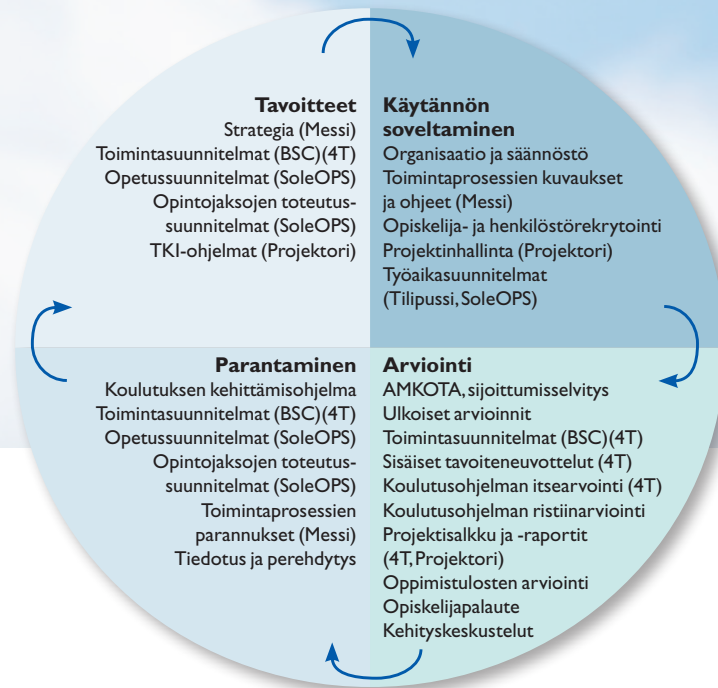
Samaan aikaan ammattikorkeakoulu-uudistuksen kanssa on meneillään Turun AMK:n yhtiöittäminen. Turun kaupunginhallitus päätti 2.4.2012 kokouksessaan AMK Oy:n perustamisesta vuoden 2014 alusta. Väliaikaisesti toimivalle osakeyhtiölle määriteltiin osakepääoma vuoden 2013 talousarvioon. Yhtiön aloitusvaiheen omistajana on Turun kaupunki 91 %:n osuudella ja Salon kaupunki 9 %:n osuudella. Väliaikaisen osakeyhtiön johtajaksi valittiin vuoden 2012 lopussa VTM Sami Savolainen. Hallituksen puheenjohtajana toimii entinen apulaiskaupunginjohtaja Jouko K. Lehmusto.

☰☰☰ Lisätietoa Turun AMK:n hallinnosta ja tulosalueista: www.turkuamk.fi > esittely

STRATEGINEN JOHTAMINEN JA LAADUNHALLINTA

LAADUNHALLINNAN MENETTELYT

Opetus- ja kulttuuriministeriön, Turun kaupungin ja Turun ammattikorkeakoulun välinen tavoitesopimus sekä ammattikorkeakoulun strateginen suunnitelma määrittävät koulutustarjonnan sekä toiminnan profiilin ja painoalueet. Toiminnan ohjaus tapahtuu vuosittain laadittavien toimintasuunnitelmien sekä sisäisten tavoiteneuvotteluiden avulla. Toimintasuunnitelmassa määritellään toiminnan kehittämisen määrälliset ja laadulliset tavoitteet sekä toimenpiteet.

LAATUJÄRJESTELMÄ

Laatujärjestelmällä tarkoitetaan johtamis- ja organisaatorakenteen, sääntöjen, prosessien, menettelyjen ja järjestelmien kokonaisuutta. Tämä ohjaa johtoa, henkilöstöä ja opiskelijoita työskentelemään strategian, hyväksytyjen periaatteiden sekä asetettujen tavoitteiden ja annettujen lupauksen mukaisesti. Laatujärjestelmän tehtävänä on selvittää, miten Turun ammattikorkeakoulu ja sen toimintayksiköt ovat onnistuneet tehtävis-

sään sekä tuottaa hyödyllistä tietoa toiminnan kehittämiseen, varmistaa toimintaprosessien ja käytäntöjen tarkoituksenmukaisuus ja hallittavuus suhteessa tavoitteisiin sekä viestiä toiminnan tuloksista ja laadusta korkeakoulu yhteisölle ja ulkoisille sidosryhmille. Laadunhallinta ymmärtään kehittämisen kehänä, johon sisältyvät tavoitteiden asettaminen sekä toimintatapojen määrittely, arviointi ja kehittäminen. Kehitysjohdaja vastaa laatujärjestelmän toimivuudesta ja kehittämisestä.

Toimintatapojen ohjeistukset löytyvät henkilöstön ja opiskelijoiden intranetistä eli Messistä, joka samalla toimii laatukäsikirjana. Opiskelijapalautteet auttavat opetuksen kehittämisessä. Johto ja esimiehet saavat tietoa määrällisten tunnuslukujen kehittymisestä QlikView-raportointijärjestelmästä. Toimintaprosessien sisäiset auditoinnit ovat osoittaneet hyödyllisiksi. Opiskelijat osallistuvat sisäisiin auditointeihin, arviointeihin ja erilaisiin kehittämisryhmiin.

Turun AMK on läpäissyt Korkeakoulujen arviointineuvoston toteuttaman laatujärjestelmän auditoinnin hyväksytysti vuonna 2010. Ulkoisen auditointiryhmän mukaan laatujärjestelmä kattaa varsin hyvin ammattikorkeakoulun toiminnot ja järjestelmän osat muodostavat dynaamisen kokonaisuuden. Laadunhallinnan kehittämistarpeita on tukipalveluissa sekä palvelutoiminnassa, täydennyskoulutuksessa ja TKI-toiminnassa.

MONIPUOLINEN KOULUTUSYHTEISÖ

Turun ammattikorkeakoulu (AMK) on monialainen koulutusyhteisö. Se tarjoaa työelämää ja yrittäjyyttä palvelevaa ja kehittävää koulutusta, soveltavaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-työtä (TKI) sekä organisaatioiden kokonaisvaltaista kehittämistä. Toiminnan kolme päätehtävää ovat nuorisolle suunnattu korkeakoulutasoinen ammattiopetus, TKI-toiminta sekä aluekehitys. Näitä tehtäviä Turun AMK toteuttaa kiinteässä yhteistyössä työelämän ja muiden sidosryhmiensä kanssa.

Turun AMK:n keskeisenä vaikutusalueena on Varsinais-Suomi. Opetus on keskittynyt Turkuun, jossa toimitaan viidessä eri toimipisteessä, sekä Saloon. Pääosa opiskelijoista rekrytoituu Varsinais-Suomesta ja suurin osa valmistuneista työllistyy maakuntaan. Turun AMK:sta valmistuu vuosittain noin 1 500 uutta ammattilaista.

Kehitämme maakuntaa tukevaa monialaista innovaatiopedagogiikkaa, jossa korostuvat tutkimus- ja kehitystoiminta, joustavat opetussuunnitelmat, yrittäjyys- ja palvelutoiminta sekä kansainvälisyys. Näin tarjoamme opiskelijoille entistä paremmat valmiudet menestyä työmarkkinoilla.

»»» Lisätietoa toiminnasta:
<http://turkuamk.fi> » esittely

NUORTEN KOULUTUS

- Viisi koulutusala (AMK & YAMK-tutkinnot yhteensä):
  - kulttuuriala
  - sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
  - tekniikan ja liikenteen ala
  - yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala
  - matkailu- ravitsemis- ja talousala (YAMK)
- 45 koulutusohjelmaa ja noin 70 suuntautumisvaihtoehtoa

AIKUISKOULUTUS

Tutkintoon johtava koulutus

- 23 aikuisille suunnattua koulutusohjelmaa.
- Tutkinnon voi suorittaa työn ohella.
- Opiskelu itsenäistä ja aikaisempaa työkokemusta ja koulutusta täydentävää.

Täydenniskoulutus

- Tavoitteena on jatkuvasti ylläpitää ja kehittää ammatillista osaamista.
- Koulutuksia on useissa eri muodoissa, teemapäivistä ja seminaareista aina laajoihin 30–60 opintopisteen erikoistumisopintoihin.
- Monimuoto-opiskelun ansiosta opiskelu on mahdollista työn ohessa.

»»» Lisätietoja täydenniskoulutuksen opetuksesta:
<http://www.turkuamk.fi/taydenniskoulutus>.

YLEMPI AMK-TUTKINTO (YAMK)

- Tuottaa saman kelpoisuuden julkiseen virkaan kuin yliopistoissa ja muissa tiedekorkeakouluissa suoritettu ylempi korkeakoulututkinto.
- Opiskelijalla tulee olla aikaisempi soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai muu soveltuva korkeakoulututkinto sekä tämän jälkeen hankittu vähintään kolmen vuoden työkokemus asianomaiselta alalta.
- 10 suomenkielistä ja 2 vieraskielistä tutkintoa.

AVOIN AMMATTIKORKEAKOULU

- Mahdollisuus opiskella tutkintoihin kuuluvia opintokokonaisuuksia tai niiden osia.
- Opiskelun tavoitteena on kehittää ammatillista osaamista tai suorittaa myöhemmin ammattikorkeakoulututkinto.
- Opiskelijaksi voi hakeutua kuka tahansa ikään ja pohjakoulutukseen katsomatta.
- Opiskelu on maksullista.

»»» Lisätietoja avoimesta ammattikorkeakoulusta:
<http://www.turkuamk.fi/avoin>.

TUTKIMUS-, KEHITYS- JA INNOVAATIOITOIMINTA

Ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminta (TKI) on sekä tulevaisuuteen suuntaavaa strategiatyötä että nopeasti reagoivaa kehittämistä. Alueen yritystoimintaa tuetaan mm. olemalla mukana strategisen huippuosaamisen keskittymässä (SHOK). SHOKit tarjoavat korkeakouluille sekä tutkimuslaitoksille mahdollisuuden tehdä pitkäjänteistä yhteistyötä yritysten kanssa uusien innovaatioiden synnyttämiseksi.

Tutkimusryhmät antavat kasvot osaamiselle

Vuonna 2012 Turun AMK:n tutkimus- ja kehittämissaaminen koottiin monialaisiin tutkimusryhmiin. Tutkimusryhmissä työskentelee saman aihepiiriin asiantuntijoita yli koulutusohjelma- ja yksikkörajojen. Tavoitteena on lisätä toiminnan ketteryyttä ja tunnistettavuutta ja siten edistää aluetta palvelevaa kansallista ja kansainvälistä TKI-yhteistyötä. Tutkimusryhmillä tulee myös olemaan keskeinen rooli tulosten näkyväksi tekemisessä tiedeyhteisön ja hankekumppanien keskuudessa.

TKI tuottaa opintopisteitä

Turun AMK:n strategisen linjauksen mukaisesti opiskelijat osallistuvat aktiivisesti projekteihin. Yhdessä opettajien ja työelämän edustajien kanssa yhdistetään oppiminen sekä uuden tiedon tuottaminen ja soveltaminen. Opiskelijat saavat näin valmiuksia innovaatioiden tuottamiseen jo opiskeluaikanaan. Vuonna 2012 Turun AMK:n opiskelijat suorittivat TKI-toiminnassa 86 500 opintopistettä, mikä on keskimäärin 10 TKI-opintopistettä opiskelijaa kohden. TKI-toiminnassa suoritettujen opintopisteiden määrä on kasvanut nopeasti viime vuosina.

Projekteissa keskityttiin aiempaa laajempiin kokonaisuuksiin. Vuonna 2012 oli käynnissä yritysten ja julkisten toimijoiden kanssa yhteensä 244 (-51) projektia. Näistä runsas kolmannes oli uusia. Henkilötyövuosien määrä TKI-toiminnassa oli 201 (+2). Kokonaisuudessaan TKI-toimintaan käytettiin noin 12 milj. euroa (-3 %), josta 6,3 milj. euroa (+3 %) oli ulkoista rahoitusta kansallisista ja EU-rahoituslähteistä sekä yrityksiltä.

Kansainvälisiä konferensseja ja julkaisuja

Tutkimus- ja kehitystoiminnan tulokset sekä opetukselliset innovaatiot saivat näkyvyyttä ja vaikuttavuutta erilaisissa konferensseissa, tapahtumissa ja julkaisuissa. Turun AMK isännöi myös kansainvälisiä konferensseja – The International Conference on Engineering Education 2012 (ICEE 2012) sekä Global Sales Science Institute Conference (GSSI). Lisäksi strateginen yhteistyöverkosto CARPE järjesti työkonferensseja, joissa ideoitiin ja luotiin pohjaa verkoston yhteisille kehittämishankkeille.

Turun ammattikorkeakoulun tutkimuksia -sarjassa ilmestyivät ensimmäiset konferenssijulkaisut: Applied Research and Professional Education – Proceedings from the first CARPE networking conference (2011) sekä ICEE-konferenssin Proceedings-artikkelikokoelma ja abstraktikokoelma. Muutenkin AMK:n omissa julkaisusarjoissa korostui kansainvälisyys; englanninkielisiä sarjajulkaisuja ilmestyi vuonna 2012 ennätyselliset 13 kpl. Yhteensä sarjoissa ilmestyi 44 teosta (+7). Kokonaisuudessaan AMK:n henkilökunta julkaisi yhteensä 424 (+4) artikkelia tai muuta julkaisua.

Lisätietoa:

AMK:n tutkimus- ja kehitysprojektit löytyvät Projektori-tietokannasta: <http://projektori.turkuamk.fi>

TKI-ohjelmien kuvaus: www.turkuamk.fi > Tutkimus- ja kehitystoiminta > TKI-ohjelmat ja tutkimusryhmät

Tiedot AMK:n henkilökunnan kirjoittamista julkaisuista ja artikkeleista: <http://publikaattori.turkuamk>

SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

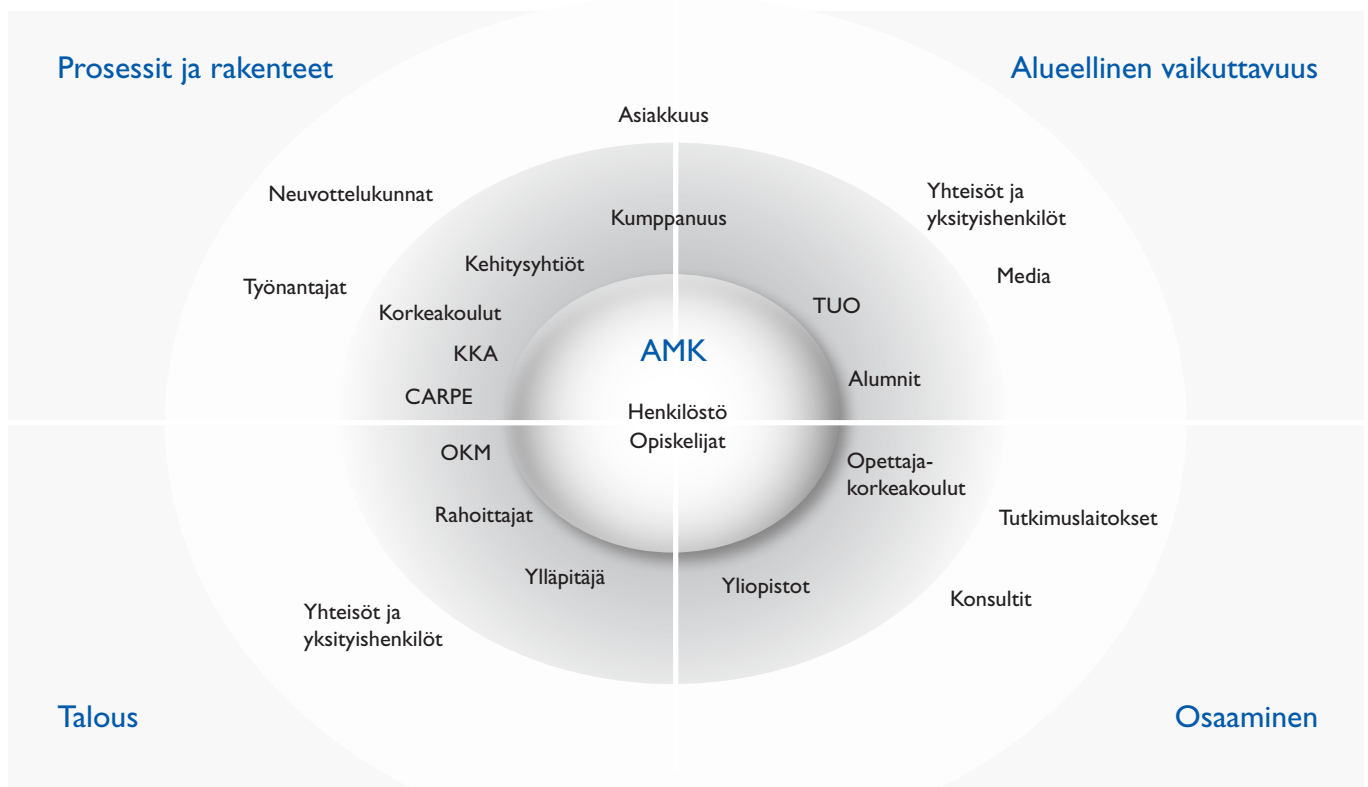

Ammattikorkeakoulun olemassaolon oikeutus voidaan kuvata ja analysoida sen sidosryhmäsuhteiden avulla. Sidosryhmäsuhteiden merkitys lisääntyy, kun korkeakoulu pyrkii valtion rahoituksen vähentyessä lisäämään ulkoista rahoitusta tutkimus- ja kehitystyöhön, täydennyskoulutukseen ja muihin toimintoihin. Korkeakoulun on välttämätöntä muodostaa ja vahvistaa sellaisia sidosryhmäsuhteita, jotka liittyvät sen ydintehäviin ja tulevaisuuden menestymiseen.

Vuosittain Turun AMK tekee yhteistyötä yli 3 500 organisaation kanssa, joten haasteena on vasta-vooroisen ja yksilöllisen kumppanuussuhteen ylläpitäminen kunkin yhteistyökumppanin kanssa. Suurimmat julkisen sektorin kumppanit olivat Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ja Turun kaupunki. Merkittäviä yksityisen sektorin yhteistyökumppaneita olivat mm. Teleste Oy, Fujitsu Finland Oy, Tukikoti Syli sekä Elekno Oy.

Ammattikorkeakouluun kuuluvat sen jäseninä päätoimiset opettajat, muu päätoiminen henkilöstö ja tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevat opiskelijat. Nämä sidosryhmät ovat selvästi sisäisiä sidosryhmiä ja muut ovat ulkoisia sidosryhmiä. Ulkoiset sidosryhmät tekevät yhteistyötä korkeakoulun ydinprosesseissa, joita ovat tutkimus- ja kehitystyö, tukipalvelut sekä koulutus.

TURUN AMK:N SIDOSRYHMÄKARTTA

Strategisina kumppaneina voidaan pitää strategisissa suunnitelmissa mainittuja tahoja tai kumppaneita mm. Turun ammattikorkeakoulun opiskelijakunta TUO:n sekä Turun ammattikorkeakoulun alumnit ry:n joiden kanssa on tiivistä yhteistyötä. Muut kumppanit liittyvät lähinnä tutkimus- ja kehitystyön, täydennyskoulutukseen sekä muiden toimintojen projekteihin. Avainasiakkaat ovat säännöllisiä tai pysyviä asiakkaita mm. media, jotka ostavat korkeakoulun tuotteita ja palveluita. Muut asiakkaat ovat joko satunnaisia tai potentiaalisia.

Prosessien ja rakenteiden näkökulma sisältää CARPE¹-konsortion (Consortium on Applied Research and Professional Education) ja Korkeakoulun arviointineuvoston strategisina kumppaneina. Muut korkeakoulut ja kehitysyhtiöt ovat kumppanuussuhteessa. Niiden kanssa Turun AMK tekee tutkimus- ja kehitystyötä, harjoittaa täydennyskoulutusta ja suorittaa muita tehtäviä. Koulutusta kehittävät neuvottelukunnat sekä harjoittelupaikkoja tarjoavat työnantajat ovat asiakkuussuhteessa ammattikorkeakouluun.

Turun ammattikorkeakoulu tukee varsinaissuomalaista työelämää monin tavoin. Strategisena päämääränä on, että korkeakoulusta valmistuneista suurin osa työllistyy alueelle. Tämä on toteutunut viime vuosina hyvin, sillä yli 80 prosenttia valmistuneista työllistyy Varsinais-Suomeen. Laajinta työelämäyhteistyö on niiden lukuisten yritysten ja yhteisöjen kanssa, jotka ottavat AMK:n opiskelijoita harjoittelijoiksi tai opinnäytetyön tekijöiksi ja työllistävät valmistuneet ammattilaiset.

Taloussnäkökulma sisältää opetus- ja kulttuuriministeriön ja Turun AMK:n ylläpitäjän strategisina kumppaneina. Tämä näkökulma sisältää myös monia rahoittajatahoja, jotka ammattikorkeakoulun kumppaneina rahoittavat tutkimus- ja kehitystoimintaa sekä täydennyskoulutusta. Ulkoista rahoitusta saadaan monilta yhteisöiltä ja yksittäisiltä henkilöiltä, jotka asiakkaina maksavat koulutuksesta ja muista palveluista.

Organisaation oppimisen näkökulma sisältää opettajakorkeakoulut, jotka antavat ammattikorkeakoulun opettajille pedagogista koulutusta. Organisaation oppimisen näkökulmaan sisältyy tärkeänä seikkana yliopistojen tarjoama jatkokoulutus. Nämä molemmat seikat liittyvät opettajien kelpoisuusehtojen saavuttamiseen. Organisaation oppimisen näkökulmaan sisältyvät myös tutkimuslaitokset ja konsultit, jotka työskentelevät korkeakoulun kanssa molemminpuolisessa vuorovaikutussuhteessa.

¹ Partnerit ovat Hogeschool Utrecht, Hamburg University of Applied Sciences, Polytechnic University of Valencia sekä Manchester Metropolitan University

EUROOPAN LAAJUINEN TAVARAMERKKI INNOVAATIOPEDAGOGIIKASTA

Turun ammattikorkeakoulu kouluttaa ja tekee soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä tukien alueellista kehittymistä. Tavoitteena on tuottaa hyvän vaikuttavuuden avulla aidosti uutta lisäarvoa alueen toimijoille. Ammattikorkeakoulun kehittämä innovaatiopedagogiikka perustuukin nimenomaisesti asiakastarpeisiin, joihin vastataan monialaisilla hankkeilla. Innovaatiopedagogiikkaan liittyvät palvelut ja tuotteet kerätään tulevaisuudessa Innopeda-tavaramerkin alle. Näitä voivat olla vaikkapa konsultointipalvelut, seminaarit, julkaisut tai opetusmenetelmät.

Innopeda® ja innovaatiopedagogiikka muodostavat yhdessä Turun AMK:n innovaatiotoiminnan jatkumon. Innovaatiopedagogiikka tavoittelee uutta tietoa oppimisesta, opetuksesta ja menetelmistä, jotka tuottavat työelämässä tarvittavia innovaatiotaitoja. Innopeda® on puolestaan suunniteltu tämän tiedon kaupalliseksi hyödyntämiseksi siten, että koko ammattikorkeakoulun tärkeimmät palvelut ja tuotteet saadaan koottua yhteen. Tämä luo toiminnalle jatkuvuutta ja palvelee paremmin ammattikorkeakoulun sekä alueellisesti että kansainvälisesti laajenevaa asiakaskuntaa.

Käytännössä Innopeda-tavaramerkki kertoo ammattikorkeakoulun arkisesta ydintoiminnasta, sisältäen opetukseen ja oppimiseen tiiviisti kytkeytyvää TKI-toimintaa, innovatiivisia oppimis- ja opetusmenetelmiä, monialaisuuden hyödyntämistä sekä joustavia opetussuunnitelmia. Innopeda-tavaramerkin alla kuuluvat palvelut ja tuotteet tarjoavat toimintatapoja ja innovaatiotaitoja kehittäviä ratkaisuja yritysten ja muiden organisaatioiden käyttöön.

Innovaatiopedagogiikkaa on kehitetty samoin kuin fyysisiäkin tuotteita kehitetään: idean, suunnittelun, kokeilujen, tiedon jakamisen, julkaisemisen ja tuotteistamisen vaiheiden kautta. Euroopan unionin Sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (OHIM) hyväksymä tavaramerkki kattaa koko Euroopan yhteisön alueen.

Innopeda-tavaramerkin ammattikorkeakoulun aiheettomalle omaisuudelle tarjoama suoja on strategisesti tärkeä askel. Tavaramerkki terävöittää Turun AMK:n profiilia ja lisää toiminnan vaikuttavuutta parantamalla ammattikorkeakoulun tunnettuutta sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

YHTEISKUNTAVASTUUN TULOKSET 2012

YHTEISKUNTAVASTUUN KESKEISET TUNNUSLUVUT VUOSILTA 2008–2012

Taloudellisen vastuun mittarit	2008	2009	2010	2011	2012
Kokonaisrahoitus (käyttötalousmenot ilman investointeja milj. €)	60,70	63,29	66,64	70,39	73,05
Maksetut palkat sivukuluineen (milj. €)	36,20	38,09	41,52	44,2	46,1
Tilitetyt verot (milj. €)	7,81	7,89	9,48	9,1	9,4
Ostot toimittajilta (milj. €)	12,83	12,1	12,0	12,1	12,35
Tilikauden tulos ² /laskennallinen valtionosuus (%)	92,9	89,3	91,5	91,8	93,6
Normiaikaiset opiskelijat ³	6 899	7 422	7 678	8 156	8 091
FTE-luku (sis. nuorten- ja aikuisten koulutus sekä ylempi AMK)	7 351	7 788	7 697	7 661	7 809
Eroamisaste (%)	9,6	11	9,9	10,3	8,4
- nuoret (%)	8,8	10,3	9,3	10,4	8,1
- aikuiset (%)	16,4	12,2	12,5	13,1	9,6
Opinnoissaan viivästyneet (määrä ja osuus läsnäolevista normiaikaisista %)	1 065 (15,4)	970 (13)	975 (13)	993	1 089 (14,3)
- normiajan enintään vuodella ylittäneet (määrä ja % normiaikaisista)	687 (10)	663 (9)	659 (9)	632	720 (9,4)
- muut yliaikaiset (määrä ja % normiaikaisista)	378 (5,5)	307 (4)	316 (4)	361	369 (4,8)
					37,26
Ulkoisen rahoituksen kokonaismäärä (milj. €)	9,54	9,58	10,77	11,50	12,16
Ulkoisen rahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta (%)	15,7	15,1	16,2	16,3	16,65
Maksullisen palvelutoiminnan tulot (milj. €)	1,1	1,3	2,1	2,5	3,1
TKI-toiminnan menot (milj. €)	7,36	8,12	10,8	12,3	11,9
TKI-toiminnan menojen osuus kokonaismenoista (%)	12,1	12,8	16	17,4	16,3
Täydennyskoulutuksen opiskelijamäärä (ei sisällä erikoistumisopintoja suorittavia)	3 627	3 181	5 671	5 671	5 360

Ympäristövastuun mittarit	2008	2009	2010	2011	2012
POSITIIVISET VAIKUTUKSET					
Suoritettujen opintopisteiden määrä (keke)	4 100 op	6 988 op	ei mitattu	ei mitattu	ei mitattu
NEGATIIVISET VAIKUTUKSET					
Sähköenergian kulutus MWh (TJ)	8 019 (30)	7 685 (28)	8 318 (30)	7 915 (28)	7 657 (28)
Lämpöenergian kulutus MWh (TJ) * sääkorjattu	14 132 (51)	15 176 (55)	17 036 (61)	13 567 (49)	14 666* (53)
Veden kulutus m ³	30 210	26 515	35 942	35 241	32 170
Sekajäte 1 000 kg	196	157	49	99	108
Hyötyjäte 1 000 kg	164	125	102	135	146
- paperi- ja pahvijäte 1 000 kg	91	77	30	66	67
Vaarallinen jäte (ongelmajäte) kg	437	2 357	1 924	2 575	1 628
Paperin kulutus / työntekijä	2 445	2 354	2 171	2 509	1 937
Laskennalliset hiilidioksidipäästöt (liikenne, energiantuotanto) 1 000 kg (CO ₂ -ekv.)	6 190	6 431	7 094	6 031	6 188

2 oikaistuna omien tilojen pääomavuokralla

3 valtionosuusrahoituksen pohjana oleva opiskelijamäärä

Sosiaalisen vastuun mittarit	2008	2009	2010	2011	2012
OPISKELIJAT					
Vetovoima: ensisijaiset hakijat (nuoret)	6 625	7 551*	9 210	7 182	9 490
Ensisijaisia hakijoita yhtä aloituspaikkaa kohti (nuoret)	3,8	4,4	4,6	4,8	4,9
Opiskelijatytyväisyys (asteikko 1–5)	3,2	3,3	3,4	3,4	3,6
Opintojen eteneminen: opinto-pisteet opiskelijaa kohti (nuoret)	44	43	44	44	42,5
Tutkintojen läpäisy aika (nuoret) (v)	4,2	4,1	4,2	4,2	
Suoritettut tutkinnot (nuoret + aikuiset GRI-suositus)	1 796	1 117	1 496	1 442	1 675
Suoritettut tutkinnot (nuoret + aikuiset GRI-suositus)		46	85	92	131
HENKILÖSTÖ					
Palvelussuhteiden määrä	1 769	1 937	1 959	1 997	1 979
- päätoimiset (osuus kaikista palvelussuhteista, %)	722 (40)	751	787 (40)	812 (41 %)	827 (42 %)
- tilapäiset, lyhytaikaiset (osuus kaikista palvelussuhteista, %)	1 165 (66)	1 320 (68)	1 385 (71)	1 397 (70 %)	1 415 (71,5 %)
Vakituisen henkilöstön keski-ikä	48,8	48,6	48,9	49,2	49,5
Sairauspoissaolo prosentti	1,7	1,6	1,5	1,2	1,5
Henkilöstökoulutukseen käytetyt varat (€)	407 709	350 740	388 747	382 154	456 119
Henkilöstökoulutukseen käytetyt varat päätoimista henkilöä kohti (€)	565	467	494	471	552
TYKY-toimintaan käytetyt varat (€)	28 294	31 170	24 006	23 030	34 404
TYÖELÄMÄ / ALUEELLINEN VAIKUTTAVUUS					
Konkreettisten yhteistyökumppanien määrä	2 942	2 848	3 274*	3 496	3 278
Yhteistyökontaktien määrä (ml. harjoittelu, opinnäytetyöt, projektit yms.)	8 945	8 164	8 654	9 642	9 943
Työllistyneiden osuus valmistuneista (%)	86	83	84	86 ⁴	85
Valmistuneiden sijoittuminen Varsinais-Suomeen (%)	74	74	68	77 ⁵	76
Työelämän kanssa yhteistyössä tehtävät opinnäytetyöt / tutkinnon suorittaneet, nuoret (%)	82	80		71	75
Suoritettut TKI opintopisteet			35 296	67 595	86 547

⁴ ja ⁵ tieto perustuu vuonna 2010 valmistuneille tehtyyn sijoittumisseurantakyselyyn

* korjattu vuonna 2012

TALOUSVASTUU

KESKEISET TULOKSET

- + ULKOINEN RAHOITUS ON NOUSSUSSA.
  - + EROAMISASTE LASKI VUODESTA 2011.
  - + HALLINTO JA OPETUS KUSTANNUSTEHOKASTA.
-
- KIINTEISTÖMENOT YLITTIVÄT SELVÄSTI VALTAKUNNALLISEN KESKIARVON.
  - LÄPÄISY ON JÄLJESSÄ VALTAKUNNALLISESTA KESKIARVOSTA.
  - YLIAIKAISTEN OPISKELIJOIDEN MÄÄRÄ KASVOI.

AMMATTIKORKEAKOULUJEN RAHOITUSMALLI UUDISTUU

Vuonna 2011 aloitettiin valtakunnallinen ammattikorkeakoulu-uudistus. Yhtenä tavoitteena on laatia lainsäädäntö ja toiminnalliset edellytykset ammattikorkeakoululle, joka on kansainvälisesti arvostettu, itsenäinen ja vastuullinen osaajien kouluttaja, alueellisen kilpailukyyn rakentaja, työelämän uudistaja ja innovaatioiden kehittäjä. Siten ammattikorkeakoulujärjestelmän rahoitukseen ja sen ohjaavuuteen tullaan myös kiinnittämään huomiota. Rahoitus- ja säädosohjausta vuoden 2014 alusta uudistamalla vauhditetaan ammattikorkeakoulujen rakenteellista uudistamista sekä toiminnan laadun ja vaikuttavuuden parantamista.

RAHOITUS 2012

Turun ammattikorkeakoulun kokonaismenot vuonna 2012 olivat 73,05 miljoonaa euroa. Turun kaupungin myöntämällä talousarviorahoituksella, yhteensä 60,9 miljoonalla eurolla (+3 %), rahoitettiin 83 % Turun AMK:n menoista. Talousarviorahoitus perustui valtionosuusrahoitukseen, joka myönnettiin opiskelijoiden lukumäärän ja suoritettujen tutkintojen perusteella.

Ulkopuolinen rahoitus kasvussa

Ulkoista rahoitusta kertyi yhteensä 12,2 miljoonaa euroa ja sen osuus kokonaishoiduksesta oli noin 17 %. Ulkoisen rahoituksen määrä on hieman kasvanut vuodesta 2011. Turun AMK:n perustointiminta ei ole verollista, mutta AMK maksoi ennakonpidätyksiä maksetuista palkoista ja palkkioista 9,4 miljoonaa euroa. Turun AMK ei maksa osinkoja tai korkoja, eikä sillä ole varauksia. Opetusministeriön hankerahoitusmäärä pieni ennellisvuoden tapaan.

Turun AMK:n talouden muita tunnuslukuja ja toiminnan kehitystä tarkastellaan eriteltyinä Turun kaupungin tilinpäätöksessä.

»»» Lisätietoja Turun kaupungin tilinpäätöksestä: <http://www.turku.fi> » Päätöksenteko ja talous » Tilinpäätös

Suuret tilakustannukset

TOIMITILAT JA TOIMIPISTEET

Vuonna 2012 Turun AMK:lla oli yhteensä seitsemän toimipistettä, joista kaksi sijaitti Turun ulkopuolissa kunnissa. Turun ulkopuolisista toimipisteistä suurin oli Salon toimipiste, jossa oli lähes tuhat opiskelijaa. Loimaan toimipisteessä keskityttiin syksystä 2011 alkaen aikuiskoulutukseen, opinäytetöihin ja erilaisiin kehittämishankkeisiin.

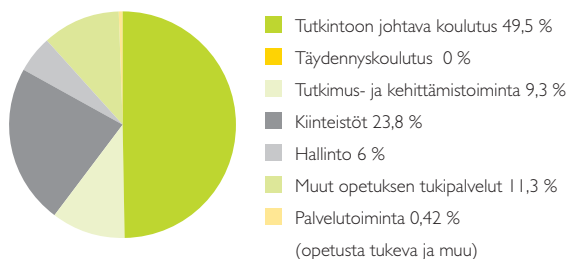
Turun AMK:lla oli käytössään tiloja yhteensä 88 349 neliötä eli opiskelijaa kohden noin 10 m². Tilakustannukset olivat 14,8 miljoonaa euroa eli 20,2 % käyttötalouden bruttomenoista. Tilaneliöstä 54 % oli ylläpitäjän eli Turun kaupungin omia tiloja. Loput vuokrattiin ulkopuolelta AMK:n käyttöön.

Kiinteistömenot (1 861 € / opiskelija) olivat 47 % suuremmat kuin valtakunnallinen keskiarvo (1 269 € / opiskelija)⁶. Yhtenä syynä voidaan pitää sitä, että Turun AMK:n koulutus tapahtuu ajanmukaisissa vuokratiloissa. Valtakunnallisen vertailuraportin pohjatietoihin ei ilmoiteta Turun AMK:n ylläpitäjän omista tiloista perimiä laskennallisia pääomavuokria, mikä osaltaan vaikeuttaa tilakustannusten valtakunnallista vertailua ammattikorkeakoulujen erilaisten omistaja- ja tilajärjestelyjen takia.

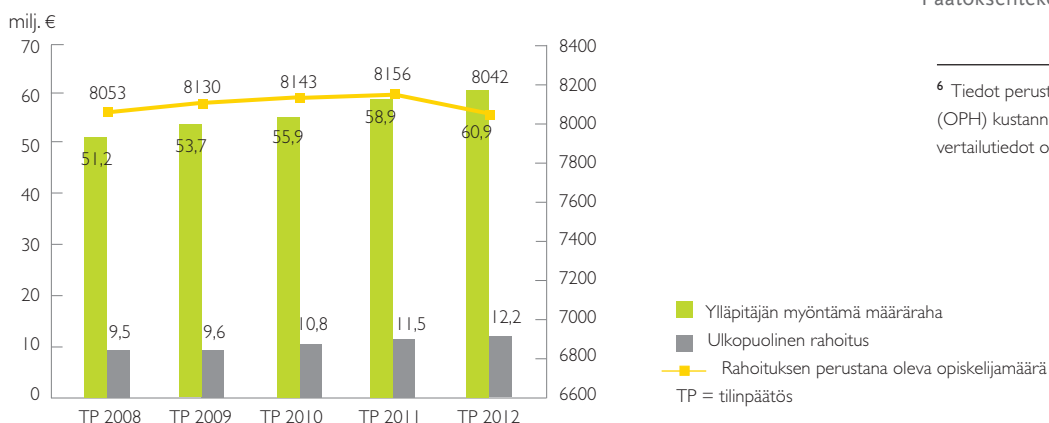
Turun AMK:n investointirahastoon on kerrytetty varoja uudisrakennusta, perusparannusta tai osakkeiden ostoa varten. Investointirahaston, jonka sääntöjen mukainen enimmäismäärä 15 milj. euroa saavutetaan vuoden 2012 lopussa, yksi potentiaalinen käyttökohde olisi Kupittaalle rakennettava AMK:n uudisrakennus. Uusi kampusrakennus on logistisesti kustannustehokas ratkaisu, jolla voidaan minimoida ajankäytön lisäksi hajanaisesta toimintaverkostosta aiheutuvia päällekkäisiä toimintoja. Turun kaupunginhallitus teki lokakuussa 2011 periaatepäätöksen uuden kampuksen rakentamisesta Kupittaalle. Kampuksen suunnittelu, johon on varattu rahaa Turun AMK:n investointirahastosta kaksi miljoonaa euroa vuosille 2012–2013, aloitettiin vuonna 2012.

»»» Lisätietoja Turun kaupungin tilinpäätöksestä löytyy polusta <http://www.turku.fi> » Päätöksenteko ja talous » Tilinpäätös

NETTOMENOT TOIMINNOITTAIN 2012

TOIMINNAN RAHOITUS JA OPISKELIJAMÄÄRÄ 2008–2012

⁶ Tiedot perustuvat vuoden 2011 Opetushallituksen (OPH) kustannuskyselyn tuloksiin. Vuoden 2012 vertailutiedot ovat saatavissa vasta syksyllä 2013.

TALouden KEHITYS

Valtionosuusrahoitus

Turun AMK:n rahoituksesta 95 % (+5 %) perustuu laskennalliseen valtionosuusrahoitukseen. Opetusministeriön myöntämä rahoitus ammattikorkeakouluille koostuu perusrahoituksesta, hanke- ja tuloksellisuusrahoituksesta sekä ammattikorkeakoulujen yhteisten menojen rahoituksesta. Ammattikorkeakoululle määrätään opiskelijaa kohti yksikköhinta, jonka suuruuteen vaikuttavat sen eri koulutusaloilla oleva opiskelijamäärä (70 %) sekä ammattikorkeakoulussa kahden vuoden aikana suoritettujen tutkintojen määrän keskiarvo (30 %). Opiskelijamäärä on laskennallinen ja perustuu tavoitesopimuksessa sovituihin aloituspaikkoihin ja opiskelijamääriin. Rahoitus määräytyy opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan ja laskennallisen opiskelijamäärän tulosta. Yksikköhinnat lasketaan joka neljäs vuosi todellisten kustannusten perusteella.

Opintojen keskeyttäminen väheni sekä nuorten että aikuisten koulutuksessa

Perusrahoituksesta valtion osuus on 42 % ja kuntien 58 %. Ammattikorkeakouluille myönnetään sen lisäksi erillisrahoitusta yhteisiin, valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin sekä alueellisiin hankkeisiin. Ammattikorkeakouluille myönnettävällä hankerahoituksella opetus- ja kulttuuriministeriö tukee kansallisen korkeakoulupolitiikan ja ammattikorkeakoulujen tavoitteiden toteutumista.

Vuonna 2012 valtionosuuden perustana oleva laskennallinen opiskelijamäärä Turun AMK:ssa oli 8 091 opiskelijaa. Vuonna 2012 Turun AMK:ssa suoritettiin 1 675 tutkintoa (nuoret ja aikuiset opiskelijat). Vuodelle 2012 asetettu tavoite yllettiin 84 tutkinnolla; tämä tarkoittaa nuorten koulutuksessa 102 tutkintoa tavoitetta enemmän ja aikuisten koulutuksessa 18 tutkintoa tavoitetta vähemmän.

Normiaikaiset opiskelijat

Tutkinnon suorittamisen normiaika vaihtelee koulutusaloittain 3,5 vuodesta 4,5 vuoteen. Normiajan lisäksi opiskelijalla on lakiin perustuva oikeus yhteen lisävuoteen sekä mahdollisuus ilmoittautua poissaolevaksi kahden lukuvuoden ajaksi. Poissaolevaksi ilmoittautuvat, opintonsa lopullisesti tai tilapäisesti keskeyttävät sekä opinnoissaan viivästyvät yliaikaiset opiskelijat kuormittavat Turun AMK:n taloutta ja vaikeuttavat taloudenpitoa. Mikäli normiaikaisten opiskelijoiden todellinen määrä osoittautuu budjetissa arvioitua määrää pienemmäksi, Turun AMK joutuu sopeuttamaan toimintojaan.

Koulutuksen läpäisy

Opetus ja kulttuuriministeriön alustava ehdotus ammattikorkeakoulututkintojen tavoitteeksi sopimuskaudelle 2010–2012 on keskimäärin 21 900 tutkintoa vuodessa. Turun AMK:n osalta tämä tarkoittaa noin 1 591 valmistunutta vuosittain.

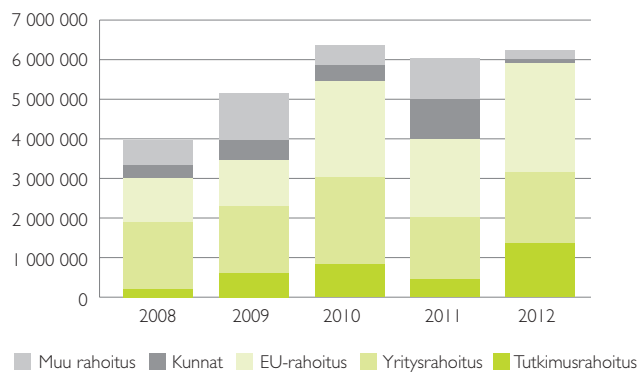
Kalenterivuonna 2006 aloittaneista opiskelijoista viiden vuoden kuluessa oli valmistunut 1 096 (56 %) opiskelijaa. Kun lasketaan mukaan muihin ammattikorkeakouluihin siirtyneet ja niistä valmistuneet, Turun AMK:ssa opintonsa aloittaneista valmistui 60,4 %. Valtakunnallisesti läpäisy omassa AMK:ssa oli 51,8 % ja missä tahansa AMK:ssa valmistuneissa 60 %.

Eroamisaste

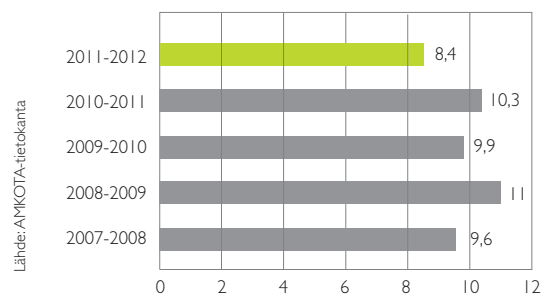
Kalenterivuonna 2011–2012 opintonsa keskeytti yhteensä 732 opiskelijaa (-161): 600 nuorten koulutuksesta, 78 aikuisten koulutuksesta sekä 54 ylemmstä ammattikorkeakoulututkinnosta. Opintojen keskeyttäminen vähentyi nuorten ja aikuisten koulutuksessa, mutta lisäänti ylemmässä ammattikorkeakoulututkinnossa.

Eroamisaste laski vuodesta 2011 vuoteen 2012 yhteensä 1,9 prosenttiyksikköä. Yleinen eroamisaste oli 8,4 %; nuorten koulutuksessa 8,1 % (vuonna 2011 10,4 %), aikuisten koulutuksessa 9,6 % (vuonna 2011 13,1 %) ja ylemmässä ammattikorkeakoulututkinnossa 10,4 % (vuonna 2011 5,2 %). Ainostaan ylemmässä ammattikorkeakoulututkinnossa eroamisaste nousi. Eroaminen johtuu useimmiten opiskelupaikan vaihdosta, mutta joidenkin kohdalla myös opiskeluoikeusajan päättymisestä.

TKI-TOIMINNAN ULKOISET RAHOITAJATAHOT 2008–2012 (€)

KESKEYTTÄNEET (%) 2007–2012

TALOUSARVION TOTEUMA JA OPISKELIJAMÄÄRÄN KEHITYS 2007–2012 (1000 EUROA)

	muutos-%	2007	muutos-%	2008	muutos-%	2009	muutos-%	2010	muutos-%	2011	muutos-%	2012
Käyttötalous												
Toimintamenot	-2,1	579 111	4,8 %	60 698	4,3 %	63 286	5,3 %	66 644	5,6 %	70 387	3,8 %	73 051
Toimintatulot	-12,2	8 180	16,6 %	9 541	0,4 %	9 580	12,4 %	10 769	6,7 %	11 495	5,8 %	12 165
Netto	-0,2	-49 731	2,9 %	-51 156	5,0 %	-53 706	5,0 %	-55 875	5,4 %	-58 892	3,4 %	-60 886
Investoinnit												
Käyttöomaisuuden ostot	-36,3	1 315		0		0		0		0		0
Käyttöomaisuuden myynti ja rahoitusosuudet	0,0	0		0		0		0		0		0
Netto	-36,3	-1 315		0		0		0		0		0
Yhteensä netto	-1,6	-51 046	0,2 %	-51 156	5,0 %	-53 706	4,0 %	-55 875	5,4 %	-58 892	3,4 %	-60 886
Valtionosuusrahoituksen pohjana oleva opiskelijamäärä	-0,1	8 042	0,1 %	8 053	1,0 %	8 130	0,3 %	8 143	0,2 %	8 156	-0,8 %	8 091

Opintojen viivästyminen

Yliaikaisia opiskelijoita Turun AMK:ssa oli yhteensä 1 089 (+96), eli 12,5 % kaikista läsnäolevista tutkinto-opiskelijoista (nuoret, aikuiset ja ylempään AMK-tutkinnon opiskelijat). Taloutta kuormittaa erityisesti lakiin perustuva oikeus normiajan jälkeiseen lisäopiskeluvuoteen. Vuonna 2012 kyseisiä opiskelijoita oli yhteensä 720 (+88) eli 8,2 % läsnäolevista opiskelijoista. Muita yliaikaisia opiskelijoita oli yhteensä 369.

Normiaikaista valmistumista tukevia ja opintojen keskeyttämistä vähentäviä toimenpiteitä käsitellään tarkemmin sosiaalista vastuuta käsittelevässä osiossa.

Tutkimus- kehitys-, ja innovaatiotoiminta

Vuonna 2012 soveltavan TKI-toiminnan menot vähentyivät. TKI-toiminnan menot olivat 11,9 miljoonaa euroa (-0,4 milj.). Ulkopuolisen tulo-rahituksen osuus kasvoi hieman 6,3 miljoonaa euroon (+0,2). Tärkeimmät ulkoisen rahoituksen lähteet olivat EU-rahoitus (2,8 milj.) sekä kotimainen ja kansainvälinen yritysrahoitus (1,8 milj.)

Palvelutoiminta

Palvelutoiminnasta saadut tulot olivat yhteensä 3,1 miljoonaa euroa. Palvelutoiminnasta saatujen tulojen osuus ulkopuolisesta rahoituksesta oli noin 17 %. Palvelutoiminnan kokonaismenot olivat 3 188 910 euroa ja kokonaisnetto oli -51 236 euroa. Palvelutoimintaan kuuluivat muun muassa täydennyskoulutus, ajoneuvokatsastustoiminta ja ns. hoitotyön työtoiminta. Opiskelijoiden työtoiminta on osa opiskelijoiden opetusta, jota ei täysin kateta ulkoisella rahoituksella, vaan osa toiminnasta maksetaan valtionosuusrahoituksesta.

TKI-työhön panostetaan

Opetuksen tukitoimintojen ja hallinnon kustannustehokkuus

Opetuksen tukitoimintoihin kuuluvat opintotoimiston ja kirjaston palvelut, kiinteistöt ja niiden huolto, tietotekniset palvelut, kansainvälinen toiminta, viestintä, TKI-keskus, kielikoulutuskeskus, opintojen ohjaus ja opetuksen kehittäminen sekä talous-, henkilöstö- ja yleishallinto.

Turun AMK:n hallinto ja opetus toimivat kustannustehokkaasti. Vuonna 20117 suomalaisten ammattikorkeakoulujen hallintomenojen keskiarvo opiskelijaa kohden oli 447 euroa, Turun AMK:ssa 318 euroa (+21). Luku oli viidenneksi alhaisin Suomen ammattikorkeakouluista. Opetukseen Turun AMK käytti 3 342 euroa opiskelijaa kohti, kun valtakunnallinen keskiarvo oli 3 878 euroa. Yhteisiin toimintoihin, joihin lasketaan muun muassa kirjasto- ja tietotekniikkapalvelut, markkinointi, viestintä sekä opetuksen hallinto, Turun AMK käytti 1 682 (+284) euroa opiskelijaa kohti valtakunnallisen keskiarvon ollessa 1 861 euroa.

Turun ammattikorkeakoulun TKI-työn kustannukset ovat 1 331 € opiskelijaa kohden. Luku oli suurempi kuin valtakunnallinen keskiarvo, joka oli 594 €. Turun AMK panostaa strategiansa mukaisesti laajaan TKI-toimintaan.

⁷ Tiedot perustuvat vuoden 2011 OPH-kustannuskyselyn tuloksiin. Vuoden 2012 vertailutiedot ovat saatavissa vasta syksyllä 2013.

CASE

KANSAINVÄLISET TUTKINTO-OPISKELIJAT ALUEEN YRITYSTEN TUKENA

Turun AMK:n International Business (IB) on monikulttuurinen oppimisympäristö, jossa on opiskelijoita useilta mantereilta ja kymmenistä eri maista. IB-koulutusohjelman opiskelijat pyrkivät erilaisten kv-projektien ja -harjoittelun kautta tukemaan alueen yritysten kansainvälistymistä.

Palveluprojektissa yritys määrittelee vaatimukset ja vastuupettaja tukee ja ohjaa opiskelijoita tarvittaessa muiden tiimin opettajien kanssa, kertoo lehtori **Matti Kuikka**. Opettajien vastuulla on varmistaa tulosten laatu sekä se, että opiskelijat oppivat opintojaksoille asetetut tavoitteet. Opiskelija-tiimeissä on mm. selvitetty markkinatutkimuksina yrityksen maahantuomien tuotteiden hintaa, kilpailijoita ja jälleenmyyjä. Yritysten edustajat osallistuvat projektin seurantaan ja tulosten esittelyyn.

IB-opiskelijoiden monikulttuurinen oppimisyhteisö on potentiaalinen tuki alueen työelämälle. ELY-keskuksen kansainvälistymispäällikkö Jari Kauppila on avustanut meitä solmimaan kontakteja paikallisiin yrityksiin, kertoo Kuikka. Samoin Turku Science Park on välittänyt tietoa toiminnastamme uusille aloitteleville yrityksille, ja sitä kautta opiskelijamme ovat saaneet mielenkiintoisia kansainvälistymiseen liittyviä harjoittelupaikkoja.

Erityisesti pienillä ja aloittelevilla yrityksillä ei ole resursseja eikä rahaa kansainvälisten mahdollisuuksien tutkimiseen, joten toimeksiantoja on viime aikoina ollut mukavasti. Yrityksiltä vaaditaan vain luottamusta siihen, että opiskelijat yhdessä valmentajiansa kanssa ovat yritykselle hyvä voimavara, kertoo koulutuspäällikkö ja yliopettaja **Eila Jylhä**.

Hinnittelumallia opiskelijoiden työlle ei ole vielä luotu, mutta Jylhän mukaan toiminnan vakiinnuttua pystytään paremmin määrittämään kustannusten todellinen taso. Yrityksen kannattaa lisäksi panostaa opiskelijoiden tapaamiseen ja yhteiseen keskusteluun, sillä kasvokkain kohtaaminen lisää luottamusta ja sujuvoittaa työntekoa.

TALouden KEHITYS HENKILÖSTÖN KANNALTA

Turun AMK:n henkilökunta, toimipisteestä riippumatta, on Turun kaupungin palvelussuhteessa. Palvelussuheraportointi on haastavaa, sillä Turun kaupungin palkka- ja henkilöstöhallintojärjestelmä Personec F.K on suunniteltu palvelemaan sellaisia hallintokuntia, joissa, toisin kuin Turun AMK:ssa, on vain vähän lyhytaikaista ja erityisesti sivutoimista henkilöstöä. Turun AMK:n oma tietovarastoinnin kehittäminen parantaa raportointia.

Maksetut palkat, henkilöstösivukulut ja verot

Vuonna 2012 Turun AMK:n henkilöstön palkkamenot sivukuluineen olivat yhteensä noin 46 miljoonaa euroa, mikä on 63 % bruttomenoista. Palkkamenot ovat nousseet vuodesta 2011 noin 1,6 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksen mukaan palkkakulut olivat 37 miljoonaa euroa, eläkekulut 6,8 miljoonaa euroa ja muut henkilöstösivukulut 2,2 miljoonaa euroa. Kelan maksamat henkilöstökorvaukset olivat 274 753 euroa. Ennakonpidätykset maksetuista palkoista ja palkkioista ovat 9,4 miljoonaa euroa.

TALouden KEHITYS TAVARAN- JA PALVELU- TOIMITTAJIEN KANNALTA

Vuonna 2012 Turun AMK:n ostot tavarana- ja palvelutoimittajilta olivat yhteensä 12,3 miljoonaa euroa. Ostoihin sisältyivät materiaalien ja palveluiden hankinnat kuten leasing-laitteiden vuokrat, opetuspalvelujen ostot yhteistyökumppaneilta (mm. yhteistyöoppilaitoksilta), kiinteistönhoidon kulut (ei perusvuokria), puhelin- ja sähkömaksut, koulutuspalvelut sekä matkustus- ja majoituspalvelut.

Suoria ostoja lähialueilta, kymmeneltä kärkitoimittajalta, tehtiin noin 1,8 miljoonan euron arvosta. Ostot keskittyivät Turkuun. Toimittajia olivat tietokoneiden, tietokoneiden oheislaitteiden ja ohjelmistojen vähittäiskauppa, terveyspalveluja tuottava yritys, sähkön jakeluyhtiö sekä koulutusta antava yksikkö.

Turun AMK:ssa on käytössä sähköinen ostolaskutusjärjestelmä, joka nopeuttaa laskujen kiertoa sekä vähentää viivästyskorkoja. Vuonna 2012 AMK maksoi viivästyskorkoja 2 948 euroa (+ 2 465 €).

TALOUDELLINEN HYÖTY MAAKUNTAAN

Turun AMK työllistää vuosittain noin 1 950 henkilöä ja kouluttaa noin 9 500 opiskelijaa, mikä lisää maakunnan hyvinvointia. Ammattikorkeakoulu vaikuttaa suoraan tai välillisesti kymmenien tuhansien varsinaissuomalaisten elämään. Tavaroiden sekä kulttuuri- ja muiden palvelujen kysyntä lisääntyy ja näitä ostetaan osaksi maakunnasta. Opiskelijoille maksettu opintotuki merkitsee suoraa tulonsiirtoa alueelle. (ks. sosiaalinen vastuu – opiskelijat)

Ostot keskittyneet lähialueille

Kansallisessa vertailussa ilmennyt Turun AMK:n erityispiirre oli, että valmistuneet työllistyivät vahvasti lähialueelleen sekä yksityiselle sektorille yrityksiin. Vuonna 2011 Turun AMK:sta valmistuneista 76 % työllistyi juuri Varsinais-Suomen alueelle. Turun AMK vaikuttaa siis merkittävästi Varsinais-Suomen tuotantoon.

Kuntien osallistuminen rahoitukseen

Kaikki kunnat osallistuvat ammattikorkeakoulujen valtionosuusrahoitukseen suhteessa asukasmäärään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesti.⁸

Turun ulkopuolisissa kunnissa Turun AMK oli yleensä vuokralaisena kunnan, kuntayhtymän tai muun yhteisön omistamissa tiloissa. Vuoden 2012 aikana Turun AMK maksoi tilavuokria toimipistekuntiin 1,4 miljoonaa euroa.

AMK:N ANTAMAT LAHJOITUKSET

Turun AMK antoi vuonna 2012 lahjoituksia yhteensä 734 037 euroa, josta 79,8 % lahjoitettiin yksityisille henkilöille. Summaan sisältyvät muun muassa kansainvälisen henkilövaihdon avustukset. Avustuksia saivat kansainvälisen vaihdon oppilaitokset ja yleishyödylliset yhteisöt. Lisäksi tästä summasta maksettiin EU-projektien alakoordinaattorien tukiosuudet.

⁸ Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaissa säädetään muun muassa kunnan laskennallisesta rahoitusosuudesta opetus- ja kulttuuritoimen käyttökustannuksiin. OKM tekee lain mukaiset ylläpitäjäkohtaiset rahoituspäätökset yleensä kahdesti vuodessa.

MAINETTA JA KUNNIAA 2012

- Anna Heinosen Suuret odotukset oli kansainvälisen taidemitalikilpailun voittaja
- Jussi Puhakainen palkittiin vuoden yrittäjyyden edistäjä -kunniamaininnalla
- Hertta Kiisen Keveän satunnaisuuden paino ammattikorkeakoulujen valtakunnallisen opinnäytetyökilpailun loppukilpailussa
- Anni Kempainen voitti Radio-festivaalien dokumenttisarjan
- Taideakatemia journalistiopiskelijoille KOURAN radiodokumenttien sarjan kunniamaininta
- Syöpäpotilaan hyvä hoitopolku -hanke sai tunnustusta syöpäpotilaiden kuntoutukseen liittyvästä merkittävästä kehittämistyöstä
- Jenni Rahkosen animaatio ylsi voittoon Tampere Film Festivalilla
- Restonomiopiskelijät voittivat RESTO 2012 -tietotaitokilpailun
- Olli Mertaselle ja Janne Roslöfille myönnettiin palkinto merkittävästä kansainvälisestä työstä insinöörikoulutuksen hyväksi
- Liiketoiminnan logistiikan joukkueelle Suomen mestaruus simulaatiopelin SM-kilpailussa
- Salolaiset opiskelijayrittäjät olivat Yrittävä Eurooppa -kilpailun finaalissa Kyproksella
- Visio-tapahtuman voitto salolaiselle tiimille
- Turkulaiset opiskelijat suunnittelivat kauneimman sillan puusaitakilpailussa
- Turun AMK:n joukkue edusti Suomea kansainvälisessä Imagine Cupin finaalissa Australiassa
- Vuoden Yrittäjyysteko -kilpailun 2. sija salolaisille opiskelijoille
- Salolainen harjoitusyritys palkittiin Liettuassa harjoitusyritysmessuilla
- Taideakatemia animaatiokoulutus valittiin parhaaksi animaatiofestivaalissa Kroatianssa
- Joni Männistön Kuhina voitti parhaan opiskelijaelokuvan palkinnon Brysselissä
- Leevi Madetoja -pianokilpailussa 3. sija Tuukka Vähätalolle

CASE

Kuvataiteen opiskelijoilla oli mahdollisuus osallistua opintojaksoon, jossa toteutettiin moniaistisia teoksia. Näkövammaiset tutustuvat taideteokseen kuvataiteen lehtori **Erika Adamssonin** kanssa.

KULTTUURIHYVINVOINTIA EDISTÄMÄSSÄ

Kulttuuri ja taide kuuluvat kaikille ja ne ovat osa kokonaisvaltaista hyvinvointia, elämäntilanteesta tai terveydentilasta riippumatta. Saavutettava ja esteetön kulttuuritarjonta jatkui ja kehittyi Turun seudulla vuonna 2012. Turun AMK:n Taideakatemia hallinnoima Kulttuurivapaaehtois- ja saavutettavuushanke käynnistyi yhteistyössä eri kulttuuri- ja vapaa-ajan toimijoiden sekä kansalais- ja vammaisjärjestöjen kanssa. Hanke on jatkoa Turun kulttuuripääkaupunkivuodelle 2011.

Saavutettavuus merkitsee erilaisten kohderyhmien ja -yleisöiden huomioimista kulttuuripalveluja tuottaessa. Taideakatemia saavutettavuushankkeen tavoitteena oli lisätä tasa-arvoista taide- ja kulttuuritarjontaa alueella. Hankkeessa kiinnitettiin erityishuomiota taiteen kokemiseen eri aistien avulla. Saavutettavuus omaksuttiin uusia näkökulmia avaavaksi menetelmäksi ja osaksi taiteellista työskentelyä.

Hankkeen avajaistapahtumana toteutettu Pimeä Kahvila -päivä syntyi yhteistyössä Näkövammaisten keskusliiton sekä sen Turun paikallisosaston kanssa. Tapahtuman yhteydessä työpajoihin osallistuneilla oli tilaisuus saada omakohtaista kokemusta näkövammaisuudesta ja siitä, miten näköä korvaavat aistit voi ottaa käyttöön.

Saavutettavuusajattelua juurrutettiin myös Taideakatemia opetustoimintaan ja tätä kautta osaksi opiskelijoiden tulevaa ammatillista osaamista. Kuvataideopiskelijoille suunnatulla intensiivikurssilla perehdyttiin moniaistisen kuvataiteen maailmaan. Opiskelijat valmistivat teoksia näkövammaisille ja pääsivät työpajan päätteeksi vaihtamaan ajatuksia näkövammaisen kuvataideyleisön kanssa.

Turun kulttuuripääkaupunkivuonna käynnistynyt kulttuurivapaaehtoistoiminta jatkui Taideakatemia koordinoimana. Vapaaehtoiset osallistuivat erilaisiin Turun alueen kulttuuritapahtumiin aina Ruisrockista Musiikkijuhliin ja kaupungin kirjaston tapahtumista Kirjamessuille. Vuonna 2012 vapaaehtoiset olivat apuna 19 eri tapahtumassa. Kulttuurivapaaehtois- ja saavutettavuushanke jatkuu vuonna 2013 yhteensä seitsemässä eri osaprojektissa.

Kulttuurihyvinvointia edistettiin vuonna 2012 muun muassa Sairaala- ja hoivamusikikityön Care Music -hankkeella ja syrjäytymisvaarassa olevia nuoria tavoittaneella MIMO-hankkeella.

Kuva: Karri Vainio

»»» Tarkempia tietoja palkituista ja palkinnoista:
www.turkuamk.fi > palkinnot ja saavutukset

YMPÄRISTÖVASTUU

KESKEISET TULOKSET

- + SÄHKÖNKULUTUS JA LÄMMÖNKULUTUS LASKI.
- + TURUN AMK:STA REILUN KAUPAN KORKEAKOULU.
- + PAPERINKULUTUS VÄHENI 572 ARKILLA TYÖNTEKIJÄÄ KOHDEN.

- KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT KASVOIVAT.
- LIIKENTEEN PÄÄSTÖT KASVOIVAT.
- JÄTEMÄÄRÄT KASVOIVAT 20 TN.

ILMASTO- JA YMPÄRISTÖ-OHJELMA LUO VELVOITTEITA HALLINTOKUNNILLE

Turun kaupunki on laatinut ilmasto- ja ympäristöohjelman vuosille 2009–2013. Ohjelmassa on soveltuvin osin huomioitu Kuntaliiton aloittama kuntien ilmastokampanja ja Aalborgin sitoumukset. Ilmasto- ja ympäristöohjelma perustuu ohjaaville periaatteille, joita ovat mm. energiatehokkuuden parantaminen, uusiutuvien energialähteiden käytön lisääminen, jätehuollon ilmastovaikutusten vähentäminen ja joukkoliikenteen kehittäminen. Periaatteille on asetettu konkreettisia tavoitteita, kuten asukaskohtaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 30 prosentilla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Turun kaupunki toteuttaa ohjelmaa yhteistyössä kansalaisyhteiskunnan sekä alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten yhteistyökumppanien kanssa.

Ilmasto- ja ympäristöohjelmalle on luotu toimeenpanosuunnitelma, jossa esitetään tavoitteiden mukaiset toimet, vastuutahot, aikataulut, mittarit ja resurssitarve. Ohjelman koordinoitavuudessa on Turun ympäristötoimiala. Seurannan ja toimeenpanon tueksi hallintokuntiin on koulutettu ekotukihenkilöitä; Turun AMK:ssa on nyt ekotukihenkilö jokaisessa toimipisteessä.

Turun AMK on vastannut ilmasto- ja ympäristöohjelman tavoitteisiin kehittämällä menetelmiä, joilla ympäristökuormitusta voidaan pienentää. Toimenpiteitä on tehty energiankulutukseen, liikumiseen, materiaaleihin ja toimintakulttuuriin liittyen. Kaikki suunnitelmat eivät ole vielä toteutuneet, tai ovat toteutuneet osassa toimipisteitä.

YMPÄRISTÖTULOS

Turun kaupunki edellyttää hallintokunniltaan ympäristötuloksen laskemista. Ympäristönsuojelua voidaan edistää ympäristötuotoilla ja -kuluilla. Kuluilla tuotetaan ympäristöhyötyä sekä ehkäistään ja vähennetään ympäristöhaittoja mm. osallistamalla ympäristöhankkeiden omaraahoitusosuuksiin. Ympäristötulos on laskettu AMK:n ympäristönsuojeluun liittyvien projektien saamista tuista ja projektien kuluista.

Turun ammattikorkeakoulun vuoden 2012 ympäristötulos oli -201 884 euroa. Ympäristökulut olivat 537 621 euroa ja ympäristötuotot 335 737 euroa. Ympäristötulokseen vaikutti eniten SUSBIO-hanke, joka sai toimintatuottoina EU-tukea 302 700 euroa ja jonka toimintakulut olivat 445 000 euroa.

TURUN AMK:N YMPÄRISTÖTULOS 2008-2012

	2008 (€)	2009 (€)	2010 (€)	2011 (€)	2012 (€)
Ympäristötuotot	141 506	86 464	131 966	217 492	335 737
Ympäristökulut	174 973	130 878	133 026	509 051	537 621
Ympäristötulos	-33 467	-44 414	-1 061	-291 559	-201 884

POSITIIVISET YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Koulutus

Opiskelijoiden ympäristötietoisuuteen ja asenteisiin pyritään vaikuttamaan koulutuksessa. Kaikissa koulutusohjelmissa ympäristötietoisuutta lisäävät erilaiset tapahtumat ja projektit.

Valtaosa ympäristöopinnoista suoritetaan luonnonvara- ja ympäristöalan koulutusohjelmissa. Kestävän kehityksen koulutusohjelmasta valmistuu ympäristösuunnittelijoita yhteiskunnan eri sektoreille. Koulutus antaa opiskelijalle monipuoliset valmiudet toimia ympäristöalan työtehtävissä. Myös muilla koulutusaloilla kestävyden näkökulmaa on otettu mukaan opetukseen.

Luonnonvara- ja ympäristöala on saanut lakkauttamispäätöksen ja sen koulutusohjelmien viimeiset vuosikurssit alkoivat syksyllä 2012. Kestävää kehitystä ja kala- ja ympäristöaloutta korvaamaan on perustettu ympäristötekniikan koulutusohjelma, jonka toiminta alkaa syksyllä 2013.

Ympäristöalan tutkimus- ja kehitystyö

Ympäristöalan TKI-toiminta on yksi Turun AMK:n vahvuuksista. Ympäristöosaamisen tutkimus- ja kehitysohjelma käynnistyi vuonna 2007. Ympäristöosaamisohjelmalla pyritään vastaamaan ympäristön tilan seurannan ja parantamisen haasteisiin. Osaamisen kehittyminen ja verkostoituminen muiden toimijoiden kanssa lisää Varsinais-Suomen edellytyksiä kilpailla ympäristöosaamisen kasvavilla markkinoilla. Vuonna 2010 ohjelmaa päivitettiin ja pääpaino on merellisen ympäristön ja rakentamisen osaamisessa. Ympäristöosaamisohjelma sisältää kolme osiota: ympäristötekniologia, vastuullinen liiketoiminta ja ympäristöviestintä.

Ohjelma yhdistää Turun AMK:n ympäristöalan opetuksen ja TKI-toiminnan hankekokonaisuudeksi. Ympäristöaiheisissa opinnoissa tarjotaan työelämävalmiuksia lisäävä oppimisympäristö, työelämään valmentavaa hankekokemusta ja kontakteja ympäristöalan yrityksiin. Osallistuminen TKI-toimintaan on keskeinen oppimismenetelmä,

jossa hyödynnetään Turun AMK:ssa kehitettyä innovaatiopedagogiikkaa, muun muassa tutkimuspajatoimintaa.

TKI-hankkeet rahoitetaan Turun AMK:n omalla panostuksella sekä ulkoisella rahoituksella. Olemassa olevia rahoituslähteitä pyritään hyödyntämään määrätietoisesti. Ympäristöosaamisohjelman budjetti vuodelle 2012 oli 2,7 miljoonaa euroa, josta ulkoisen rahoituksen osuus oli noin 1,8 miljoonaa euroa.

Ympäristöosaamisohjelman alla oli käynnissä 61 hanketta vuonna 2012. Hankkeet edustavat laajasti ympäristöosaamisen eri osa-alueita. Esimerkkeinä mainittakoon Pure Biomass -bioenergiahanke, Msunduzan ympäristöterveyskoulutus- ja kuiva-sanitaatiohankkeet Swazimaassa, sekä Ekoturismin kehittämishanke Haiphongissa, Vietnamissa.

Turun AMK:sta Reilun kaupan korkeakoulu

Reilun kaupan edistämisyhdistys ry on kehittänyt Reilun kaupan korkeakoulu -arvonimen, jota kaikki Suomen korkeakoulut voivat hakea. Arvonimen saadakseen korkeakoulun pitää täyttää sille asetetut kriteerit. Vuonna 2012 Turun AMK teki töitä saavuttaakseen Reilun kaupan korkeakoulun arvonimen, osana kaikkien Turun korkeakoulujen pyrkimystä Reilun kaupan kampusalueeksi. Turun AMK:sta tuli Reilun kaupan korkeakoulu huhtikuussa 2013.

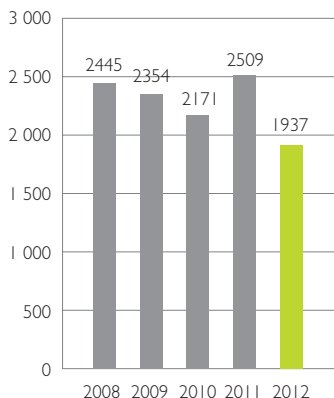
Esimerkkejä tehdyistä toimista:

- Turun AMK:n opiskelijakunta TUO:n kokouksissa kahvit ja teet on vaihdettu Reilun kaupan kahviksi.
- Osa opiskelijayhdistyksistä on siirtynyt tilaisuuksissaan käyttämään Reilun kaupan kahvia ja teetä.
- Reilun kaupan tuotteita on tarjolla kaikissa AMK:n ravintoloissa ja kahviloissa.

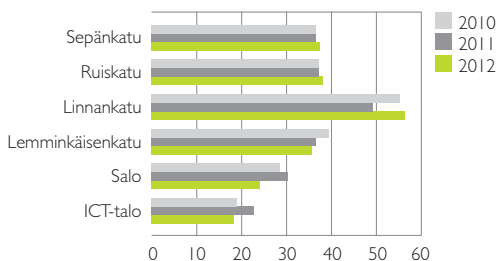
Turun AMK:n Reilun kaupan kannatustyöryhmä raportoi kerran vuodessa Reilun kaupan edistämisyhdistykselle siitä, miten toiminta on kehittynyt. AMK on sitoutunut jatkuvaan parantamiseen, sillä Reilun kaupan korkeakoulun arvonimi täytyy uusua vuosittain.

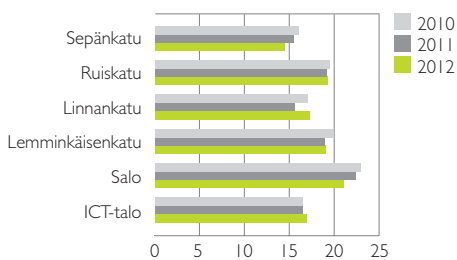
KOIOPAPERIN KULUTUS
ARKKIA/PER TYÖNTEKIJÄ 2008–2012

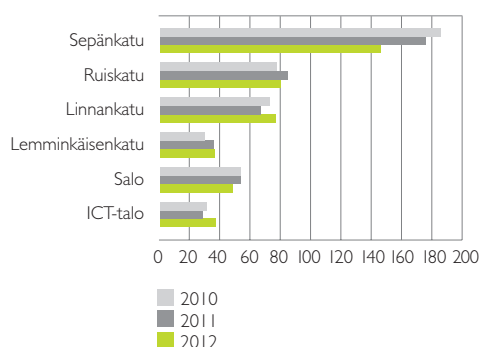
LÄMMÖN SÄÄKORJATTU OMINAISKULUTUS
TOIMIPISTEITTÄIN (kWh/rm³)

SÄHKÖN OMINAISKULUTUS
TOIMIPISTEITTÄIN (kWh/rm³)

VEDEN OMINAISKULUTUS
TOIMIPISTEITTÄIN (l/rm³)

NEGATIIVISET YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Turun AMK:n merkittävimmät ympäristövaikutukset aiheutuvat lämmön-, sähkön- ja vedenkulutuksesta, toiminnasta syntyvistä jätteistä sekä henkilöliikenteen aiheuttamista päästöistä. Turun AMK:n käyttämät tilat on pääsääntöisesti vuokrattu kaupungin tilalaitokselta tai muulta kunnalliselta yksiköltä. Tilat eivät sijaitse suojelealueilla tai muuten luonnonarvoiltaan arvokkailla alueilla. Vuokrasuhteiden vuoksi tietojen kerääminen eri toimipisteiden sähkön-, lämmön- ja vedenkulutuksesta sekä jätemääristä on haastavaa, eikä kaikista tiloista saatu tietoja raportointia varten. Turun AMK:n suora energiankulutus on lämmön- ja sähkönkulutusta sekä liikenteen energiankulutusta. Epäsuoraa energiankulutusta (esim. energiantuotannossa, jätehuollossa ja jätevesien puhdistuksessa käytetty energia) ei raportoida.

Vuoden 2012 aikana Turun AMK:ssa ei raportoitu poikkeamia sitä koskevista ympäristömääräyksistä tai luparajoista.

Materiaalien kulutus

Turun AMK käytti erilaisten materiaalien hankintaan 3,52 miljoonaa euroa (+43 000 €). Suurimmat menoerät olivat IT-laitteet (23 % kokonaiskustannuksista), kalusto (22 %) ja kirjastoaineisto (7,5 %). IT-laitteiden ja kirjastoaineiston kulut nousivat viime vuodesta, kun taas kalustokulut pienenevät.

Kopiopaperi on yksi Turun AMK:n merkittävimmistä yksittäisistä kulutustuotteista. Turun kaupunki kilpailuttaa toimittajat ja hankkii paperit hallintokunnille keskitetysti. Hankintakriteerinä on, että kopiopaperi täyttää pohjoismaisen ympäristömerkin kriteerit vähintään siten, että puukuituraaka-aine on kestävästi tuotettu ja paperin valmistuksessa käytettävät kemikaalit täyttävät ympäristömerkin asettamat vaatimukset. Lisäksi kriteerit sisältävät

Paperinkulutus väheni yli 2000 riisillä jätteenkäsittelyvaatimuksia, energian käytön rajoituksia ja rajoituksia sekä päästöille veteen että ilmaan.

Turun AMK:ssa kului 7 667 riisiä kopiopaperia (500 arkki/riisi). Paperinkulutukseen sisältyy sekä työntekijöiden, että opiskelijoiden kulutus. Paperinkulutus laski 2 352 riisillä edellisvuodesta. Paperinkulutus työntekijää kohden laski 572 arkilla. Työntekijöihin on laskettu kaikki vuoden 2012 aikana palvelussuhteessa olleet henkilöt.

Paperinkulutuksen vähenemiseen ovat vaikuttaneet aktiiviset toimet asian parantamiseksi. Kaikkiin AMK:n tulostimiin on laitettu oletusasetukseksi kaksipuoleinen tulostus. Lisäksi työntekijöitä on kannustettu paperinsäästöön.

Energiankulutus

Lämmön- ja sähkönkulutuksen osalta tiedot saatiin 81 170 neliöstä. Tiedot kattavat 95,5 prosenttia kaikista Turun AMK:n käytössä olevista tiloista. Ruiskadun toimipiste ja ICT-talo jakavat tilojaan muiden toimijoiden kanssa, joten kulutukset on näiden osalta laskettu suhteellisesti.

Lämmönkulutuksen osalta siirrytään tämän vuoden raportoinnissa sääkorjattuihin lämmönkulutustietoihin. Lämmöntarve vaihtelee vuosittain, joten sääkorjattuja lukemia käyttämällä voidaan paremmin vertailla eri vuosien kulutusta keskenään. Sääkorjatut lukemat on saatu myös vuosina 2010 ja 2011, joten nyt on mahdollista esittää kolmen vuoden tilasto aiheesta.

Vuonna 2012 sääkorjattu lämmönkulutus oli 14 666 MWh (52,8 TJ) ja sähkönkulutus 7 657 MWh (27,6 TJ). Edelliseen vuoteen verrattuna lämmönkulutus väheni 326 MWh (-2 %) ja sähkönkulutus väheni 259 MWh (-3 %). ICT-talossa käytetään kaukojäähdytystä ja vuonna 2012 sitä kului 357 MWh (-83 MWh).

Loimaan oma toimipiste lakkautettiin vuonna 2011, mikä selittää osaltaan energiankulutuksen vähenemistä. Loimaan poisjääminen selittää arviolta 64 % energiansäästöä. Suurin sähkön ominaiskulutus oli Salon toimipisteessä (21 kWh/rm³), jossa kulutus laski jo kolmatta vuotta peräkkäin. Pienin sähkön ominaiskulutus oli Sepänkadulla (14,5 kWh/rm³). Suurin lämmön ominaiskulutus oli Linnankadulla (56,2 kWh/rm³) ja pienin ICT-talossa (18,4 kWh/rm³).

Energiankulutus laski selvästi edellisvuodesta

Sähköstä kuluu merkittävä osa kiinteistöjen valaistukseen ja ilmastointiin, mutta myös tietokoneet kuluttavat runsaasti energiaa. Sähkösäästöön on pyritty kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelmaan liittyvien toimenpiteiden avulla. Henkilökuntaa on neuvottu sammuttamaan valot, kun työhuoneesta poistutaan yli 10 minuutiksi ja sammuttamaan tietokone päivän päätteeksi. Opiskelijoita ohjataan myös energiansäästöön. Lisäksi Linnankadun toimipisteessä on opiskelijoiden käytössä olevat tietokoneet säädetty niin, että ne sammuvat automaattisesti joka ilta.

Sähkön, kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen toimittaa Turun toimipisteisiin Turku Energia. Sähköstä 31 % oli vuonna 2012 tuotettu uusiutuvilla energialähteillä, 31 % ydinvoimalla ja 38 % fossiililla polttoaineilla ja turpeella. Kaukolämmöstä 75 % tuotettiin fossiililla polttoaineilla ja 25 % uusiutuvilla tai päästökauppavapailla energialähteillä.

Vedenkulutus ja päästöt vesistöön

Vedenkulutuslukemat kattavat samat tilat kuin energiankulutuslukemat, eli 95,5 prosenttia Turun AMK:n käytössä olleesta pinta-alasta. Kuten energiaosuudessa, myös vedenkulutuksen tiedoissa Ruiskadun ja ICT-talon kulutustiedot ovat arvioita, jotka perustuvat AMK:n osuuteen kiinteistöjen tiloista.

Vedenkulutus väheni yli 3000 kuutiometrillä

Vuonna 2012 vettä kulutettiin 32 170 m³ (- 3 070 m³). Vedenkulutus laski 9 % edellisvuodesta. Valtaosa kulutuksen vähenemisestä oli Loimaan poisjäännistä riippumatonta, sillä 2011 siellä kului vettä vain 186 m³. Pienin veden ominaiskulutus oli Lemminkäisenkadun toimipisteessä (35,7 l/rm³). Suurin veden ominaiskulutus oli Sepänkadun toimipisteessä (145,2 l/rm³), jossa vettä kulutettiin 17 % vähemmän kuin edellisvuonna. Toimipisteen vedenkulutus on korkea moottorilaboratoriossa tapahtuvan dieselmokoneiden jäähdytyksen takia.

Käyttövesi AMK:n Turun toimipisteisiin saadaan kunnallisesta verkosta Turun vesilaitokselta. Turun vesilaitos saa vetensä Kokemäenjoesta, Virttaankankaan tekopohjavesijärjestelmästä. Jätevedet puhdistetaan Kakolanmäen jätevedenpuhdistamossa, Turun seudun puhdistamo Oy:n toimesta.

Turun AMK:n jätevesistä pääsi vuonna 2012 puhdistuksen jälkeen vesistöön arviolta 483 kg tyypeä, 5 kg fosforia sekä 142 kg kiintoainetta. Orgaanisen aineksen määrää kuvaava biologinen hapenkulutus (BHK7ATU) oli 142 kg. Arviot ovat karkeita, sillä päästöjen laskenta on tehty yksinkertaisella menetelmällä. Tarkkaa arviota varten tarvittaisiin mittavia tutkimuksia.

Keskuspuhdistamon jätevedestä erottama liete toimitetaan Biovakka Suomi Oy:n lietteenkäsittelylaitokselle. Mädätyksessä syntynyt biokaasu hyödynnetään lämmön ja sähkön tuotannossa. Mädätyksen jälkeen liete kuivataan ja kompostoidaan hallissa. Koko komposti hyödynnetään. Se käytetään pääasiassa viherrakentamiseen ja mullan seosaineena.

CASE

eGreenNet – VIHREÄN TALOUDEN MAHDOLLISUUDET

Turun ammattikorkeakoulun vetämä eGreenNet-hanke luo ympäristöosaajista ja -yrittäjistä verkostoa, joka tavoittelee liiketoiminnan kasvua.

Verkon kautta tietoa ja kontakteja

eGreenNet on ympäristöliiketoiminnan alueelliseen vahvistamiseen ja tehostamiseen keskittyvä projekti. Se pyrkii kokoamaan Varsinais-Suomen alueen ympäristöosaajat ja tukea tarvitsevat yritykset yhteen luoden verkoston, josta jokainen verkoston jäsen hyötyy.

eGreenNet tarjoaa yrityksille kanavan käydä keskustelua asiantuntijoiden kanssa ympäristöliiketoimintansa kehittämiseksi. Halukkaat yritykset voivat myös saada lisätukea liiketoimintaideansa kannalta tärkeiden yhteistyötahojen etsimisessä.

Ympäristöliiketoiminnassa mahdollisuuksia

Ympäristöliiketoiminta oli viime vuonna yksi Suomen nopeimmin kasvaneista aloista. Cleantech Finlandin selvityksen mukaan ympäristöön liittyvän liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 15 prosenttia vuotta aiemmasta. Yli puolet tästä 24,6 miljardin euron liikevaihdosta tulee viennistä. eGreenNet on tutkinut asiaa Varsinais-Suomen alueella ja ympäristöliiketoimintaa löytyy kaikilta toimialoilta. Se tarjoaa mahdollisuuksia kaikille yrityksille.

”Uusiutuvien luonnonvarojen käyttö on tulevaisuutta ja koko ajan lisääntymässä. Haluamme olla tässä etunenässä. Näin pystymme säästämään luonnonvaroja sekä pitkässä juoksussa tietenkin toivomme saavamme myös taloudellista hyötyä.”

– Hannu Niemi, HaNi-halli, Mynämäki

Asiantuntijat palveluksessa

eGreenNet tarjoaa yrityksille 150 euroa maksavan liiketoiminnan kehittämisuunnitelman, jonka avulla yritys voi tunnistaa kehittämiskohteensa. Palveluksessa ovat eGreenNetin henkilöstön lisäksi alueen asiantuntijat, joita kutsutaan mukaan toimialan ja yrityksen kehittämistarpeiden mukaan. Lisäksi eGreenNet järjestää tilaisuuksia ja tuo uusinta tietoa alueen kehittäjille ja yrityksille.

Projekti aloitti toimintansa keväällä 2010 ja jatkuu ainakin vuoden 2013 loppuun. Rahoitus tulee Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) sekä Turun AMKn omarahoituksena. eGreenNet-hanke on näin omalta osaltaan tukemassa ympäristöliiketoimintaa samalla toteuttaen yhteiskunnallista tehtäväänsä oman alueensa kehittäjänä.

▶▶▶ Lisätietoa: www.egreenet.fi

Päästöt ilmaan

Turun AMK:n tuottamat päästöt ilmaan aiheutuvat valtaosin energiankulutuksesta ja liikenteestä. Päästöt voidaan jakaa suoriin ja epäsuoriin päästöihin. Suorat päästöt tulevat lähes kokonaan liikenteestä. Epäsuoria päästöjä syntyy muun muassa Turun AMK:n käyttämän energian tuotannossa ja jätevesien puhdistuksessa.

Liikenteestä seurataan Turun AMK:n ajoneuvoilla sekä henkilökunnan omilla ajoneuvoilla ajamia virka-ajaja ja koulutusmatkoja. Seurannan ulkopuolelle jäivät näin ollen muun muassa opiskelijoiden matkat korkeakouluun ja henkilökunnan työmatkat. Liikenteen päästölaskennassa on käytetty uusimpia, vuoden 2011 yksikköpäästöker-toimia.

Liikenteen päästöt lisääntyivät 18 %

Lentoliikenteen päästöjen laskeminen on hyvin haasteellista, joten se on jätetty raportoinnista pois. Lentomatkojen kustannukset olivat 270 419 € (+57 155 €). Päästölaskennassa ei myöskään ole mukana kala- ja ympäristötalouden koulutusohjelman käyttämien veneiden polttoaineenkulutusta. Koulutusohjelman käytössä on kaksi venettä, joista toisen omistaa Turun AMK:n ja toisen ammattiopisto Livia.

Liikenteen ajokilometrien määrä nousi 21 % ja kasvihuonekaasupäästöt 18 % edellisvuodesta. Ajokilometrejä kertyi yhteensä 775 212, mikä on 135 953 km enemmän kuin vuonna 2011. Ylivoimaisesti eniten kilometrejä syntyi henkilökunnan omilla autoilla ajamista virka-ajaja. Virka-ajaja ajettiin 497 857 km (+107 138 km). Liikenteestä syntyneet hiilidioksidipäästöt nousivat edellisvuoden 126 tonnista 150 tonniin. Hiilidioksidin lisäksi liikenteestä syntyy myös muita kasvihuonepäästöjä sekä epäsuorasti ilmastoa lämmittäviä kaasuja. Kun päästöt muunnetaan hiilidioksidiekvivalenteiksi (CO₂-ekv.), autoliikenteen päästöt olivat kokonaisuudessaan 171 tonnia.

Keskimääräisen suomalaisen energiantuotannon ympäristöprofiilin mukaan laskettuna Turun AMK:n vuonna 2012 käyttämän sähkö- ja lämpöenergi-

an tuotannossa syntyi hiilidioksidipäästöjä 5 035 tonnia ja muita päästöjä CO₂-ekvivalentteina 982 tonnia eli yhteensä 6 017 tonnia (+131 tn). Laskuissa on käytetty mitattuja lämmönkulutuslukuja. Kun autoliikenteen ja energiantuotannon aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt lasketaan yhteen, päästöjä syntyi yhteensä 6 188 CO₂-ekvivalenttitonnia (+157 tn).

Jättemäärät lisääntyivät edellisvuodesta

Liikenteestä ja energiantuotannosta aiheutuu kasvihuonepäästöjen lisäksi mm. rikkidioksidii-, typpidioksidii- ja hiukkaspäästöjä. AMK ei käytä toiminnassaan otsonikerrosta tuhoavia aineita.

Jätehuolto

Tiedot vuonna 2012 syntyneistä jätteistä koskevat noin 84 % kaikkien Turun AMK:n käytössä olevien tilojen pinta-alasta. Luotettavaa tietoa saatiin kaikista toimipisteistä lukuun ottamatta ICT-taloa, jossa tilat ovat yhteiskäytössä muiden toimijoiden kanssa, ja eri toimijoiden jätteet päätyvät samoihin jätteistoihin.

Turun seudun kuntien jätehuoltomääräyksien (vuodelta 2007) mukaan Turussa kerätään polttokelpoista jätettä ja kaatopaikkajätettä. Jotta raportoinnin tiedot olisivat vertailukelpoisia aiempiin vuosiin, polttokelpoinen jäte ja kaatopaikkajäte lasketaan sekajätteeksi kuten vuoden 2007 raportissa. Sekajätteeseen lasketaan myös terveydenhuollon ja laboratoriotuotannon puolella syntyvä riskijäte (pistävä ja viiltävä jäte), joka on käsiteltävä erikseen, mutta sijoitetaan lopuksi kaatopaikalle.

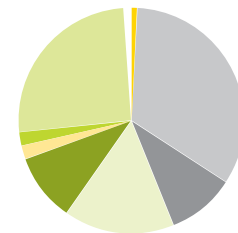
Sekajätettä syntyi yhteensä 108 tonnia (+9 tn), josta 81 % oli polttokelpoista jätettä ja loput 19 % kaatopaikalle sijoitettavaa jätettä. Sekajätteen osuus kaikista jätteistä oli 42 %. Polttokelpoisesta jätteestä valtaosa poltetaan Orikedon polttolaitoksella. Kaatopaikkajäte ja osa polttokelpoisesta jätteestä sijoitetaan Topinojan jätekeskukseen.

Hyötyjätettä syntyi yhteensä 146 tonnia (+11 tn), joka oli 57 % kaikista jätteistä. Biojätettä syntyi 67 tonnia ja sen osuus hyötyjätteistä oli 46 %. Hyötyjäte on jätettä, jonka materiaali voidaan

käyttää hyödyksi uusioraaka-aineena. Paperin ja pahvin lisäksi hyötyjätteeseen lasketaan keräyslasi, keräysmetalli, sähkö- ja elektroniikkaromu (SER), biojäte ja rakennusjäte. Paperiin lasketaan keräyspaperi, toimistopaperi sekä salaisiksi luokitellut tuhottavat paperit, sillä kaikki toimitetaan uuden paperin raaka-aineeksi. SER-jätteiden määrästä ei ole tilastoja. Vanhat tietokoneet ja muu SER toimitetaan pääosin Raision Ekotorille, jossa osa laitteista myydään eteenpäin ja loput kierrätetään asianmukaisesti.

Vaarallista jätettä (entinen ongelmajäte) syntyi 1 628 kiloa (-947 kg). Sen osuus kaikista jätteistä oli 0,6 prosenttia. Vaarallisen jätteen määrä voi vaihdella suuresti vuosittain, sillä pienet jäte-erät jätetään noutamatta kustannustehokkuuden vuoksi.

UUODEN 2012 JÄTTEET TONNEINA

Vaarallinen jäte 1 %	1,6
Polttokelpoinen jäte 34 %	87,0
Kaatopaikkajäte (sis. erityisjätteen) 10 %	20,9
Paperi 16 %	41,4
Pahvi 10 %	25,7
Lasi 2 %	4,3
Metalli 2 %	5,1
Biojäte 26 %	67,2
Rakennusjäte 1 %	2,8
Yhteensä	256,0

UUODEN 2012 JÄTTEET (KG)

TOIMIPISTE	VAARALLINEN JÄTE	SEKAJÄTE			HYÖTYJÄTE						
		polttokelpoinen	kaatopaikkajäte	erityisjäte	paperi	pahvi	lasi	metalli	SER	biojäte	rakennusjäte
Sepänkatu	1320	16 606	6 861	0	10 908	12 108	1 064	1 940	0	20 544	1 520
Ruiskatu	0	28 424	3 015	484	20 592	8 503	1 064	2 180	0	27 936	0
Lemminkäisenkatu	225	13 940	288	0	4 628	1 196	1 008	150	0	3 648	0
Linnankatu*	83	18 408	3 164	0	3 960	2 120	792	601	0	1 484	1 240
ICT-talo	-	-	-	-	233	-	-	-	0	-	-
Salo	0	9 650	7 090	0	1 080	1 740	400	180	0	1 3620	0
Yhteensä	1 628	87 028	13 192	484	41 401	25 667	4 328	5 051	0	67 232	2 760
	1 628		107 930					146 439			

- ei tietoa saatavilla

* sis. Amiraalistonkadun

CASE

ACTIVE WETLANDS

Maatalouden ravinnepäästöt ovat suurin Itämeren rehevöittävä tekijä. Monissa tutkimuksissa maatalouden valuma-alueille rakennetut kosteikot on havaittu hyväksi keinoksi vähentää vesistöjen ravinnekuormitusta. Kosteikkojen pitää olla valuma-alueen pinta-alaan nähden suuria, jotta merkittäviä tuloksia saavutettaisiin. Menetelmän suuri tilantarve ja tästä seuraavat korkeat rakennuskustannukset ovat osaltaan hidastaneet kosteikkojen käyttöönottoa vesienpuolessa.

Turun AMK osallistui vuosina 2009–2013 Active Wetlands -hankkeeseen, jossa tutkittiin menetelmiä, joiden tarkoituksena oli tehostaa pienten kosteikkojen puhdistuskykyä. Lisäksi hankkeessa selvitettiin menetelmien kustannustehokkuutta, arvioitiin me-

netelmillä saavutettavaa vesienpuoellista hyötyä mallintamalla sekä lisättiin tietoisuutta kosteikkojen toiminnasta. Hankkeessa oli parikymmentä tutkimuskohdetta Suomessa ja Virossa. Tutkimuskohteista yksi oli Turun AMK:n vastuulla. Projektiryhmän tehtävänä oli ylläpitää Liedossa sijaitsevaa pilottikohdetta, toteuttaa kohteen vedenlaadunseuranta, sekä arvioida menetelmien käyttökelpoisuutta ja viestiä hankkeen tuloksista muiden hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden kanssa.

Hankkeen tuloksena yksi menetelmä osoittautui toimivaksi ja taloudelliseksi keinoksi vähentää fosforikuormitusta: ferrisulfaatin käytöllä saatiin saostettua 30–80 % ojaveden sisältämästä liukoisesta fosforista. MTT:n Aaro Närväsen kehittämällä

annostelijalla ferrisulfaattia voi annostella ojaveteen virtaaman mukaan. Menetelmän käyttö on kannattavinta kohteissa, joissa on korkeat fosforipitoisuudet. Hankkeen ansiosta saatiin uusi toimiva menetelmä maatalouden vesienpuoeluun, ja menetelmälle on jo syntynyt kysyntää.

Active Wetlands oli Suomen ja Viron yhteistyöprojekti, jonka toteuttajina olivat Turun AMK:n lisäksi Suomen ympäristökeskus (SYKE), WWF Suomi, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT), Estonian Fund for Nature (ELF), sekä Estonian University of Life Sciences (EULS). Hanke sai rahoituksen EU:n Central Baltic Interreg IV A -ohjelmasta.

SOSIAALINEN VASTUU – OPISKELIJAT

KESKEISET TULOKSET

- + ENNISIAISTEN HAKIJOIDEN MÄÄRÄ SUHTEESSA ALOITUSPAIKKoiHiN NOUSI.
  - + OPISKELIJOIDEN KOKONAISTYYTYVÄISYYS NOUSI.
  - + OPINTOJEN SUJUVUUS ON PARANTUNUT.
  - + OPISKELIJAVAIHTOON LÄHTI ENNÄTYSMÄÄRÄ OPISKELIJOITA.
-
- VIERASKIELISEN YHTEISHAUN KOKONAISHAKIJAMÄÄRÄ LASKI.
  - LIIAN VÄHÄN OHJAUSTA ENSIMMÄISEN VUODEN OPISKELIJOILLE.
  - OPISKELIJABAROMETRIN VASTAUSPROSENTTI LASKI.

INNOVAATIOPEDAGOGIIKKA OPPIMISEN YTIMENÄ

Turun ammattikorkeakoulun opetuksen ja sen kehittämisen ydin on innovaatiopedagogiikka, Turun AMK:ssa hioutunut koulutusote, jossa korostetaan opetuksen ja työelämän välistä yhteyttä. Tarkoituksena on tiedon tuottaminen, omaksuminen ja käyttäminen siten, että saadaan aikaiseksi uutta – ideoita, osaamista tai toimintakäytäntöjä.

Aktiivisen ja kokeilevan oppimisen menetelmät yhdistävät oppimisen, uuden tiedon tuottamisen ja soveltamisen. Keskeistä opetuksessa on korostaa ja mahdollistaa monialaisuutta, nivoa tutkimus- ja kehitystoimintaa koulutukseen, joustaa opetussuunnitelmissa sekä kytkeä yrittäjyys ja kansainvälisyys jokapäiväiseen AMK:n toimintaan. Käytännössä tämä tarkoittaa monialaisia työelämäprojekteja ja -toimeksiantoja, yksilöllisiä opintosuunnitelmia sekä lisääntynyttä yrittäjyyskoulutusta.

Uudenlainen tapa oppia ja opiskella on haastanut entiset käytännöt. Tyypillisiä oppimisympäristöjä ovat projekti- ja tutkimuspajat, osuuskunnat, klinikat, harjoitusryhmät sekä laboratoriot, jotka mahdollistavat innovoinnin ja tiimityöskentelyn. Opiskelun ja oppimisen muutos on haastanut myös osaamisen arvioinnin. Perinteisen arvioinnin rinnalla on jatkuvaa ja aiempaa monimuotoisempaa arviointia. Opettaja on siirtymässä asiantuntijan roolista yhä useammin valmentajaksi – keskiössä on se, mitä opiskelija tekee ja millaisia oppimistekoa syntyy.

Opetus ja opintojen ohjaus

Turun AMK on panostanut opetuksen ja ohjauksen kehittämiseen erillisellä koulutuksen kehittämisohjelmalla, Agricola-ohjelman tavoitteena on vahvistaa kansainvälistä toimintaa, lisätä koulutuksen vetovoimaisuutta, läpäisevyyttä ja työelämälähtöisyyttä sekä kehittää uusia oppimis- ja ohjausympäristöjä. Kehittämiskohteina ovat mm. kansainvälisyys opinnoissa, harjoittelun ja opinnäytetyön ohjaus, työelämälähtöinen innovaatiopedagogiikkaan nojautuva opetuksen suunnittelu sekä ohjauspalveluiden saatavuuden parantaminen. Vuonna 2012 jatkettiin myös opetussuunnitelmatietojärjestelmä SoleOPSin käyttöönottoa mm. ottamalla vuonna 2010 ja sitä myöhemmin aloittaneilla opiskelijoilla käyttöön

ohjausta ja valinnaisuutta tukeva SoleHOPS-järjestelmä (sähköinen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman suunnitteluun liittyvä järjestelmä).

Opintojen ohjaus

Opintojen ohjaus on perustaltaan monitieteistä ja sen kehittyminen pohjaa psykologiaan ja kasvatus-tieteeseen. Ohjauksessa korostuu yhteisöllisyys, sillä ohjausprosessi muodostuu ohjaajan ja opiskelijan välisestä vuorovaikutuksesta ja kommunikaatiosta. Hyvinvoinnin edistämiseen ja opintojen sujuvaan etenemiseen tähtäävä ennaltaehkäisevä ohjaus on ohjauksen perinteisin muoto.

Opintojen ohjauksella ja neuvonnalla tuetaan opiskelijaa koko opiskelun ajan. Turun AMK:ssa toimii ohjaus- ja neuvontaketju, johon kuuluvat opintosihteerit, opettaja- ja vertaistutorit, opinto-ohjaajat ja opintopsykologi.

Ohjaustoiminnan koordinoinnista vastaa 11 opinto-ohjaajasta koostuva tiimi. Opinto-ohjaajat ovat koulutettuja ohjauksen asiantuntijoita, jotka vastaavat ohjauksen erityiskysymyksistä. Tieto- ja neuvontapalveluja opiskelija saa opintotoimistojen opintosihteeriltä ja opintojen ohjaukseen sekä opintoihin liittyvien esteiden tai ongelmien ratkomiseen osallistuvat opettaja- ja vertaistutorit, opinto-ohjaajat sekä opintopsykologi. Merkittävää vertaistukea ja neuvontaa tarjoavatkin koulutusohjelmien aiempien vuosikurssien opiskelijat eli vertaistutorit, joita koulutetaan vuosittain noin 200. Erityistukea tarvitsevien opiskelijoiden on mahdollista saada tukea ja ohjausta myös ratkaisukeskeiseltä psykoterapeutilta. Kansainvälistymiseen liittyvissä asioissa opiskelijoita ohjaavat lisäksi tulosaluekohtaiset kansainvälisten asioiden koordinaattorit.

Koulutusohjelmien koulutettuja opettajatuutoreita Turun AMK:ssa on noin 250. Opettajan ja koulutuspäällikön rooli ohjauksessa on merkittävä. Opettajatuutorin työssä ohjaus ja ohjaukselliset taidot ovat osa pedagogista työtä ja osaamista. Opiskelijan kanssa käytävässä vuosittaisessa kehityskeskustelussa tarkastellaan opiskelijan tilannetta. Kokonaisvaltaisella ohjauksella tuetaan hyvinvointia, opintojen etenemistä ja samalla normiaikaista valmistumista. Yksi ohjauksen tärkeimpiä tavoitteita on henkilökohtaisten opiskelusuunnitelmien laadinta. Samalla tunnistetaan aiempi osaaminen, havaitaan oppimisen esteet ja puututaan varhain esille tullesiin ongelmiin.

VETOVOIMA JA KIINNOSTAVUUS OPISKELUPAIKKANA

Hakijat

Hakujärjestelmien kehittyminen

Opetushallituksen organisoimat ja ammattikorkeakoulujen toteuttamat nuorten suomen- ja ruotsinkielisen koulutuksen valtakunnalliset yhteishaut ovat olleet olemassa nykymuodossaan kevään 2003 yhteishausta alkaen. Tällöin ammattikorkeakoulut toteuttivat ensimmäisen kerran oman sähköisen yhteishakunsa itsenäisesti. Aiemmin yhteishaku oli toteutettu lääninhallituksen alaisuudessa.

Kevästä 2007 alkaen on sähköinen yhteishaku ollut käytössä myös vieraskieliseen nuorten tutkintoon johtavassa koulutuksessa, suomen- ja ruotsinkielisessä tutkintoon johtavassa aikuis-koulutuksessa sekä ylempään AMK-tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Sähköisen hakujärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Opetushallitus.

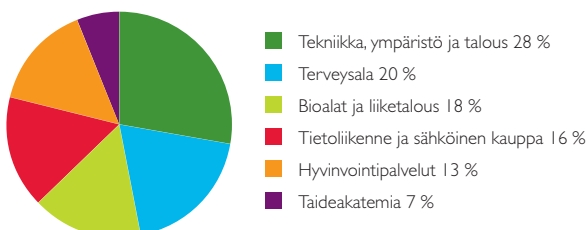
Vuonna 2014 on tarkoitus ottaa käyttöön uusi, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteinen sähköinen hakujärjestelmä (KSHJ). Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä ja opetushallituksen johdolla asia on valmisteltu jo muutaman vuoden ajan. Moni kysymys on vielä avoinna, mutta tarkoituksena on saada aikaan järjestelmä, jota voitaisiin käyttää ja kehittää useiden vuosien ajan.

Nuorten yhteishaku

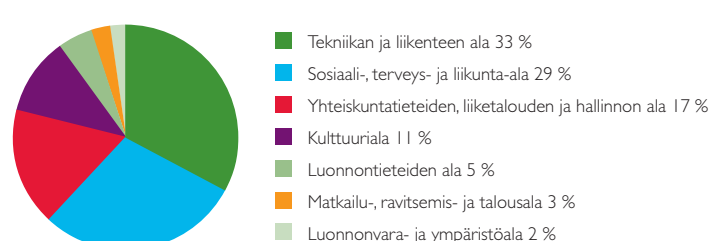
Vuoden 2012 kevään ja syksyn nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen yhteishaussa Turun ammattikorkeakouluun opiskelemaan haki 25 571 henkilöä. Turun AMK:n asetti ensisijaiseksi 9 490 hakijaa (+852). Kaiken kaikkiaan tutkintoon johtavaan koulutukseen (sis. nuorten koulutuksen, vieraskielisen opetuksen, aikuiskoulutuksen, ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon) haki ensisijaisesti 11 804 hakijaa. (Lähde: Opetushallitus/ Ammattikorkeakoulujen yhteishakurekisteri AMKYH ja Vipunen.)

Hakijoiden määrä laski, mutta suhteessa aloituspaikkoihin hakijoiden määrä nousi. Ensisijaisten

OPISKELIJAT TULOSALUEITTAIN 2012

OPISKELIJAT KOULUTUSALUEITTAIN 2012

hakijoiden määrä aloituspaikkaa kohden oli nuorten kevään yhteishaussa 4,9, joka oli merkittävästi korkeampi kuin kansallinen keskiarvo 3,8. Yksi syy korkeaan hakijamäärään on maan taloustilanne. Monet toisen asteen koulutuksen saaneet nuoret ovat väli vuoden viettämisen sijaan hakeneet jatko-opintoihin. Lisäksi hakijoina on jonkin verran tutkinnon jo suorittaneita aikuisia, jotka hakeutuivat kokopäiväisiksi opiskelijoiksi tai opiskelemaan täysin uutta alaa, koska ovat työttömyysuhan alla tai työttöminä.

Suomen kolmanneksi suosituin AMK

Koulutusohjelmien väliset erot olivat suuria. Kevään yhteishaussa eniten ensisijaisia hakijoita/aloituspaiikka oli kuvataiteen, ensihoidon ja sosiaalialan koulutusohjelmiin. (Lähde:AMKYH.) Kansallisesti tarkasteltuna Turun AMK on nuorten kevään yhteishaussa maan kolmanneksi suosituin ammattikorkeakoulu yhdessä Jyväskylän AMK:n kanssa.

Hakijamäärien suhde aloituspaikkoihin ei kuitenkaan ole täysin luotettava vetovoimaisuuden mittari. Työmarkkinatukioikeuden säilyttämiseksi niiden 18–24-vuotiaiden nuorten, joilla ei vielä ole ammatillista tutkintoa, on haettava vähintään kahteen ammattikorkeakoulun koulutusohjelmaan tai toisen asteen ammatilliseen koulutukseen valmistumiskeväänä. Ammattikorkeakouluihin hakee tämän vuoksi myös hakijoita, jotka eivät vielä täysin tiedä, mitä haluavat opiskelemaan, tai jotka tähtäävät todellisuudessa opiskelemaan muualle, esimerkiksi yliopistoon. Opetusministeriön asettama korkeakoulujen yhteishakuja pohtiva työryhmä on esittänyt, että tästä ns. pakkohausta luovuttaisiin. Työvoimahallinto ei ole kuitenkaan suostunut pakkohausta luopumiseen. Ammattikorkeakouluilla onkin suurena haasteena rekrytoida kaikista motivoituneimmat hakijat opiskelijoiksi.

Opiskelijat Varsinais-Suomesta

Vieraskielinen yhteishaku

Kevään 2012 nuorten vieraskielisen yhteishaun kokonaishakijamäärä oli 2 428 (-752), joista ensisijaisesti Turkuun haki 664 (-263). Ensisijaisesti Turun ammattikorkeakouluun hakeneista oli hakukelpoisia hakijoita 337 (-66). Osaltaan hakijamäärän laskuun vaikutti se, että Turun AMK ei ollut mukana kaikissa Finnips- verkoston (Finnish Network for International Programmes) järjestämissä valintakokeissa ulkomailla.

Vieraskieliseen yhteishakuun hakee opiskelijoita eri kulttuuritaustoista. Kevään 2012 vieraskielisessä yhteishaussa Turun ammattikorkeakouluun oli hakijoita yli 90 eri maasta. Eniten hakijoita oli Nigeriasta, Suomesta, Keniasta, Ghanasta ja nepalista. Valtakunnallisesti nigerialaiset hakijat ovat vieraskielisen yhteishaun suurin hakijaryhmä.

Aikuisten yhteishaku

Kevään 2012 aikuisten yhteishaussa suosituimpia olivat toimintaterapian koulutusohjelma (10 ensisijaista hakijaa/aloituspaiikka) sekä fysioterapian koulutusohjelma (9,6 ensisijaista hakijaa/aloituspaiikka). Ensisijaisia hakijoita kevään 2012 aikuisten yhteishaussa oli yhteensä 703 (+31). Hakijamäärään vaikuttaa suuresti se, mitä koulutusohjelmia on haussa. Aikuisten tutkintoon johtavan koulutuksen yhteishaussa mukana olevat koulutukset vaihtelevat vuosittain.

Ylempien AMK-tutkintojen yhteishaku

Kevään 2012 ylempien AMK-tutkintojen yhteishaussa suosituimpia koulutusohjelmia olivat palveluliiketoiminnan koulutusohjelma (3,6 ensisijaista hakijaa / aloituspaiikka) ja sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelma (3,2 ensisijaista hakijaa / aloituspaiikka). Ensisijaisia hakijoita kevään 2012 ylempien AMK-tutkintojen yhteishaussa oli yhteensä 304 (-56).

Hakijoiden pohjakoulutus

Kevään 2012 nuorten tutkintoon johtavan suomenkielisen koulutuksen yhteishaussa Turun AMK:n hakijoista 71 % oli suorittanut lukio- ja ylioppilastutkinnon, 24 % ammatillisen perustutkinnon / koulusteen tutkinnon ja 3 % ylioppilastutkinnon ja ammatillisen perustutkinnon yhdistelmän. Hakijoista 0,6 %:lla oli ulkomailla suoritettu tutkinto, ja ns. harkinnanvaraisessa haussa eli ilman tutkintoa haki 0,1 % hakijoista (Lähde:AMKOREK).

Nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen haussa ylioppilaiden osuus opiskelupaikan vastaanottaneista oli 72,5 % (+0,7 %). Ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden osuus oli 21 (-2 %) (Lähde:AMKOREK).

Aikuisten tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelupaikan vastaanottaneista 39 % oli suorittanut ammatillisen perustutkinnon, 33 % oli suorittanut opistutkinnon tai ammatillisen korkea-asteen tutkinnon ja 8 % oli suorittanut ylioppilastutkinnon. Aikuisten tutkintoon johtavassa koulutuksessa hakukelpoisuus on koulutusohjelmakohtainen, joten mikäli aloitetaan useita koulutusohjelmia, joissa hakukelpoisuuden antaa ammatillinen perustutkinto, vaikutus näkyy opiskelupaikan vastaanottaneiden suhdeluvussa.

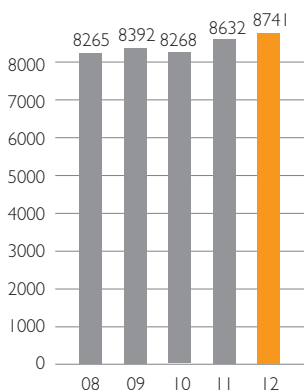
Ylempiin ammattikorkeakoulututkintoihin johtaviin koulutuksiin hakukelpoisuuden kriteerit on säädetty laissa. Kelpoisuuden antaa soveltuva korkeakoulututkinto, joten opiskelupaikan vastaanottaneista kaikki ovat suorittaneet joko ammattikorkeakoulututkinnon tai korkeakoulututkinnon.

Varsinais-Suomen merkitys rekrytointialueena kasvanut

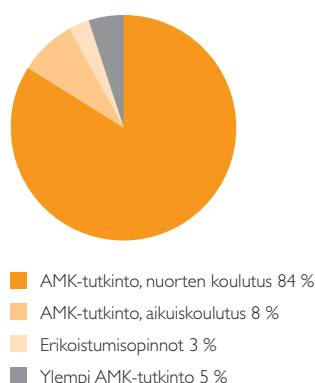
Turun AMK:n opiskelijat ovat kotoisin pääosin Varsinais-Suomesta. Harvinaisiin koulutusohjelmiin, esimerkiksi kulttuurialan koulutukseen, tulee opiskelijoita koko maasta. Uusien opiskelijoiden kotipaikkatietoja ei toistaiseksi seurata systemaattisesti, mutta hakijoista on saatavissa asuinpaikkatietoja. Vuonna 2012 ensisijaisista hakijoista 74 % asui hakuhetkellä Varsinais-Suomessa. Ensisijaisista hakijoista oli 11 % Uudeltamaalta, 6 % Satakunnasta ja 4 % Pirkanmaalta.

»»» Lisätietoja ammattikorkeakoulu- ja koulutusalaakohtaisista päätös- ja tilastotiedoista löytyy Vipunen-tietokannasta <http://pulpetti.oph.fi/amk/>.

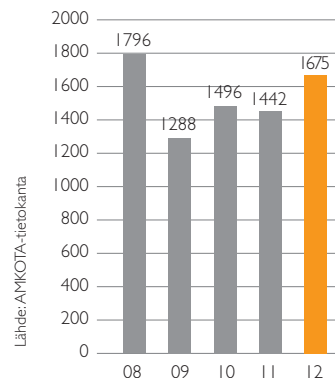
LÄSNÄOLEVAT OPISKELIJAT 2008–2012

OPISKELIJOIDEN JAKAUTUMINEN KOULULUSTYYPPIEN MUKAAN 2012

SUORITETUT TUTKINNOT 2008–2012

Aikuisopiskelu

Avoim ammattikorkeakoulu

Avoimessa ammattikorkeakoulussa voi suorittaa opintoja kaikilta Turun AMK:n koulutusaloilta. Aikaisempien vuosien tapaan suosituin ala avoimessa ammattikorkeakoulussa oli yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala. Opintoja suoritettiin tutkinto-opiskelijoiden ryhmissä ja erillisinä opintojaksoina.

Avoimessa ammattikorkeakoulussa on käytössä opintopiste- tai lukuvuosimaksu. Opintopistemaksu on 10 € yhtä suoritettavaa opintopistettä kohden. Lukuvuosimaksulla 250 € voi opiskella yhden lukuvuoden ajan rajoittamattoman määrän opintoja.

Avoimesta AMK:sta tutkintoa suorittamaan

Nuorten tutkintoon johtavassa koulutuksessa osa koulutusohjelmista järjestää oman valintakokeen ja/tai haastattelun avoimessa AMK:ssa 60 opintopistettä koulutusohjelmaan soveltuvia opintoja suorittaneille. Opiskelijalta ei vaadita pohjakoulutusta vaan suoritettavat 60 opintopistettä antavat hakukelpoisuuden. Avoimessa AMK:ssa suoritettavat opinnot luetaan hyväksi tutkinto-opiskelijaksi pääsyn jälkeen, jolloin varsinainen tutkinto-opiskelu aika lyhenee.

Ammatilliset erikoistumisopinnot

Ammatilliset erikoistumisopinnot ovat laajoja täydennyskoulutusohjelmia, joiden avulla voi laajentaa tai syventää ammatitaitoaan tai vaihtoehtoisesti suuntautua kokonaan uudelle alueelle. Erikoistumisopinnot suunnitellaan yhteistyössä työelämän ja alan asiantuntijoiden kanssa ja niiden laajuus on 30–60 opintopistettä. Vuonna 2012 käynnistyi 9 erikoistumisopintoa, joissa aloitti yhteensä 218 opiskelijaa. Erikoistumisopinnoista valmistui 214 opiskelijaa.

JOUSTAVA OPINTO-OIKEUS

Turkulaiset korkeakoulut ovat solmineet sopimuksen joustavasta opinto-oikeudesta (JOO), minkä perusteella Turun AMK:n tutkinto- tai vaihto-opiskelija voi suorittaa tutkintoonsa sisältyviä opintoja kaikissa turkulaisissa korkeakouluissa. Vastaavasti muiden korkeakoulujen opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa opintoja Turun AMK:ssa.

Joustavalla opinto-oikeudella pyritään lisäämään opiskelijan valinnanmahdollisuuksia ja tukemaan opintojen etenemistä. Useimmiten JOO-sopimuksella haettavat opinnot ovat sellaisia tutkintoon liitettäviä opintoja, joita ei voi opiskella omassa korkeakoulussa.

CASE

PARISKUNTANA VAIHDOSSA

Opiskelijavaihtoon lähteminen on yleistynyt huomattavasti 2000-luvulla. Kaikki eivät kuitenkaan tule pohtineeksi, että vaihtoon voi lähteä myös pariskuntana. Näin tekivät **Pekko Honkasalo ja Riikka Venäläinen**, jotka lähtivät Valenciiaan, Espanjaan opiskelijavaihtoon ja työharjoitteluun.

Pekko opiskelee Turun AMK:ssa kolmatta vuotta teollista muotoilua ja Riikka toista vuotta mediatuotantoa. Pekko opiskeli Valenciassa Universidad Politecnica de Valencian kampuksella ja tyttöstävä Riikka tuli työharjoitteluun työharjoittelujakson alkaessa. Riikka työskenteli kesäohjelmien koordinaattorina bostonilaisessa nykymusiikin Berklee College of Music musiikkiyliopistossa.

Opiskelu oli Pekon mukaan käytännön projektien täyteistä, luentojen jäädessä sivurooliin. ”AMK-kampusalue” on Pekon mukaan valtava keskittymä, jossa näkee joka päivä uusia kasvoja. Kaikki opiskelijapalvelut löytyvät yhden kampusalueen sisäpuolelta, oli sitten kyse urheilu- tai terveyspalveluista.

Riikka puolestaan kuvailee työpaikkaansa hyvin kansainväliseksi ja Riikan mukaan harjoittelupaikka Berklee yhdistettynä Valencian rentoon ja iloiseen ilmapiiriin tarjoaa opiskelijalle erinomaisen yhdistelmän työtä ja rentoutumista samassa paketissa.

Pekko ja Riikka näkevät yhteisen vaihtokokemuksen hyvänä asiana: arki on mukavampaa ja yhdessä asuminen taloudellisesti kannattavaa. ”Uudet kokemukset ovat lisäksi yhteisiä ja tulevaisuudessa vaihto ei ole vain toisen ”puoli vuotta jossain Valenciassa” vaan konkreettinen muisto, johon voi palata mielteissään aina yhdessä”, Pekko ja Riikka toteavat.

Valenciassa opiskelu on laajentanut Pekon maailmankatsomusta, monipuolistanut osaamista ja antanut tärkeitä kontakteja tulevaisuutta ajatellen. Riikan mielestä työharjoittelu on kasvattanut ja kehittänyt häntä sekä ammatillisesti että ihmisenä. Lisäksi yhtä korkeatasoista ja kansainvälistä työyhteisöä olisi ollut vaikea löytää Suomesta.

Molemmat suosittelvatkin vaihtoon lähtemistä: ”Vaihtoon kannattaa lähteä aina kun siihen on mahdollisuus, mutta pelkkä ulkomaille muutto ei takaa kasvattavaa kokemusta. Aika kannattaa käyttää viisaasti uusien asioiden oppimiseen, suhteiden solmimiseen, paikallisiin ja kulttuuriin tutustumiseen sekä opin vastaanottamiseen, oli kyseessä sitten opinnot tai harjoittelu.”

Yhteinen vaihto tai harjoittelu ei välttämättä sovi kaikille pariskunnille. Pekko ja Riikka aikovat lähteä vastaavanlaiselle matkalle vielä tulevaisuudessakin yhdessä, siitä heillä ei ole epäilystäkään.

KANSAINVÄLISTYMINEN – OPISELIJAT

Turun AMK:n kansainvälisen toiminnan tavoitteena on lisätä opiskelijoiden valmiuksia työskennellä kansainvälisessä ja monikulttuurisessa toimintaympäristössä. Tähän pyritään kansainvälisen opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuuden sekä opetuksen kansainvälisten sisältöjen avulla. Tärkeässä roolissa ovat myös työelämän kanssa yhteistyössä tehtävät kansainväliset hankkeet.

Moni-kulttuurinen opiskelu-ympäristö

Turun AMK:ssa opiskelevat ulkomaalaiset vaihto- ja tutkinto-opiskelijat luovat monikulttuurisen opiskeluympäristön, joka tarjoaa suomalaisille opiskelijoille mahdollisuuden kehittää kansainvälisiä valmiuksiaan omassa korkeakoulussa. Vieraskielinen opetus lisää opiskelijoiden kansainvälistymistä. Vuonna 2012 jatkettiin jo aikaisemmin aloitettua International Semester -kehittämishanketta, jonka tuloksena lähes kaikissa koulutusohjelmissä on tarjolla vähintään yhden lukukauden mittaisia englanninkielisiä opintokokonaisuuksia.

Vuonna 2012 ennätysmäärä opiskelija-vaihtoja

Turun AMK:ssa on viisi täysin englanninkielistä koulutusohjelmaa: alempaan korkeakoulututkintoon johtavat International Business ja Information Technology Turussa ja Nursing Salossa sekä ylempään korkeakoulututkintoon johtavat International Business ja Business Information Systems Turussa. Yhteensä vuonna 2012 Turun AMK:ssa opiskeli 356 ulkomaalaista tutkinto-opiskelijaa, jotka olivat lähtöisin 55 eri maasta. Eniten opiskelijoita oli Nepalista, Kiinasta ja Venäjältä.

Opiskelijavaihtojen määrä saavutti uuden ennätysten vuonna 2012. Yli kolmen kuukauden vaihtoon tai harjoitteluun lähti yhteensä 422 opiskelijaa. Suosituimmat vaihtokohteet olivat Iso-Britannia, Swazimaa, Ruotsi, Alankomaat ja Thaimaa. Harjoittelijoita lähti näiden maiden lisäksi paljon myös Saksaan ja Belgiaan sekä Aasian maista Japaniin, Intiaan ja Kiinaan.

Saapuvien opiskelijoiden osalta vuosi 2012 oli vuoden 2011 kaltainen. Saapuvia opiskelijoita ja harjoittelijoita oli 333 ja suurin osa saapuneista oli Euroopasta tulevia Erasmus-opiskelijoita. Eniten vaihto-opiskelijoita tuli Saksasta, Espanjasta, Alankomaista ja Ranskasta.

Haasteena syksyllä 2012 oli Turkuun saapuvien vaihto-opiskelijoiden majoitus, sillä kaikki eivät saaneet asuntoa Turun ylioppilaskyläsäätiöltä. Turun kaupungin tilalaitos tarjosi avuksi Luolavuoren vanhainkodin toisen siiven, josta kunnostettiin uusi Retrodorm-asuntoja. Myös kaupungin vuokra-asuntoja tarjoava TVT-asunnot majoitti osan vaihto-opiskelijoista. Asunotilanne tulee kuitenkin pysymään haastavana myös tulevina vuosina.

OPISELIJAPALAUTE

Turun AMK:n opiskelijabarometriin vastasi 2 633 opiskelijaa. Vastajien määrä laski edellisvuodesta vajaalla kuudellasadalla ja vastausprosentiksi tuli 30, joka on kahdeksan prosenttiyksikköä edellisvuotta matalampi. Saatua aineisto edusti kaikkien koulutusohjelmien, toimipisteiden ja vuosikursien opiskelijoita, vaikka vastausaktiivisuudessa oli hieman eroja.

Ensimmäistä kertaa opiskelijabarometrin kohde-ryhmään kuului nuorten ja aikuisten tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevien lisäksi ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat. Ensimmäisen vuoden opiskelijoille oli yhteisten kysymysten lisäksi pelkästään heille tarkoitettuja kysymyksiä. Ensimmäisen vuoden opiskelijoille ei esitetty työelämävalmiuksiin, kirjastopalveluihin ja kansainvälisyyteen liittyviä väittämiä.

Tyytyväisyys opintoihin ja opetukseen

Kokonaistyytyväisyys opintoihin oli noussut. Kokonaistyytyväisyys oli 3,7 (asteikko 1–5, jossa 5 = erittäin tyytyväinen), mikä on korkeampi kuin kahden edellisvuoden keskiarvo 3,4. Tyytyväisyydellä ja sillä, kuinka hyvin koulutus on vastannut ennakkotietojen perusteella muodostuneita odotuksia, oli selvä yhteys. Opiskelijat, joiden

mielestä koulutus on vastannut hyvin odotuksia, olivat myös tyytyväisiä opiskeluun.

Opintojen vaatimustasoa sopivana piti 63 % ja liian korkeana noin joka kymmenes opiskelijoista. 41 % opiskelijoista koki opetusjärjestelyiden olevan tarkoituksenmukaisia ja joustavia. Lähes neljäsosa opiskelijoista oli kuitenkin eri mieltä opetusjärjestelyiden joustavuudesta. Puolet opiskelijoista koki opetuksen riittävän käytännönläheiseksi ja opettajien käyttämiin opetusmenetelmiin oltiin edellisvuoteen verrattuna hieman tyytyväisempiä. Opiskelijoista kolme neljäsosaa piti Turun AMK:n oppimisympäristöä hyväntahtoisena sekä tunsivat kuuluvansa opiskelijaryhmään, jossa on hyvä yhteishenki.

Opintojen sujuvuus lisääntynyt

Opiskelijoista 2,6 % (N = 68) vastasi kokoneensa kiusaamista Turun AMK:ssa opiskelun aikana. Valtaosa kiusaamisen kohteeksi joutumisesta tapahtuu opiskelijatovereiden (75 %) ja noin neljäsosa opetushenkilöstön taholta. Kiusaamisen kohteeksi joutuneista 17 % ilmoitti olevansa erittäin tai melko tyytymättömiä opiskeluun, kun vastaava osuus koko AMK:n tasolla oli 8 %.

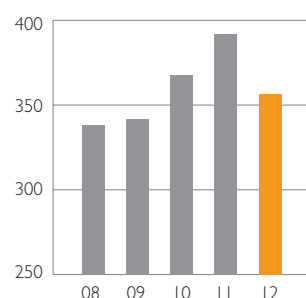
Tyytyväisyys ohjaukseen

Opiskelijoiden tyytyväisyys ohjaukseen oli noussut hieman edellisvuodesta. Opiskelijoista 76 % oli sitä mieltä, että saa tarvittaessa apua opiskeluun liittyvissä kysymyksissä ja lähes kolme neljäsosaa (70 %) tiesi keneltä pyytää ohjausta eri tilanteissa.

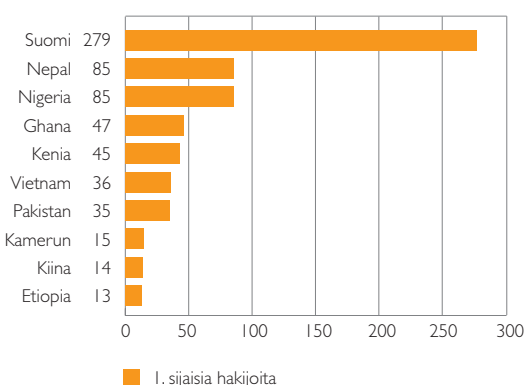
Puolet opiskelijoista oli sitä mieltä, että on saanut riittävästi ohjausta opinnäytetyön tekemiseen omalta opinnäytetyöohjaajalta (ka 3,5). Kuitenkin lähes neljäsosa (23 %) opiskelijoista ei pitänyt ohjauksen määrää riittävänä. Noin kolmasosa opiskelijoista koki opinnäytetyön tekemisen liian työlääksi.

76 % ensimmäisen vuoden opiskelijoista koki opintojensa sujuneen erittäin tai melko hyvin. Osuus nousi edellisvuodesta peräti 12 prosenttiyksikköä. Puolet opintonsa aloittaneista koki saaneensa riittävästi opintojen ohjausta

ULKOMAALAISET TUTKINTO-OPISELIJAT 2008–2012

KEVÄÄN 2012 VIERASKIELISEN YHTEISHAUN 10 SUURINTA HAKIJAMAATA

ja neuvontaa ja neljäsosa koki saaneensa liian vähän. Opettaja- ja vertaistutorien toimintaan oltiin tyytyväisiä.

Uusien opiskelijoiden perehdytys ja opastus SoleOPSin käyttöön on edellisvuodesta parantunut huomattavasti. Myös perehdytys HOPSin tekemiseen ja projektiopiskeluun on parantunut. Opiskelijat tarvitsevat kuitenkin eniten ohjausta opintojen suunnitteluun ja HOPSin tekemiseen. Opiskelijat kaipaavat parempaa perehdyttämistä myös opintojaksotarjontaan, sillä vain 29 % opiskelijoista oli sitä mieltä, että perehdytys ja opastus opintojaksotarjontaan oli onnistunut.

TKI-projektit

Lukuun ottamatta ensimmäisen vuoden opiskelijoita, 28 % opiskelijoista ilmoitti suorittaneensa opintoja ammattikorkeakoulun ulkopuolisen yrityksen tai organisaation kanssa tehtävässä TKI-projektissa.

TKI-projekteihin osallistuneista opiskelijoista 58 % oli täysin tai melko samaa mieltä siitä, että on saanut riittävästi ohjausta ja tukea projektityöskentelyssä suoritetuissa opinnoissa. Lähes puolet (42 %) ilmoitti olevansa kiinnostunut suorittamaan osan opinnoistaan

*Projekti-
opinnoista ei
riittävästi
tietoa*

iatkossakin projektityöskentelyssä. Vastausten perusteella opiskelijoille voisikin enemmän kertoa TKI-toiminnasta, sillä yli puolet (55 %) ei ollut saanut tarpeeksi tietoa mahdollisuudesta suorittaa osa opinnoista projektityöskentelyssä.

Kansainvälisyys

68 % opiskelijoista koki, että omassa koulutusohjelmassa tuetaan ja rohkaistaan ulkomaille opiskelemaan ja/tai harjoittelemaan lähtöä. Joka kolmas opiskelija ei osannut ottaa kantaa, onko tutkinnossa mahdollisuutta suorittaa kulttuuriväliseen vuorovaikutukseen liittyviä opintoja ja peräti 43 % ei tiennyt, onko omassa koulutusohjelmassa mahdollisuus suorittaa 15 op:ttä vieraskielisiä opintoja.

CASE

BISNESAKATEMIA – UUDENLAINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ TÄMÄN PÄIVÄN NUORILLE

Bisnesakatemia on uudenlainen tapa opiskella liiketaloutta. Bisnesakatemia aloitti toimintansa Salossa syksyllä 2011. Osuuskunta ja tiimiyrittäjyyttä sekä muuta yrittäjyyteen liittyvää toimintaa on ollut Salossa jo vuodesta 2004 alkaen, minkä pohjalta bisnesakatemia on muotoutunut nykyiseen konseptiinsa.

Bisnesakatemia on ainutlaatuinen ja ajankohtainen oppimisympäristö, missä oppiminen tapahtuu projektituotoisesti jatkuvassa vuorovaikutuksessa yritysten ja organisaatioiden kanssa. Koulutuksen tavoitteena on valmentaa opiskelijasta yrittäjyyteen ja innovaatiotoimintaan erikoistunut liiketoimintaosaaja.

Opiskelija kehittää bisnesakatemiassa projekti- ja tiimityöskentelytaitojaan ja luo jo opiskeluaikana tärkeitä verkostoja, jotka antavat etulyöntiaseman työelämään siirtäytessä. Bisnesakatemiassa opitaankin työelämässä tärkeitä ja paljon arvostettuja taitoja, kuten tiimi- ja projektityön sekä itsenäisen ajattelun ja johtamisen taitoja. Keskeisinä painopistealueina bisnesakatemiassa ovat liiketalous, moderni ICT, innovaatiotoiminta ja näiden rajapinnat.

Ensimmäisen vuoden aikana opiskelijalle rakentuu kattava teoriapohja liiketoiminnan osa-alueista. Toisena vuonna opiskelijat luovat oman akatemiyhteyden ja tekevät projekteja oikeille asiakasyrityksille. Suurin osa opiskelusta tapahtuu pienryhmissä ja opiskelijat tukevat toisiaan oppimaan oppimisessa ja yrittäjämäisen asenteen muodostamisessa. Tenttien ja kurssien sijaan tärkein oppimismuoto onkin 15–20 hengen tiimiyhteydet, missä opiskelijat toteuttavat projekteja ja kehittävät jatkuvasti tiimiyhteyden toimintaa. Jokaista akatemiyhteyttä ohjaa oma valmentaja, joka laatii akatemiyhteyden opiskelijoiden kanssa opintosuunnitelman ja tukee heidän osaamisen ja ammatillisten taitojen kehittymistä.

Tiimiyhteydet ovat todellisia ja uudenlaisia oppimisyhteisöjä tämän päivän nuorille. Opinnot kertyvät pääosin projektityöskentelystä ja teoreettinen tieto hankitaan kirjoista ja koulun ulkopuolisista seminaareista. Myös opiskelutilat ovat bisnesakatemiassa nykyaikaisia: perinteisiä luokkia ei ole, ja opetus tapahtuu rennossa ja avoimessa ympäristössä.

Akatemiyhteydet tarjoavat yrityksille erilaisia palveluja, kuten tapahtumien järjestämistä, www-sivustojen laatimista ja ylläpitoa, markkinointitutkimuksia jne.

▶▶▶ Lisää bisnesakatemiasta voit lukea osoitteesta <http://www.bisnesakatemia.fi/>

Kuva: Joona Salo

OPINTOSOSIAALISET PALVELUT JA EDUT

Terveys ja hyvinvointi

Turussa opiskelevat AMK:n opiskelijat kuuluvat Turun kaupungin terveystoimen opiskeluterveydenhuoltoon kotikunnasta riippumatta. Opiskelijat voivat käyttää kansanterveyslain mukaisia maksuttomia yleislääkärin ja terveydenhoitajan palveluja. Hammashuolto on kuitenkin maksullista 18 vuotta täyttäneille ja laboratorioon, röntgeniin sekä psykologille tarvitaan lähete. Opiskelijan tulee opiskella opintotukilain mukaisessa opintotukeen oikeuttavassa koulutuksessa saadakseen käyttää opiskeluterveydenhuoltoa.

Opiskelijaliikuntaa organisoii Turun AMK:n liikuntaseura TULLI ry, joka järjestää opiskelijoille ja henkilökunnalle muun muassa urheiluturnauksia ja lajikokeiluja. Opiskelija saa liikuntaedut liikuntatarran lunastamalla.

» » Lisätietoa Turun ammattikorkeakoulu » Opiskelijalle » Hyvinvointipalvelut

Opiskelijaruokailu

Ammattikorkeakoulun opiskelija saa Kelan ateriatuen opiskelijaruokaloiden hinnoista esittämällä opiskelijakortin tai Kelan ateriatukikortin. Ateriaeuden saavat perustutkintoa päätoimisesti suorittavat ja sellaiset jatko- tai täydennyskoulutuksessa olevat opiskelijat, jotka ovat oikeutettuja opintotukeen.

Opiskelijaravintolat ovat sitoutuneet valtioneuvoston vahvistamiin annoshintoihin: vuonna 2012 lounaan enimmäishinta oli 4,54 euroa, ja ateriatuen vähennyksen jälkeen opiskelijalle jäi maksettavaa enintään 2,70 euroa. Erikoisannoksen opiskelijahinnan tuli olla vähintään 5,69 euroa ja enintään 6,89 euroa.

Opintotuki

Korkeakouluopiskelijalla on mahdollisuus saada opintoihin Kelan myöntämää opintotukea. Opintotuki koostuu opintorahasta, asumislisästä ja opintolainan valtiontakauksesta.

Opintorahan enimmäismäärä vuonna 2012 oli 298 €/kk, ja asumislisän 201,60 €/kk. Opintolainan valtiontakaus oli 300 €/kk. Tukiajat määräytyvät tutkinnon laajuuden mukaan: 210 opintopisteen laajuisen tutkinnon säännönmukainen suoritus aika oli 3 ½ vuotta ja 270 opintopisteen laajuisen tutkinnon 4 ½ vuotta. Lukuvuonna 2011–2012 Turun AMK:ssa opiskelevista opintotukea sai yhteensä 6 234 opiskelijaa. Läsnäolevista opiskelijoista opintorahaa sai 71,2 % ja asumislisää 56,6 % (lähde: Kela).

Opintotuen määrään ja vuoden aikana käytössä oleviin tukikukausiin vaikuttavat muun muassa opinnoissa edistyminen sekä opiskelijan omat ansiotulot. Opiskelijan omat tulot otetaan tarveharkinnassa huomioon koko kalenterivuodelta. Yhdeksälle tukikukaudelle vuosituloraja oli 11 850 €.

Opiskelun esteettömyys

Opiskelun esteettömyys merkitsee fyysisten, psyykkisten ja sosiaalisten esteiden poistamista sekä viestinnän ja palvelujen saavutettavuutta. Tavoitteena on, että jokainen voi opiskella yhdenvertaisesti huolimatta ominaisuuksistaan. Jokaisella opiskelijalla on oltava oikeus työskennellä tasa-arvoisessa opiskeluympäristössä.

Turun ammattikorkeakoulussa opiskelijalla, jolla on todettu opiskelun tai oppimisen esteitä, kuten lukivaikeus tai fyysinen tai psyykkinen este, on mahdollisuus hakea erityisjärjestelyjä opinnoilleen. Opiskelija lähettää tällöin hakemuksen erityisjärjestelyistä koulutusohjelmansa opinto-ohjaajalle, jonka kanssa keskustellaan tarvittavista toimenpiteistä.

Toimipisteissä tehty esteettömyyskartoituksia

Vuosina 2005–2009 Turun ammattikorkeakoulu oli jäsen valtakunnallisessa ESOK-hankkeessa (Esteetön opiskelu korkea-asteen oppilaitoksissa), minkä pohjalta Turun AMK:n tiettyihin toimipisteisiin tehtiin rakennetun ympäristön esteettömyyskartoitukset ja suositukset korjaavista toimenpiteistä. Suositusten perusteella tehtiin parannuksia: kynnyksiä poistettiin, opastuksia selkiytettiin sekä inva-parkkipaikkoja, induktiosilmukoita ja ulko-ovien sähköisiä avausmekanismeja lisättiin. Parannuksista huolimatta tilat eivät kuitenkaan ole kaikilta osin esteettömiä. Vuonna 2012 alkoi lisäksi pilottihankkeena esteettömyyskartoituskoulutus. Koulutus oli osa täydennyskoulutusta ja sen tavoitteena oli opettaa esteettömyyskartoituksen tekoa.

VALMISTUNEIDEN TYÖLLISTYMINEN

Valmistuneiden työllistymistä tukevat Turun ammattikorkeakoulun työelämäkeskeinen koulutus, jossa projektit, työharjoittelujaksot ja opinnäytteet tehdään pääosin työelämän toimeksiannoista. Vuonna 2012 opinnäytetöistä 75 % (+5 %) oli hankkeistettuja eli tehty yhteistyössä työelämän kanssa. Eniten hankkeistettuja opinnäytetöitä tehtiin sosiaali- ja terveysalalla (94 %), tekniikan alalla (77 %) ja palvelualalla (75 %). Vähiten hankkeistettuja opinnäytetöitä tehtiin humanistisella ja taidealalla (28 %).

Koulutuksesta valmiudet alan työtehtäviin

Opiskelijoiden ja valmistuneiden työllistymistä edistävät ura- ja rekrytointipalvelut, jotka auttavat myös työnantajia rekrytointiin liittyvissä kysymyksissä.

Opiskelijoiden, vastavalmistuneiden sekä työelämän välisenä valtakunnallisena kohtaamispaikkana toimii myös internet sivusto www.jobstep.net.

AMK:sta valmistuneiden seurantatutkimus

Turun AMK on systemaattisesti seurannut valmistuneiden sijoittumista työmarkkinoille. Syksyllä 2012 Turun AMK teki 11 muun korkeakoulun kanssa yhteisen valmistuneiden sijoittumiskyselyn. Kysely lähetettiin vuonna 2011 valmistuneille ja Turun AMK:sta valmistuneista 1 539 henkilöstä 663 (43 %) vastasi kyselyyn.

Kyselyyn vastanneista 85 % oli työelämässä (-1 %). Työttömänä oli 5 % vastaajista. Työllistyneistä 56 % työskenteli vakituudessa työsuhteessa ja 4 % toimi yrittäjänä. Vain 7 % työllististä vastaajista oli työssä, jossa he eivät oman arvionsa mukaan voi lainkaan hyödyntää koulutuksessa oppimiaan asioita. Noin 48 % valmistuneista kertoi voivansa hyödyntää AMK:ssa oppimia asioita nykyisessä työssään jatkuvasti ja 45 % jonkin verran tai osittain.

Vuonna 2011 valmistuneista 51 % oli löytänyt työpaikkansa yksityiseltä sektorilta, 40 % oli töissä kunnalla tai kuntayhtymällä, 3 % valtion tehtävissä ja 5 % kolmannella sektorilla. Varsinais-Suomeen oli työllistynyt 76 % vastaajista ja Uudellemaalle 11 %. Jonkin verran vastaajista oli työllistynyt Pirkanmaalle (4 %), Satakuntaan (2 %) ja Kanta-Hämeeseen (2 %). Muihin maakuntiin oli työllistynyt yksittäisiä vastaajia. Ulkomaille oli työllistynyt 1 % vastaajista.

Vastaajat olivat tyytyväisiä (ka 4,4 asteikolla 1–6) Turun AMK:ssa suorittamaansa tutkintoon työuransa kannalta. Valmistuneet kokivat, että korkeakoulututkinto on ollut heidän kohdallaan hyvä investointi työllistymisen kannalta (ka 4,5). He myös uskoivat, että koulutus on antanut riittävät valmiudet alan työtehtäviin (ka 4,1).

ALUMNITOIMINTA

Alumnilla tarkoitetaan oppilaitoksessa aiemmin opiskeltua tai työssä ollutta henkilöä. Sana tulee latinankielisestä sanasta *alumnus*, joka tarkoittaa suojattia tai kasvattia. Suomessa alumnitoiminta

yleistyi 1990-luvulla. Turun AMK:n alumnit ry perustettiin vuonna 2001 ja valmistuneita alumneja on Turun AMK:ssa yli 15 000.

Turun AMK:n alumnit ry:n keskeisenä tavoitteenä on koko sen olemassaoloajan ollut vuorovaikutuksen ja yhteistyön lisääminen alumnien, ammattikorkeakoulun ja työelämän välillä. Yhdistys edistää toiminnallaan AMK-tutkintojen tunnettuutta markkinoimalla alumnien osaamista kattavien verkostojen avulla.

Yhdistyksen jäseniksi voivat liittyä kaikki Turun AMK:ssa tutkinnon suorittaneet henkilöt sekä ammattikorkeakoulussa tai sen opiskelijakunnassa työskennelleet tai tällä hetkellä työskentelevät henkilökunnan jäsenet. Yhdistyksen jäsenyys on maksutonta. Ainoa toivomus on, että jäsen on valmis laittamaan oman tietotaitonsa kiertoon.

Alumniverkostossa saa tietoa ammattikorkeakoulun ajankohtaisista asioista, tulevista tapahtumista ja jatkokoulutusmahdollisuuksista sekä pääsee osalliseksi monipuoliseen toimintaan. Turun AMK:n alumnit ry järjestää jo perinteeksi muodostuneen alumnijuhlan Aurinkogaalan keuhäisin sekä muita tilaisuuksia, joissa jäsenillä on mahdollisuus verkostoitua, kouluttautua sekä osallistua AMK:n opetuksen kehittämiseen. Turun AMK:n alumnit ry tiedottaa toiminnastaan kuukausittain lähetettävällä sähköisellä tiedotteella, Turun AMK:n Aurinkolaiva-lehden sekä Turun ammattikorkeakoulun opiskelijakunta TUO:n Tuokio-lehden alumniliitteessä kaksi kertaa vuodessa sekä [www-sivuilla](http://www.sivuilla) ja Facebookissa.

☐☐☐ Lisätietoja alumnitoiminnasta: www.turkuamk.fi > Työelämäyhteistyö > Alumnit / www.facebook.com/alumnit

TURUN AMMATTIKORKEAKOULUN
ALUMNIT

Kuvat: Iire Aalto

TURUN AMMATTIKORKEAKOULUN
OPISKELIJAKUNTA - TUO

TURUN AMMATTIKORKEAKOULUN OPISKELIJAKUNTA – TUO

Opiskelijakunta TUOn lakisääteinen tehtävä on toimia kaikkien Turun AMK:n opiskelijoiden edunvalvonta- ja palveluorganisaationa. TUO vaikuttaa opiskelijoiden asioiden parantamiseksi Turun AMK:ssa, Turun kaupungissa ja valtakunnallisesti keskusjärjestönsä SAMOK:n (Suomen ammattikorkeakouluopiskelijakuntien liitto) kautta. Opiskelijakunta palvelee opiskelijoita koulutukseen ja hyvinvointiin liittyvissä kehitystehtävissä ja ongelmatilanteissa. Opiskelijakunta myös rekrytoi ja nimeää opiskelijaedustajat useimpiin monijäsenisiin toimielimiin Turun AMK:n hallinnossa. Vuonna 2012 opiskelijaedustaja oli muun muassa Turun AMK:n hallituksessa, opintotuki- ja tutkintolautakunnassa sekä useissa muissa neuvottelukunnissa ja työryhmissä. Vuonna 2012 TUO kasvatti jäsenmääränsä 4300 opiskelijaan ja jäsenien osuus oli noin puolet kaikista Turun AMK:n opiskelijoista.

Ylintä päätösvaltaa TUO:ssa käyttää 31-jäseninen edustajisto, joka valitaan vuosittain vaaleilla. Vuonna 2012 opiskelijakunta jatkoi edelleen kampanjointia ehdokasmäärän kasvattamiseksi sekä äänestysaktiivisuuden nostamiseksi. Ehdokkaita vaaleissa oli 43 ja äänestysaktiivisuus nousi 18,4 prosenttiin. Suosituimpia vuoden 2012 vaaleissa olivat tradenomiopiskelijat. Opiskelijakunnan päivittäistä toimintaa toteutti vuonna 2012 kahdeksanhenkinen hallitus.

Vuoden 2012 aikana opiskelijakunnan henkilökunta vaihtui lähes kokonaan. Huhtikuussa TUOn

pitkäaikainen pääsihteeri siirtyi uusiin tehtäviin ja toukokuun alusta uusi pääsihteeri aloitti tehtävässään. Elokuussa uusi edunvalvontasihteeri aloitti työtehtävät ja pitkäaikaisen opiskelijasihteerin tilalle tuli osa-aikainen jäsenpalvelusihteeri ja tuutorointi- ja liikuntasihhteeri. Kesän aikana opiskelijakunta palkkasi myös Vihreä Kylä -kehitysyhteistyöhankkeelle uuden hankekoordinaattorin ja hankkeen projektisihteerin tehtävästä päätettiin luopua vähentyneen tehtäväkentän vuoksi. Ainoastaan opiskelijakunnan tiedottaja oli tehtävässään koko vuoden. Vuoden 2012 lopussa opiskelijakunnassa työskenteli kolme koko-aikaista ja kolme osa-aikaista työntekijää.

TUO mukana vaikuttamassa

Opiskelijakunnan vuoden 2012 painopistealueena oli kunnallispoliittinen toiminta, sillä syksyllä 2012 järjestettiin kunnallisvaalit. Vaalityötä tehtiin ”Ryhmä 30 000” kautta, muun muassa tapaamalla Turussa valtuustoryhmät ja järjestämällä vaalitempauksia. Opiskelijakunta järjesti kunnallisille päättäjille ja vaaleissa ehdolla oleville Keltanokkatapahtuman yhteydessä keskustelutilaisuuden, jossa kerrottiin opiskelijakunnan kunnallisvaalivoitteista.

Vuonna 2012 merkittävin opiskelijakunnan vaikuttamistyön tulos oli uusien määräaikaisten psykologin vakanssien saaminen Turun kaupungin opiskelijaterveydenhuoltoon. AMK:n sisällä

TUO toteutti myös syksyllä edunvalvontakierueen toisen vuoden opiskelijoille. Vuonna 2011 perustettu edunvalvontasihteerin tehtävä näytti tarpeellisuutensa opiskelijayhteydenottojen lisääntymisenä vuoden aikana.

Yhteistyö Turun AMK:n ja opiskelijakunnan välillä tiivistyi vuonna 2012. TUO oli aktiivisesti mukana muun muassa läpäisykeskustelussa ja opiskelijoiden ja henkilökunnan liikunnan lisäämiseen tähtäävän INTO- hankkeen valmisteluissa. Opiskelijakunta otti myös kantaa kevään aloituspaikkaleikkauksiin tuomalla esiin oman mallinsa. TUO panosti yhteistyön tiivistämiseen Turun AMK:n koulutusalayhdistysten kanssa mm. järjestämällä keväällä Suursaunan yhdistyksille ja kutsumalla yhdistyksiä mukaan vaikutustyöhönsä. Saumaton yhteistyö jatkui myös turkulaisten ylioppilas- ja opiskelijakuntien sekä Turun AMK:n liikuntaseura – TULI ry:n kanssa.

Opiskelijakunta järjesti AMK-opiskelijoiden yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia myös vuonna 2012. Merkittävimpiä tapahtumia olivat kevään Landerundi ja Lemmenlautta sekä syksyn Keltanokkatapahtuma ja opiskelijakunnan 6. vuosijuhla. Tapahtumatarjontaa kehitettiin vuoden aikana järjestämällä Keltanokkabileiden yhteydessä ensimmäistä kertaa vanhempien vuosikurssien opiskelijoille suunnatut Punanenäbileet.

☐☐☐ Lisätietoa www.opiskelijakunta.net

SOSIAALINEN VASTUU – HENKILÖSTÖ

KESKEISET TULOKSET

- + PÄÄTOIMISTEN PALVELUSSUHTEIDEN MÄÄRÄ KASVOI.
- + PROJEKTEISSA TYÖSKENTELEVIEN MÄÄRÄ LISÄÄNTYI.
- + MÄÄRÄAIKAISTEN TYÖSUHTEIDEN MÄÄRÄ VÄHENTYI.

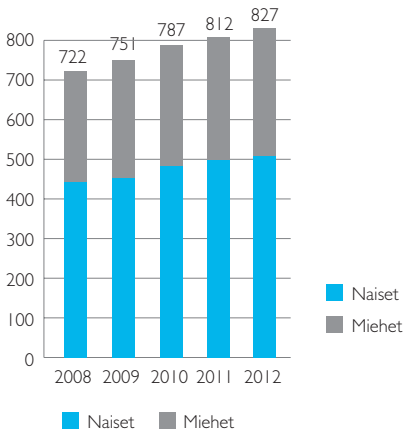
- VAKITUISEN HENKILÖSTÖN KESKI-ikä ON NOUSSUSSA.
- VAKANSIEN TÄYTÖSSÄ ON VAROVAISUUTTA.
- HILJAISEN TIEDON SIIRTÄMISESSÄ ON HAASTEITA.

Turun ammattikorkeakoulun hallitus hyväksyi 14.10.2010 vuosille 2010–2013 henkilöstöohjelman, joka perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään Turun kaupungin henkilöstöohjelmaan. AMK:n toimintaympäristöön on kytketty henkilöstöjohtamisen ja henkilöstötyön päätavoitteet: johtaminen on oikeudenmukaista ja osallistavaa, henkilöstön osaaminen ja ammattitaito on varmistettua ja tuettua sekä henkilöstö on työssään viihtyvää, motivoitunutta ja työyhteisö hyvinvoiva. Turun AMK:n strategisen suunnittelun painopistealueet eli innovaatiopedagogiikka ja elinikäinen oppiminen, toiminnan kohdentaminen Varsinais-Suomen alueelle, kansainvälistyvä opetus ja TKI-toiminta sekä kansainvälisesti korkeatasoinen osaaminen on otettu huomioon henkilöstöohjelman laadinnassa.

Turun AMK:n henkilöstöohjelma 2010–2013

PÄÄTOIMINEN HENKILÖSTÖ 2008–2012 (LKM)

PERUSTIETOJA HENKILÖSTÖSTÄ

Henkilöstörakenne

Turun AMK:n palveluksessa oli vuoden 2012 aikana 1 979⁹ henkilöä, joista 64,2 % oli päätoimisissa ja 35,8 % sivutoimisissa palvelussuhteissa. Vuoden aikana Turun AMK:ssa alkoi 1 330 ja päättyi 1 358 palvelussuhdetta. Vuoden lopussa päätoimista henkilökuntaa oli 827 (+15). Vuoden lopussa palvelussuhteissa olevista päätoimisista henkilöistä oli kokoaikaisia 83 % ja osa-aikaisia 17 %, joista 41 % oli osa-aikaisia omasta pyynnöstään. Vuoden 2012 lopussa avoimen vakanssin hoitajia oli 14, sijaisia 29 ja muita tilapäisiä henkilöitä 236.

Päätoimiset palvelussuhteet lisääntyivät

Julkiselle sektorille on tyyppillistä määräaikaisten työsuhteiden suuri määrä. Vuoden lopussa määräaikaista oli 413 (-24), joista päätoimisia 349. Määräaikaista päätoimisista oli miehiä 137 (39 %) ja naisia 212 (61 %). Määräaikaisten palvelussuhteiden suurta määrää selittää tehtäväkierto, projektitehtävät ja se, että Turun AMK pyrkii turvaamaan opetuksessaan ajankohtaisen työelämäsi- antuntijuuden palkkaamalla työelämässä toimivia henkilöitä sivutoimiksi tuntiopettajiksi ja luennoitsijoiksi. Yleisin syy (94 %) palvelujakson päättymiseen oli määräaikaisuus. Projekteissa työskentelevien määrä oli vuoden lopussa 195 henkilöä (+74), joista kokoaikaisia oli 113 henkilöä.

Projekteissa työskentelevien määrä lisääntyi

9 TYhdellä henkilöllä on saattanut olla vuoden aikana useita palvelussuhteita. Tähän lukuun nämä henkilöt on laskettu vain kerran.

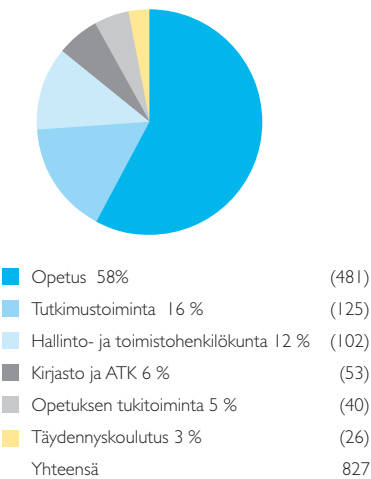
Vuoden lopussa avoimia vakansseja oli yhteensä 48 kpl. Lukuun sisältyvät avoimet ja väliaikaisesti täytetyt vakanssit. Koulutusohjelmien rakenteelliset muutokset ovat aiheuttaneet vakanssien vakituisessa täytössä varovaisuutta. Opetus on hoidettu tuntiopettajien avulla. Henkilöstöstrategian mukaisesti pyritään kaikki vakanssit täyttämään vakituisesti kelpoisuusehdot täyttävillä henkilöillä. Eläkkeelle siirtymisen johdosta vapautuvien vakanssien tehtävät määritellään vastaamaan nykyistä ja tulevaa tarvetta.

Vakinaisen henkilökunnan vaihtuvuus pysyi aikaisempien vuosien tavoin alhaisella tasolla. Vuonna 2012 Turun AMK:sta irtisanoutui 28 henkilöä, mikä on 10 henkilöä vähemmän kuin edellisellä vuonna.

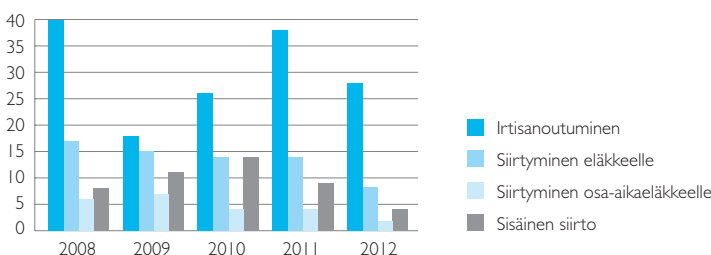
Ikärakenne

Vakituisen henkilökunnan keski-ikä oli 49,5 vuotta (+0,3) ja koko henkilöstön 44 vuotta. Vuoden lopussa miesten keski-ikä oli 44 vuotta ja naisten 44,8 vuotta. 50 vuotta täyttäneiden määrä oli koko henkilökunnasta 38 %. Yli 55-vuotiaita oli 24,5 % koko henkilökunnasta. Vinoutunut ikärakenne yli 55-vuotiaiden kohdalla merkitsee kiihtyvää eläkkeelle siirtymistä seuraavan kymmenen vuoden aikana. Ikäjohtamisessa, hiljaisen tiedon siirtämisessä sekä nuorten osaajien rekrytoimisessa tulee olemaan merkittäviä haasteita. Eläkkeelle siirtyvien määrä kasvaa jatkuvasti ja tasaisesti. Seuraavan kymmenen vuoden kuluessa eläkkeelle siirtyy yli 200 henkilöä. Vuonna 2012 eläkkeelle jäi 9 ja osa-aika-eläkkeelle kaksi henkilöä.

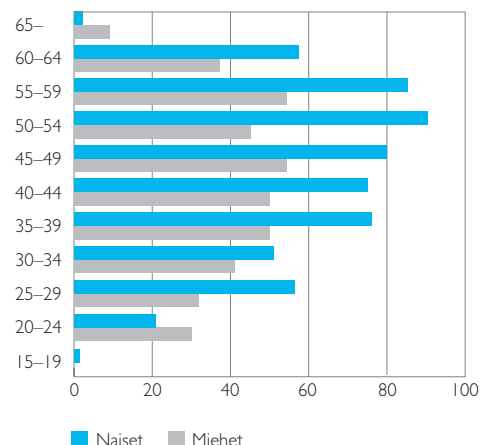
PÄÄTOIMINEN HENKILÖSTÖ TOIMEN MUKAAN 2012

VAKITUISEN HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS 2008–2012

HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE 2012

TYÖYHTEISÖ JA VAIKUTTAMINEN

Toimivat johtoryhmät, avoin tiedottaminen ja henkilöstön kuuleminen ovat keinoja, joilla vahvistetaan luottamusta ja lisätään yhteistoimintaa. Osallistava ja innovatiivinen työyhteisö, jonka muodostaa työhönsä motivoitunut henkilöstö, toimii yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Turun AMK:n henkilöstöohjelma 2010–2013

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Tasa-arvolakiin sisältyy työnantajaa koskeva velvoite laatia sukupuolten välistä tasa-arvoa koskeva tasa-arvokartoitus ja -suunnitelma. Vuoden 2012 alussa julkaistiin uusitus Turun AMK:n tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelma tukee ammattikorkeakoulun tavoitetta henkilöstön ja opiskelijoiden oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen kohtelun toteuttamisesta. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään vuosittain.

Turun AMK:n päätoimisesta henkilökunnasta vuonna 2012 oli naisia 62 %. Vastaava sukupuolijakauma toteutuu useimmissa esimiestekategorioissa. Johtavista viranhaltijoista (rehtorit, koulutusjohtajat, muut johtoryhmän jäsenet eli kehitysjohtaja, talousjohtaja ja TKI-johtaja) naisia on 6 ja miehiä 6. Muista päällikötasoisista henkilöistä (mm. TKI-päälliköt, koulutuspäälliköt ja kehittämisen tulosalueen esimiehet) miehiä on 17 ja naisia 31 eli 65 %.

Järjestäytyminen ja yhteistoiminta

Turun AMK:n päätoimisista työntekijöistä 61 % on järjestäytynyt ammattijärjestöihin. Todellisuudessa järjestäytymisaste on tätä suurempi, sillä jolloin tieto jäsenyydestä ei välity Turun AMK:lle. Ammattijärjestöihin liittyneistä 81 % kuului Akavaan, 14 % STTK:hon ja 5 % SAK:hon. Kaikkiin ammattikorkeakouluun palvelussuhteessa oleviin noudatetaan kunnallisen alan virka- ja työehtosopimuksia. Noudatettava työehtosopimus on

tehtäväalueen mukaan joko Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus (KVTES), Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES) tai Kunnallinen teknisen henkilöstön työehtosopimus (TS). Irtisanomisajoista määrätään virka- ja työehtosopimuksissa, ja irtisanomisajan pituus vaihtelee 14 päivästä kuuteen kuukauteen riippuen palvelussuhteen kestosta ja siitä, onko kyse työnantajan irtisanomisesta vai työntekijän irtisanoutumisesta.

Henkilöstön edustajat valitaan työsuojelutoimikuntaan ja Turun AMK:n hallitukseen vaaleilla. Turun AMK:n hallituksessa oli vuonna 2012 säästösten mukaisesti kolme henkilöstön edustajaa, joista kaksi edusti opettajia ja yksi muuta henkilökuntaa. Turun AMK:n yhteistyöryhmässä toimivat pääsopijajärjestöjen ja työnantajan nimeämät edustajat. Lisäksi Turun kaupungin hallinnollisen ohjeen mukaisesti järjestöt nimeävät Turun AMK:n johtoryhmiin henkilöstön edustajat.

Yhteistoimintamenettelyn tarkoituksena on taata säännöllinen vuorovaikutus henkilöstön ja johdon välillä. Tavoitteena on myös antaa henkilöstölle mahdollisuus osallistua toiminnan kehittämiseen sekä vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun. Tällä toiminnalla pyritään edistämään palvelutuotannon tuottavuutta ja henkilöstön työelämän laatua. Yhteistoiminnan muotoja ovat yhteistyöryhmän kokoukset, päätöksenteon valmistelu johtoryhmissä, työpaikkakokoukset, esimiehen ja alaisen väliset keskustelut sekä luottamusmiehen ja työsuojelutoiminta.

Vuoden 2012 lopussa ei Turun AMK:ta vastaan ollut vireillä yhtään keskeneräistä valitusasiaa.

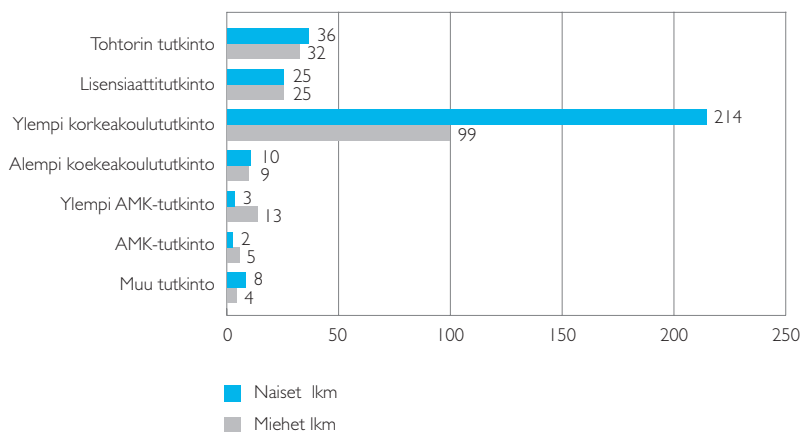
Henkilöstön koulutustausta

Vuonna 2012 Turun AMK:n opetushenkilökunnasta akateemisen jatkotutkinnon oli suorittanut 118 opettajaa (24 %). Akateemisen jatkotutkinnon suorittaneista opettajista 68 (14 %) oli suorittanut tohtorin ja 50 (10 %) lisensiaatin tutkinnon. Opetushenkilökunnasta

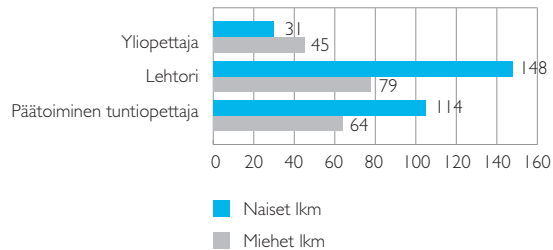
Opettajista 14 % tohtoreita 313 henkilöllä, eli 65 prosentilla oli ylempi korkeakoulututkinto, kun puolestaan alempi korkeakoulututkinto oli 19 henkilöllä (4 %) ja ammattikorkeakoulututkinto 7 henkilöllä (1 %).

Muusta kuin opetushenkilökunnasta tohtoreita oli 14 (4 %), lisensiaatteja 4 (1 %), ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita 90 (26 %) ja alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita 20 (5,7 %). Ammattikorkeakoulututkinto oli 96 henkilöllä eli 37 prosentilla. Jonkin muun tutkinnon suorittaneita oli 118 eli 34 %.

HENKILÖSTÖN KOULUTUSJAKAUMA 2012

NAISTEN JA MIESTEN OSUUDET OPETUSVIROISSA 2012

Jokainen vastuunsa kantava organisaatio huolehtii henkilöstönsä hyvinvoinnista ja osaamisesta. Organisaation rakenne ja fyysinen työympäristö tukee työhyvinvointia positiivisella vuorovaikuttamisella. Yhteisöllinen työilmapiiri velvoittaa reagoimaan ja antamaan tukea tarvittaessa kaikilla organisaation tasoilla.
Turun AMK:n henkilöstöohjelma 2010–2013

TYÖHYVINVOINTI

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Turun AMK huolehtii henkilöstönsä osaamisen kehittämisestä mm. järjestämällä sisäisiä henkilöstökoulutuksia sekä myöntämällä taloudellista tukea henkilökunnan osallistumiseen muiden koulutusorganisaatioiden järjestämiin koulutuksiin.

Sisäistä henkilöstökoulutusta suunnitellaan strategian ja toiminnan tavoitteiden pohjalta. Koulutustarjonnassa huomioidaan tutkimus- ja kehitystoiminnan osaaminen, kansainvälistyminen sekä muut osaamisen kehittämisen strategiset tavoitteet. Vuositarjonnan suunnitelman lähtökohtana ovat henkilöstön osaamisen kehittämistarpeet sekä tulosalueiden ja yksittäisten henkilöiden tekemät ehdotukset. Yksittäisen työntekijän osaamisen kehittämisestä sovitaan esimiehen kanssa käytävässä kehityskeskustelussa, joka on kytketty osaksi vuosisuunnittelua.

Henkilöstön kouluttautumiseen panostetaan

Henkilöstön osaamisesta huolehditaan laadunvarmistusjärjestelmän periaatteiden mukaisesti rekrytointivaiheesta eläköitymiseen saakka. Uuden henkilöstön perehdyttämisen onnistumista seurataan puoli vuotta kestäneen palvelussuhteen jälkeen tehtävällä kyselyllä. Palautetta hyödynnetään kehittämällä perehdyttämistapoja, toimintaprosesseja sekä intranet-järjestelmää.

Kehittämisen tulosalue vastaa opetuksen kehittämistä tukevien pitkä- ja lyhytkestoisten koulutusten, esimieskoulutusten, kielikoulutusten ja atk-koulutusten järjestämisestä sekä tukee hakemusten perusteella opetushenkilöstöön kuuluvien osallistumista tutkintotavoitteiseen koulutukseen, joissa etusijalla ovat tohtoriopinnoissa olevat. Tulosalueet tukevat hakemuksesta taloudellisesti henkilöstönsä osallistumista lyhytkestoiseen ammatilliseen täydennyskoulutukseen ja ammatilliseen opettajankoulutukseen sekä organisoivat opettajien työelämäjaksoja.

Vuonna 2012 henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin kokonaisuudessaan 456 119 euroa (552 euroa/ päätoiminen hlö). Sisäisenä henkilöstökoulutuksena toteutettiin muun muassa ”Laadukas opettaminen Innovaatiopedagogiikassa” -valmennus opettajille, ”Haastavat tilanteet ja keskustelut” -koulutus esimiehille sekä kahden päivän pituinen ”Muutosjohtamisen- ja viestinnän valmennus” esimiehille ja johdolle. Kehityskeskusteluista pidettiin koulutusta sekä esimiehille että työntekijöille. MsOffice- ohjelmista (Word, Excel, PowerPoint) ja kuvankäsittelystä oli koulutustarjontaa ympäri vuoden ja edellisvuonna alkanut Tietokoneen AB-ajokortti -koulutus

saatettiin loppuun. Lisäksi järjestettiin kieli- ja kansainvälistymis-koulutusta. Opiskelijatietojen julkaisuuteen, luovuttamiseen ja salassapitoon pidettiin asiantuntijaluento. Moni opettaja sai taloudellista tukea osallistuessaan Tiimimestari-valmennusohjelmaan.

Työsuojelu ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Työsuojelun tavoitteena on taata turvallinen, terveellinen ja viihtyisä työympäristö. Poistamalla ja ehkäisemällä työolojen haittatekijöitä estetään henkilöstön altistuminen tapaturmille sekä mahdolliset haitat tai vahingot terveydelle. Työsuojelua ohjaa Turun AMK:n työsuojelun toimintaohjelma vuosille 2011–2013 ja käytännön työtä toteuttaa työsuojelutoimikunta. Työsuojeluasiainjärjestelmän mukaisesti Turun AMK:n kaikissa toimipisteissä on työsuojeluasioiden yhteyshenkilö. Esimiesten tulee tehdä mm. oman toimipisteen suojelusuunnitelma sekä arvioida vaarat kaupungin ohjeiden mukaan. Työsuojelutoimikunta käynnisti Turun AMK:n yleisen turvallisuusoppaan valmistelun.

Työkykyä ylläpitävällä toiminnalla (TYKY) vaikutetaan työntekijän fyysiseen ja psyykkiseen toimintakykyyn sekä työpaikan olosuhteisiin. Toiminnan painopisteinä ovat TYKY-palvelujen kehittäminen, perehdyttäminen, verkostoituminen ja tiedotuksen parantaminen. Toimintaa ohjaa TYKY-ryhmä.

Vuoden 2012 aikana henkilöstölle tarjottiin ohjattua vesijumppaa, mahdollisuutta kuntoiluun Ruiskadun toimipisteen tiloissa (kuntosali, liikuntasali ja uimahalli) sekä hierontaa eri toimipisteissä (omalla kustannuksella ja ajalla). Lisäksi henkilöstöllä oli mahdollisuus saada käyttöönsä liikuntaseteleitä ja osallistua Turun AMK:n liikuntaseuran TULI ry:n liikuntatoimintaan. Kymmenen opetuksen tukihenkilöstöön kuuluvaa ilmoitettiin Kelan järjestämälle ASLAK-kurssille (ammatillisesti syvennetty lääketieteellinen kuntoutus). Intranetissä olevaan aloitelaatikoon oli mahdollisuus lähettää TYKY-toimintaan ja työhyvinvointiin liittyviä ehdotuksia, kysymyksiä ja kommentteja. Koulutusohjelmat ja tulosalueet järjestivät myös omaehtoista TYKY-toimintaa. Vuonna 2012 TYKY-toimintaan käytettiin 34 404 euroa.

Kannustaminen ja palkitseminen

Henkilökohtaista palkanosaa oli maksussa vuoden lopussa 363 henkilölle. Vuositasolla henkilökohtaisten lisien kokonaissumma oli 683 225 euroa eli keskimäärin 157 euroa kuukaudessa. Viime vuoteen verrattuna henkilökohtaisen palkanosan henkeä kohti maksettava osuus hieman nousi ja saajien joukko kasvoi.

Henkilökohtaisen palkanosan saajien määrään sekä maksettavan summan kasvuun vaikutti työn vaatavuuden arvioinnin (TVA) laajentuminen OVTES:in piirissä. Kokonaisarviointiin perustuvaa henkilökohtaista lisää OVTES:in piirissä maksettiin yhteensä 234 viranhaltijalle. Muulle henkilökunnalle (KVTES ja TS) työsuorituksen arviointiin perustuvaa henkilökohtaista lisää maksettiin 77 henkilölle (-3). Vuoden 2012 aikana ei ollut KVTES:in piirissä työsuorituksen arviointiin perustuvaa lisää lainkaan jaettavissa, koska sitä ei sisällynyt voimassa olevan virkaehtosopimuksen järjestelyerään, vaan koko järjestelyerä käytettiin tehtäväkohtaisiin palkantarkistuksiin.

Lisäksi maksettiin erillisiä kannustuspalkkiota 28 henkilölle yhteensä 34 378 euroa. Korvaukset maksettiin pääasiassa kertakorvauksina erityisen hyvin hoidetusta lisätehtävästä, joka ei kuulu asianomaisen normaaliin toimenkuvaan.

Sähköistä asiointia henkilöstöasioissa on lisätty ja Turun AMK:ssa on käytössä ESS-järjestelmä (Employee Self Service), jossa työntekijä tekee poissaoloanomuksensa sekä ilmoittaa määrätty perustietonsa. Työntekijä näkee ESS-järjestelmästä omien anomustensa käsittelyvaiheet, perustietonsa ja vuosilomapäivien tilanteen.

Turun AMK:n opiskelijakunta – TUO valitsee vuosittain opetushenkilöstön keskuudesta esimerkiksi ammattikorkeakoulustrategiaa toteuttaneen opettajan. Tällä kertaa vuoden opettajaksi valittiin Terveysala-tulosalueen päätoiminen tuntiopettaja Päivi Pietikäinen suun terveydenhuollon koulutusohjelmasta.

Työterveyshuolto tukee työntekijöiden hyvinvointia

Turun AMK:n työterveyshuollosta huolehtii Turun kaupungin terveystoimen työterveyshuolto. Työterveyshuollon tavoitteet perustuvat terveystoimen yleisiin tavoitteisiin ja Turun kaupungin henkilöstöstrategiaan. Turun kaupungin työterveyshuollon sijasta osa Turun AMK:n henkilökunnasta turvautui terveyskeskusten tai yksityisen terveydenhuollon palveluihin. Näitä käyntejä ei seurata systemaattisesti.

Vuonna 2012 Turun AMK:n henkilökunta teki yhteensä 1 920 terveyshuoltokäyntiä, eli 2,3 käyntiä päätoimista henkilöä kohden, sekä 3 089 laboratorio- ja röntgentutkimuskäyntiä. Työterveyshuollon kustannukset olivat yhteensä 169 876,95 euroa eli 205,4 euroa päätoimista henkilöä kohti. Kela korvaa kaupungille edellä mainitusta summasta noin 50 %. Edelliseen vuoteen verrattuna työterveyskäyntien määrä on laskenut (2,4 käynnistä 2,3 käyntiin). Työterveyshuollon kustannukset henkeä kohti olivat nousseet 24,4 euroa. Kustannukset hoidettiin keskitetysti Turun kaupungin budjetista.

CASE

KOVA DUUNI – KOKONAISVALTAISTA TYÖHYVINVOINTIA

Tietointensiivissä asiantuntijaorganisaatioissa, esimerkiksi korkeakouluissa, henkilöstöä kuormittavat yhä enemmän erilaiset tekijät, kuten yksilöllisten työsuoritusten korostaminen ja vaatimus jatkuvaan oman osaamisen kehittämiseen. Liika kuormitus voi ilmetä muun muassa henkilöstön sairauspoissaoloina, motivaation puutteena tai haluttomuutena osallistua yhteiseen kehittämistoimintaan.

Henkilöstön psyykkiseen, fyysiseen ja yhteisölliseen hyvinvointiin panostaminen vaikuttaa positiivisesti yksilöön ja koko työyhteisöön. Yksittäiset työhyvinvointiin tähtäävät toimenpiteet eivät saa välttämättä aikaan pysyviä, koko henkilöstöön kohdistuvia ratkaisuja.

KoVa Duuni -hanke luo systemaattisemman ja kokonaisvaltaisemman lähestymistavan henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseen. Hankkeen tavoitteena on luoda vuosiympyrään perustuva toimintamalli, jonka avulla työyhteisöön saadaan pysyvät tukirakenteet henkilöstön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Satunnaisten toimenpiteiden sijaan mallissa korostuu suunnitelmallisuus ja ennakoiminen.

Projektissa pilotoidaan muun muassa seuraavia toimenpiteitä:

- työntekijöiden työhyvinvoinnin lähtötason selvittäminen kuntotestauksella ja sykevälimittauksella
- yksilöllisten työhyvinvointisuunnitelmien laatiminen ja niiden toteutumisen seuranta
- vertais- ja harrasteryhmätoiminta
- työhyvinvointivalmennukset
- henkilökohtaisen ajanhallintatyökalun kehittäminen ja pilotoiminta
- fyysisen työympäristön kehittäminen henkilöstön fyysistä hyvinvointia, virkistytymistä sekä yhteisöllisyyttä tukeviksi (mm. ergonomia, kokous- ja virkistystilat)
- yhteisöllisyyttä tukevien rakenteiden (esim. tiimit, ideatyöpajat, kokouskäytännöt, parityö) kehittäminen
- työyhteisön teemoittaiset työhyvinvointipäivät ja «kaupunkikokoukset»
- johtoryhmä-/esimiestyön kehittämiseen tähtäävät koulutukset ja valmennukset

Hanke aloitettiin keväällä 2012 ja se jatkuu kevääseen 2014 asti. Hankkeen pilottina toimii Turun AMK:n Tietoliikenne ja sähköinen kauppa -tulosalueen henkilöstö, joka koostuu 90 työntekijästä. Työhyvinvointia kehitetään rinnakkain yksilön, yhteisön ja johtamisen/esimiestyön tasolla ja projektissa kehitettyjä uusia käytäntöjä pyritään juurruttamaan osaksi työyhteisön normaalia toimintaa. Projektia rahoittavat Euroopan Sosiaalirahasto ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Turun AMK:n henkilöstölle kertyi 41 953 poissaolopäivää (114 henkilötyövuotta) eli 51 päivää päätoimisessa palvelussuhteessa olevaa työntekijää kohti. Tämä on 4 päivää vähemmän kuin edeltävänä vuonna (-5 htv). Poissaoloista 42 % oli palkallisia, 55 % palkattomia ja 3 % osapalkallisia. Palkallisten poissaolojen osuus on noussut 7 % ja palkattomien ja osapalkallisten vastaavasti vähentynyt. Eniten poissaoloja syntyi toisen tehtävän hoidosta 29 % (lukuun sisältyvät myös Turun AMK:n sisäiset tehtäväkierrot), vuosilomista 28 %, sairauspoissaoloista 12 % ja perhevapaista 10 %.

Sairauspoissaolo-prosentti kaupungin alhaisimpia

Turun AMK:n sairauspoissaolo-prosentti oli 1,5 % (+0,3), mikä oli Turun kaupungin hallintokuntien alhaisimpia. Turun kaupungin keskimääräinen sairauspoissaolo-prosentti on 4,1 %. Tapaturman uhriksi on vuoden aikana joutunut yhteensä 12 henkilöä (+8). Tapaturmista seitsemän on tapahtunut työmatkalla ja neljä työssä. Työmatka- ja työtapaturman vuoksi sairauspoissaoloja oli 12 henkilöllä yhteensä 221 päivää. Työssä sattuneet tapaturmat ovat olleet lieviä, kuten jäsenten venähdyksiä ja nyrjähdyyksiä.

Henkilöstötutkimukset

Turun AMK:n oman henkilöstökyselyn on korvannut vuoden 2008 jälkeen Työterveyslaitoksen Kunta10-tutkimus, joka tehdään joka toinen vuosi vakituisille ja pitkäaikaisille (yli 6 kk) määräaikaisille työntekijöille. Tutkimus antaa tietoa työyhteisön tilanteesta, vahvuuksista ja kehittämiskohteista. Syksyllä 2012 tehdyssä kyselyssä henkilöstön voimavaroina ovat työaikojen hallinta, oman työn hallinta sekä työyhteisön ilmapiiri, tavoitteellisuus ja sosiaalinen pääoma. Kehittämiskohteina ovat mm. työn epävarmuus, työn palkitsevuus sekä syrjinnän kokemukset työyhteisössä. Kunta10- tutkimuksen tuloksia käsitellään kevään 2013 aikana jokaisella tulosalueella ja Turun AMK:n johtoryhmässä.

Työhyvinvointiin panostetaan myös Työterveyslaitoksen kanssa tehtävässä Työhyvinvoiva AMK -hankkeessa (2011–2013), jota työsuojelurahasto rahoittaa. Asiantuntijayhteistyön tarkoituksena on tukea kokonaisvaltaista työhyvinvoinnin huomioimista ottavaa strategista päätöksentekoa ja arjen työtä tuomalla esiin myönteisiä asioita ja puuttamalla epäkohtiin. Tavoitteena on hyödyntää kokemuksia ja tuloksia koko ammattikorkeakoulusektorilla.

Keväällä 2012 valmistui Turun AMK:n työhyvinvoinnin tilasta raportti, joka perustui laajaan tilastotieto-, asiakirja-, havainto- ja tarkennusaineistoon sekä haastattelujen ja henkilöstökyselyn tuloksiin. Raportin perusteella työhyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä kohdistetaan työyhteisöön vuosien 2012 ja 2013 aikana.

”Arvostan opiskelijoilta saamaani huomionosoitusta suuresti ja on ollut motivoivaa huomata näin opettajuuden alkutaipaleella, että tekemäni yhteistyö opiskelijoiden kanssa on ollut oikeansuuntaista.”

Kuva: Salli Rantanen

CASE

PÄIVI PIETIKÄINEN VUODEN OPETTAJAKSI

Turun AMK:n opiskelijat valitsivat vuoden 2012 opettajaksi Terveysala-tulosalueen päätoimisen tunti-opettajan **Päivi Pietikäisen**. Vuonna 2012 valittiin vuoden opettaja jo 11. kertaa.

Opiskelijoiden mielestä Pietikäinen on niitä opettajia, joita tulee muistamaan lopun elämäänsä. Pietikäinen suhtautuu opettamiseen innolla ja hän kohtelee opiskelijoita tasa-arvoisesti, joustaa tarvittaessa ja hänen kanssaan voi aina neuvotella asioista. Pietikäistä keuhuttiin myös hyväksi ja huolehtivaksi tutor-opettajaksi.

Pietikäinen valmistui terveystieteiden maisteriksi Turun yliopistosta vuonna 2009 ja sai heti töitä AMK:n suun terveydenhuollon koulutusohjelmasta. Suuhygienistin työn lisäksi Pietikäinen on toiminut aikaisemmin erilaisissa suun terveydenhoitotyöhön liittyvissä tehtävissä, mm. hammasröntgenissä, hammashoitajana ja vastaanottosihteerinä. Pietikäisen mukaan opettajan työssä hänellä on mahdollisuus hyödyntää aikaisempaa työuraansa.

Pietikäinen kertoo pyrkivänsä käyttämään opetuksessa monipuolisia opetusmenetelmiä ja olemaan opettajana tasapuolinen ja kuuntelemaan opiskelijoita:

”Pohdin opetuksen toteutusta opiskelijoiden näkökulmasta ja kuuntelen opiskelijoiden ajatuksia oppimisen kannalta sekä kyselen kollegoilta näkemyksiä asioihin. Olenkin saanut useita hyviä ajatuksia opetukseen opiskelijoilta ja kollegoilta.”

Pietikäinen kertoo myös joustavansa suunnitelmissaan siinä määrin kuin se on mahdollista ja opetuksen kannalta järkevää.

”Tärkeää on kuitenkin pitää kiinni tietyistä reunaehdoista ja vaatimuksista, joita oppimiselta edellytetään. Pyrin kannustamaan omalta osaltani opiskelijaa hänen oppimisprosessissaan.”

Pietikäisen mielestä rikkaus Turun AMK:ssa työskentelyssä on monipuolinen yhteistyö motivoituneiden opiskelijoiden sekä yhteistyö muiden koulutus-

ohjelmien ja työelämän kanssa. Hänen mukaansa pienen koulutusohjelman hyvä puoli on mahdollisuus seurata läheltä opiskelijan kehittymistä ammattiin opiskelun alusta valmistumiseen asti.

Vuoden opettaja -palkinnon lisäksi opetustyön ulkopuolisesta, ansiokkaasta muusta työstä palkittiin vuonna 2012 Vuoden Purjehtija -palkinnolla **Jukka Niemensivu** Tietoliikenne ja sähköinen kauppa -tulosalueelta sekä **Tiina Häkkinen** Terveysala-tulosalueelta.

KANSAINVÄLINEN JA KANSALLINEN TOIMINTA

Henkilöstön kansainvälisyys

Opetusministeriö on asettanut korkeakouluille tavoitteeksi luoda aidosti kansainvälinen korkeakoulu yhteisö. Sen tarkoituksena on tukea monikulttuurista yhteiskuntaa, lisätä elinkeinoelämän kansainvälistä osaamista sekä edistää globaalia vastuuta. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää henkilöstöltä jatkuvasti kehittyvää kansainvälisyysosaamista.

Turun AMK:ssa työskenteli vuoden 2012 aikana yli 50 ulkomaalaistaustaista henkilöä, joista päätoimisessa (osa- tai kokoaikaisessa) palvelussuhteessa oli 23 henkilöä. Sivutoimisia luennoitsijoita oli noin 30.

Henkilöstöstä yhteensä 295 osallistui vähintään viikon pituiseen vaihtoon tai muuhun ulkomaan työmatkaan. Heistä merkittävä osa osallistui Erasmus-opettaja- ja -henkilökuntavaihto -ohjelmaan. Opettaja- ja asiantuntijavaihtoon saapui 196 henkilöä.

Henkilöstö osallistui Turun AMK:ssa järjestettyihin kansainvälisiin valmiuksia lisääviin koulutuksiin. Maaliskuussa 2012 järjestettiin kansainvälinen viikko, jonka aikana Turun AMK:ssa vieraili lähes sata ulkomaista opettajaa ja asiantuntijaa. Tämä tarjosi henkilöstölle mahdollisuuksia kotikansainvälistymiseen. Henkilökunta suunnitteli kansainvälisiä TKI-hankkeita ja osallistui niihin aktiivisesti.

Kansainvälinen yhteistyö ja hanketoiminta

Turun ammattikorkeakoulun tavoitteena on olla kansainvälisesti laadukas ja kilpailukykyinen korkeakoulu sekä edistää Varsinais-Suomen ja sen elinkeinoelämän kansainvälistymistä. Kansainvälinen korkeakoulu yhteistyö tukee näitä tavoitteita ja auttaa Turun AMK:ta kouluttamaan opiskelijoista monikulttuurisia taitoja omaavia työntekijöitä. AMK myös kansainvälistää alueen elinkeinoelämää esimerkiksi TKI-hankkeiden muodossa.

Kansainvälisen yhteistyön painopisteenä on erityisesti Itämeren alue ja muu Eurooppa. Alakohtaisia yhteistyökumppaneita on myös muissa maanosissa kuten Aasiassa, Afrikassa ja Amerikassa.

Tulosalueilla ja koulutusohjelmilla on yhteensä yli 300 ulkomaista yhteistyökorkeakoulua. Onkin tärkeää analysoida partnerit huolellisesti ja tunnistaa verkostosta ne yhteistyökorkeakoulut, joiden kanssa solmitaan strategisia kumppanuuksia. Strategisten kumppanien kanssa tavoitteena on monipuolinen, laaja ja jatkuvasti syvenevä yhteistyö, jossa kaikki koulutusalat ja -tasot sekä TKI-toiminta ovat mukana. Tästä hyvä esimerkki on CARPE-yhteistyöverkosto, johon vuonna 2012 liittyi Manchester Metropolitan University Iso-Britanniasta.

Kansainväliset hankkeet ovat tärkeä osa Turun AMK:n kv-toimintaa. Parhaimmillaan niissä yhdistyvät ammattikorkeakoulun opetuksellinen tehtävä ja aluekehitys sekä TKI- ja palvelutoiminta. Hankkeet lisäävät myös mahdollisuuksia opiskelijavaihtoon ja harjoitteluun sekä lisäävät kotikansainvälistymistä.

Turun AMK toimi vuoden 2012 aikana kymmenien kansainvälisten projektien koordinaattorina tai partnerina. Projekteja rahoittivat muun muassa Euroopan Unioni ja Pohjoismainen ministerineuvosto. Henkilöstö osallistui vuoden aikana aktiivisesti kansainvälisten hankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen erityisesti CARPE-partnereiden kanssa.

Alueellinen kv-yhteistyö

Turun ammattikorkeakoulu Turun kaupunki, Turun yliopisto ja Turun Aikuskoulutuskeskus ovat yhteistyössä perustaneet koulutusviennin konsortion, FinnWayLearningin (www.finnwaylearning.fi). Konsortio on kansainvälisesti ainutlaatuinen, sillä se käsittää koko suomalaisen koulutuskaaren perusopetuksesta aina korkeakoulujen huippu-tutkimukseen ja aikuiskoulutukseen.

FinnWayLearningin koulutusviennin erityisalueita ovat oppiminen ja pedagogiikka, uudet koulutusmenetelmät ja sisällöt, koulutuksen ja työelämän yhteistyö, koulutusketjut sekä innovaatioiden tuottaminen. FinnWayLearningissa mukana olevien toimijoiden yhteinen liikevaihto vuodessa on 625 miljoonaa euroa. Opiskelijoita on yli 60 000 ja henkilökuntaa 8000.

Turun AMK koordinoi turkulaisten korkeakoulujen yhteistyönä toteutettavaa kansainvälistä ystävätoimintaa (Friendship Programme) myös vuonna 2012. Ohjelman tavoitteena on löytää Turkuun ja Saloon tuleville ulkomaisille opiskelijoille, opettajille ja tutkijoille Turun tai Salon alueelta suomalainen ystävä. Toimintaan osallistuvien suomalaisten on mahdollista kansainvälistyä ja tutustua vieraisiin kulttuureihin, ja ulkomaalaisten puolestaan tutustua suomalaisen elämäntapaan ja kulttuuriin. Sekä ulkomaiset opiskelijat että suomalaiset ystävät ovat antaneet toiminnasta erinomaista palautetta.

TIEDON JAKAMINEN

Sisäinen viestintä

Vuonna 2012 kehitettiin sisäistä viestintää vastaamaan yhteisön tarpeita AMK-uudistuksessa: tiedotusta Messi-intranetissä, sisäisiä henkilöstötilaisuuksia sekä viestintäohjeistuksia lisättiin. Tavoitteena oli tukea henkilöstöä ja opiskelijoita avoimella, nopealla, mahdollisimman positiivisella ja kannustavalla, mutta aina rehellisellä viestinnällä. Tavoitteena oli vahvistaa organisaation yhteisöllisyyttä avoimella toiminnalla ja myönteisellä palveluasenteella.

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä tulevia muutoksia varten tehtiin muutosviestintäsunnitelma, jonka käytännön ohjeiden avulla viesti saadaan kulkemaan niin henkilöstölle kuin opiskelijoille mahdollisimman nopeasti ja kattavasti.

Viestintäverkostolle järjestettiin kaksi kehittämispäivää, joista toiseen kutsuttiin mukaan myös tulosalueiden viestintätiimit. Kehittämispäivien teemoina olivat muutosviestintä, koulutusviestintä ja AMK:n nettisivujen uusimisprojekti.

Koko henkilöstölle avoin viestintäfoorumi koostui vuoden 2012 aikana kaksi kertaa. Elokuussa viestinnän strategi, KTM Kirsi Piha kertoi, miten asiantuntijuutta voi tehdä näkyväksi, ja marraskuussa TkT, KTM Merja Fischer alusti aiheesta ”Positiivinen vuorovaikutus synnyttää tunteita, oppimista ja innovaatioita”.

Messin Opiskelu-osiota kehitettiin asiakaslähtöisemmäksi laatuasiantuntijoiden, opiskelijakunta TUOn ja eri koulutusohjelmien opiskelijoiden kanssa. Koko Messin jatkokehitystyön suunnittelu lähti liikkeelle opiskelijapalautteen käsittelyllä.

Innovaatiopedagogiikkaa ja muita AMK:lle tärkeitä teemoja tuotiin aktiivisesti esille AMK:n omien kanavien lisäksi Turkupostissa, Turun pualest -henkilöstölehdessä ja TUO:n Tuokio-lehdessä. Lukuvuoden avajaisissa esiteltiin sidosryhmille ja henkilöstölle TKI-toimintaa tietoisuuden ja multimedianaäytelyn avulla. Henkilöstöpäivä järjestettiin yhteistyössä kehityspäällikön kanssa.

Tiedon turvallinen käsittely

Turun AMK:n tietoturvatointa perustuu johdon hyväksymään tietoturvapoliittikkaan. Normaaliajan toiminnan tietojenkäsittelyn turvaamisen lisäksi varaudutaan toiminnan keskeyttäviin uhkailanteisiin ja niistä toipumiseen. Tietoturvaa kehitetään jatkuvasti vastaamaan muuttuvia toimintariskejä, vaatimuksia ja ympäristöjä. Tietoturvallisuustyön päämäärä on turvata toiminnalle tärkeiden tietojärjestelmien ja tietoverkkojen keskeytymätön toiminta – estää tietojen ja tietojärjestelmien valtuudeton käyttö, tahaton tai tahallinen tiedon tuhoutuminen tai vääristyminen sekä minimoida aiheutuvat vahingot. Tietoturvallisuustoimet koskevat sähköisessä, puhutussa ja kirjallisessa muodossa olevan tiedon käsittelyä, säilyttämistä, luovutusta, siirtoa, poistoa ja tuhoamista.

Säännöt ja ohjeet on laadittu auttamaan eri ryhmiin kuuluvia käyttäjiä tunnistamaan käyttöoikeuksiinsa liittyvät oikeudet, vastuut ja velvollisuudet. Niiden tarkoituksena on turvata kaikkien käyttäjäryhmien tietojen luottamuksellisuus, eheys ja käytettävyys sekä tarjota luotettava ja turvallinen ympäristö tietojen käsittelyyn. Ammattikorkeakoulu huomioi käyttäjien ja heidän viestintäkumppaniensa oikeuden yksityisyyteen ja viestintäsalaisuuteen.

SOSIAALINEN VASTUU – TYÖELÄMÄ

Kuva: Jussi Vierimaa

KESKEISET TULOKSET

- + JULKISEN JA KOLMANNEN SEKTORIN YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN MÄÄRÄ ON KASVUSSA.
- + KANSAINVÄLISTEN KONTAKTIEN MÄÄRÄ KASVOI.
- + TURUN KAUPUNGIN HALLINTOKUNTIEN KANSSA OLI RUNSAASTI YHTEISTYÖTÄ.
- + VARSINAIS-SUOMEN SEUTUKUNNISTA ENITEN KONTAKTEJA JA KUMPPANEITA OLI TURUN SEUDULLA.
- KOTIMAISTEN YHTEISTYÖKUMPPANIEEN MÄÄRÄ LASKI.
- NUORTEN KOULUTUS LOPETETTIIN LOIMAALLA JA UUDESSAKAUPUNGISSA.
- TÄYDENNYSKOULUTUKSEN YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN MÄÄRÄ LASKI EDELLISESTÄ VUODESTA.

TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ

Ammattikorkeakoulujärjestelmän tavoitteena on vahvistaa koko maan alueellista kehitystä ja osaamistasoa. Turun AMK:n toiminta-alue on strategian mukaan Varsinais-Suomen maakunta. Strategijassa on määritelty myös alueellisen kehittämisen tavoitteet. Koko maakunnan tavoitteenasetteluun osallistutaan muun muassa maakuntaohjelman kautta.

Turun AMK kehittää maakuntaa tukevaa monialaista innovaatiopedagogiikkaa, jossa korostuvat tutkimus ja kehitystyö, joustavat opetussuunnitelmat, yrittäjyys ja palvelu sekä kansainvälisyys. Opiskelijoille tarjotaan entistä paremmat valmiudet menestyä työmarkkinoilla.

Systemaattinen tiedon keruu

Turun AMK on kerännyt työelämäyhteistyötään systemaattisesti tietoa vuodesta 2003. Konkreettiset yhteistyökumppanit ja -kontaktit selvitetään vuosittain. Koulutuksen tulosalueiden raportoimia yhteistyömuotoja olivat esimerkiksi työharjoittelu, opinnäytetöiden toimeksiannot, projektit, T&K-hankkeet sekä AMK:n palvelutoiminta. Kansainvälinen työelämäyhteistyö on raportoitu määrittäin. Lisäksi Turun AMK:n kielikoulutuskeskus ja täydennyskoulutus raportoivat työelämäyhteistyöstään. Koulutusohjelmien yhteiset yhteistyökumppanit lasketaan Turun AMK:n kumppanimäärään vain kerran. Raportoinnissa eivät näy kehittämisen tulosalueen kumppanit tai kontaktit, sillä raportointi on niiden osalta puutteellista.

Raportointi kertoo Turun AMK:n työelämäyhteistyön muodoista ja laajuudesta sekä yhteistyökumppanien edustamista sektoreista ja alueellisesta kattavuudesta. Sidosryhmätietojen avulla myös paikannetaan asiakasverkon maantieteellisiä tai toimialoittaisia aukkoja sekä tunnistetaan potentiaalisia asiakkaita.

Yhteistyökumppanit, kontaktit ja yhteistyön muodot

Vuoden 2012 aikana Turun AMK:n koulutuksen tulosalueet, kielikoulutuskeskus sekä täydennyskoulutus tekivät konkreettista yhteistyötä 3 278 eri yhteistyökumppanin kanssa (-218). Kotimaisten yhteistyökumppaneiden määrä on hiukan pienentynyt ja ulkomaisten kumppanien määrä vähän kasvanut.

Yhteistyökumppaneista oli 57 % yksityiseltä, 31 % julkiselta ja 12 % kolmannelta sektorilta. Edellisestä vuodesta julkisen sektorin osuus on noussut, kuten myös kolmannen sektorin. Yksityisen sektorin osuus on puolestaan laskenut hieman.

Vuonna 2012 yhteistyökontakteja raportoituihin 9 943 kappaletta (9 642). Myös Turun AMK:n täydennyskoulutus- ja palvelukeskuksen sekä kielikoulutuskeskuksen työelämäyhteistyö on tässä luvussa mukana. Yhteistyökontakteja oli 3 % enemmän kuin vuonna 2011.

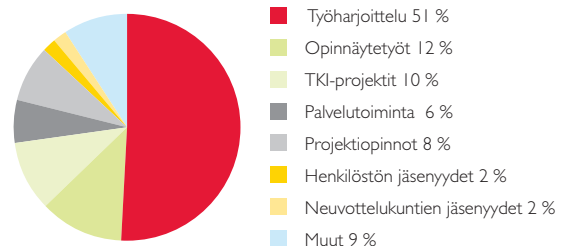
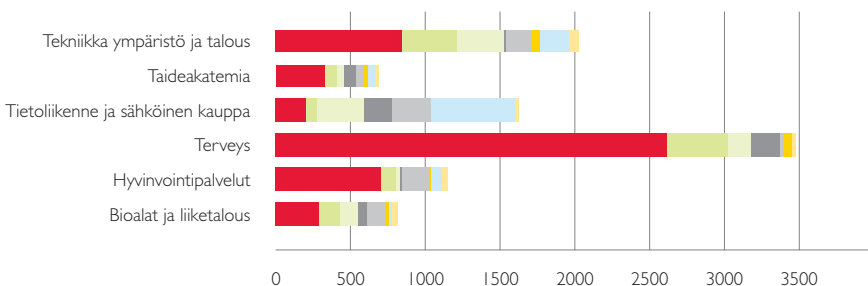
AMK-tutkimukseen sisältyvä pakollinen harjoittelu on tärkein kontaktimuoto yritysten ja yhteisöjen sekä Turun AMK:n välillä. Pakollisen harjoittelun osuus oli 51 % kontakteista. Yrityksissä ja yhteisöissä opintojen loppuvaiheessa tehtyjen opinnäytetöiden osuus oli 12 % kontakteista, eli toiseksi eniten. Tyypillisin yhteistyömuoto edellisen vuoden tapaan oli terveysalan harjoittelu julkisella sektorilla.

Turun AMK:lla oli runsaasti yhteistyötä Turun kaupungin hallintokuntien kanssa, joiden osuus kaikista kontakteista oli lähes 9 %. Runsaasti yhteistyötä tehtiin myös Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin eri toimipisteiden, kuten Turun yliopistollisen keskussairaalan, Salon aluesairaalan ja Paimion sairaalan kanssa. Turun kaupunki tarjosi Turun AMK:n opiskelijoille runsaat 500 harjoittelupaikkaa. Kuntien lisäksi yhteistyötä tehtiin muiden julkisyhteisöjen kuten Turun yliopiston, Varsinais-Suomen kuvantamiskeskusten ja Koneteknologiakeskuksen kanssa.

Yrityksistä suurin yhteistyökumppani oli Teleste Oyj, jonka kanssa toteutettiin 95 työelämän yhteistyöhanketta. Muita merkittäviä yksityisen sektorin yhteistyökumppaneita olivat Fujitsu Finland Oy, Tukikoti Syli, Elekno Oy, YIT Rakennus Oy sekä lääkäriasema Mehiläinen. Suurin osa yritys-yhteistyökumppaneista oli varsinaissuomalaisia pk-yrityksiä. Kansainväliset kumppanit olivat pääsääntöisesti korkeakouluja ja pk-yrityksiä.

Kolmannen sektorin kumppanit kasvussa

TYÖELÄMÄYHTEISTYÖN MUODOT TULOSALUEILLA 2012

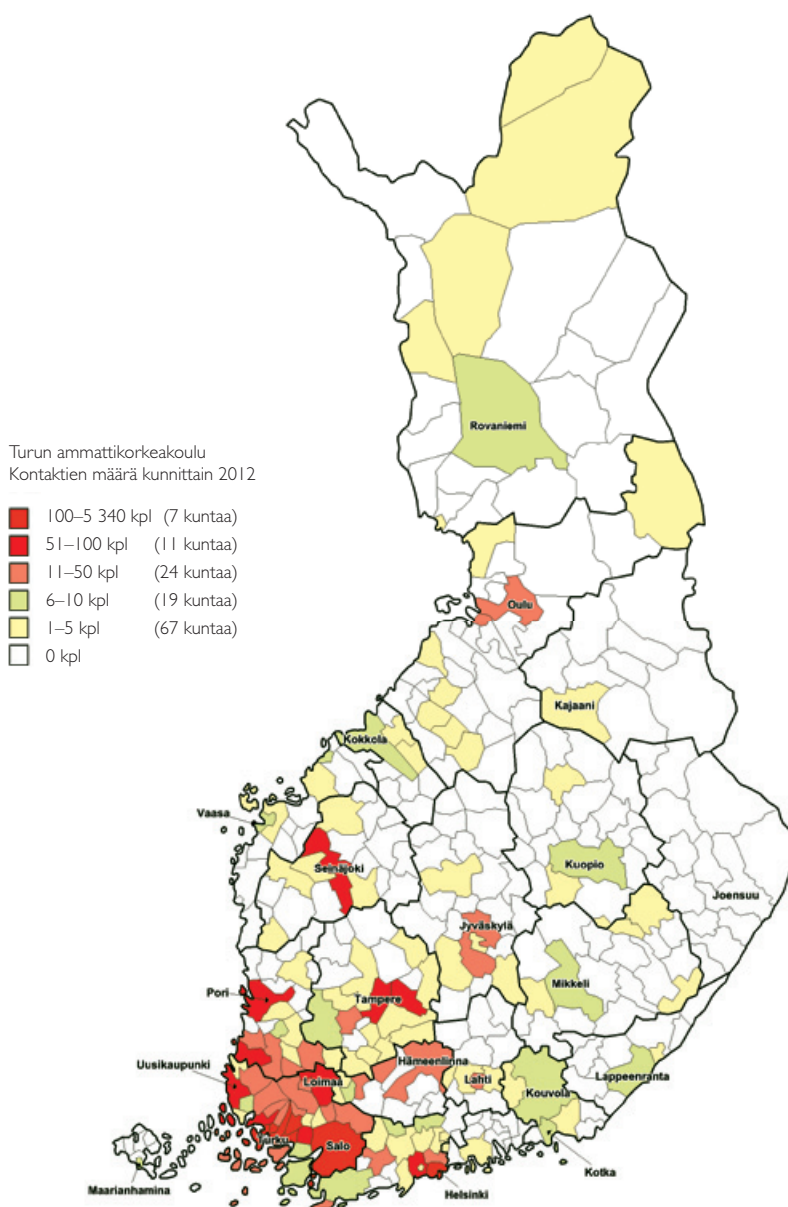
Työelämäyhteyksien maantieteellinen kattavuus

Turun AMK:n 2 448 suomalaista yhteistyökumppania sijaitsivat 147 kunnassa, mikä on yli 40 % kaikista Suomen kunnista. Yhteistyökumppanit olivat yleensä Varsinais-Suomesta ja etenkin Turun AMK:n toimipistekaupungeista (Turku, Salo ja Loimaa) sekä Turun ympäristökaupungeista (Kaarina, Naantali ja Raisio). Yhteistyötä tehtiin myös Varsinais-Suomen ulkopuolella; työelämäyhteyksiä oli esimerkiksi Helsingissä, Uudessakaukungissa, Tampereella ja Espoossa.

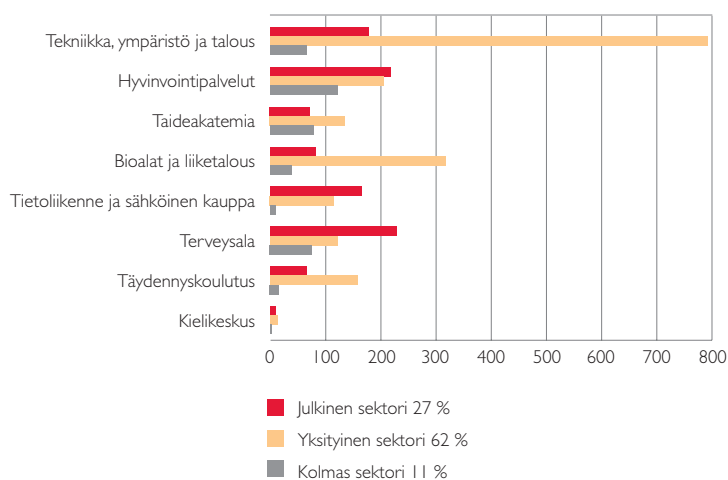
Kansainvälisten yhteistyökumppaneiden määrä nousi edellisestä vuodesta. Yhteensä 245 yhteistyökumppania sijaitsivat 51 eri maassa. Eniten yhteistyökumppaneita oli Ruotsissa (20), Virossa (19), Iso-Britanniassa (18) ja Espanjassa (16). Kansainvälisten kontaktien määrä laski hieman edellisvuoteen nähden ja niitä oli yhteensä 447 (-21). Eniten erilaisia työelämäkontakteja oli Ranskaan, Espanjaan, Ruotsiin ja Iso-Britanniaan. Opintoihin liittyvää pakollista harjoittelua (3 kk tai yli) lähti ulkomaille suorittamaan 161 opiskelijaa (Lähde: Vipunen).

Eniten työelämäkumppaneita oli Tekniikka, ympäristö ja talous (1 034 kumppania) sekä Hyvinvointipalvelut (545) -tulosalueilla. Opiskelijamäärään suhteutettuna kumppaneita oli eniten Hyvinvointipalvelut-tulosalueella. Terveysala-tulosalueella oli puolestaan eniten kontakteja (3 478), joista valtaosa muodostui julkisen sektorin työharjoittelusta.

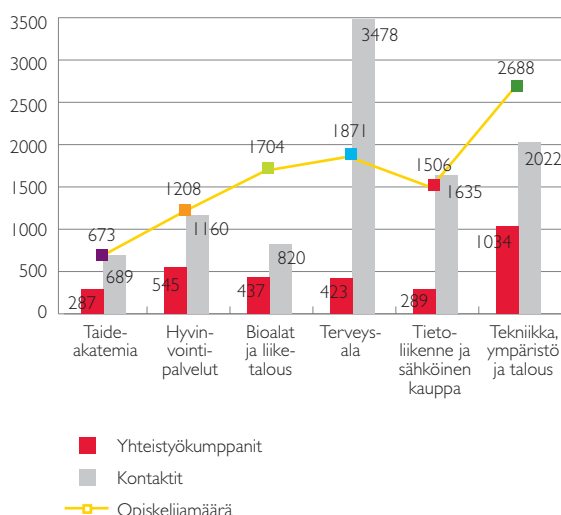
TURUN AMK:N KONTAKTIEN MÄÄRÄ KUNNITTAIN SUOMESSA 2012

YHTEISTYÖKUMPPANIT SEKTOREITTAIN JA TULOSALUEITTAIN 2012

TULOSALUEIDEN YHTEISTYÖKUMPPANIT, KONTAKIT JA OPISKELIJAMÄÄRÄT 2012

Seutukunnat

Varsinais-Suomen maakunta koostuu 28 kunnasta ja 11 kaupungista, jotka muodostavat viisi seutukuntaa. Seutukunnat ovat muutaman kunnan muodostamia aluekokonaisuuksia, joiden muodostamisen perusteena on käytetty kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Korkeakoulut kehittävät seutukuntien kanssa yhteistyötä korkeakoulujen vaikuttavuuden ja aluekehitystoiminnan edistämiseksi. Toiminnassa

Turun seudulla eniten kontakteja ja kumppaneita otetaan huomioon kunkin seutukunnan yksilölliset tarpeet sekä korkeakoulujen keskinäinen työnjako.

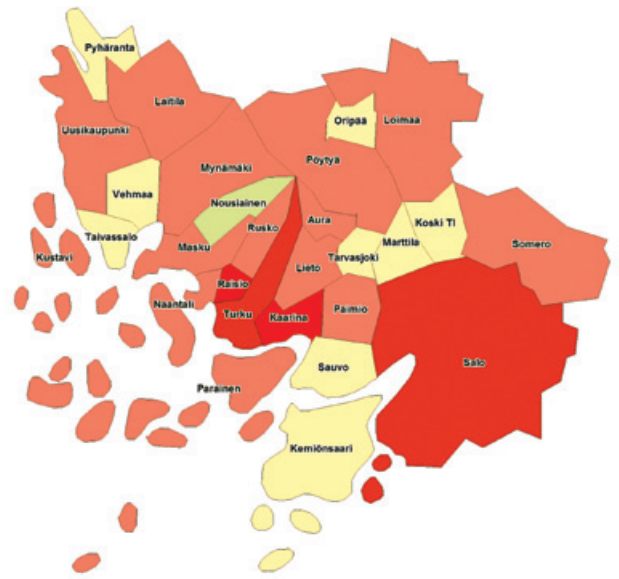
Varsinais-Suomen seutukunnista eniten kontakteja ja kumppaneita oli Turun seudulla. Seuraavaksi eniten kontakteja oli Salon seutukunnassa. Myös asukasluukuun ja yrityslukuun suhteutettuna järjestys pysyi samana.

» Lisätietoa seutukunnista löytyy polusta <http://www.turkuamk.fi/aluekehitys> » seutukuntasivut

TURUN AMK:N YHTEISTYÖKUMPPANIT JA -KONTAKTIT VARSINAIS-SUOMEN KUNNISSA 2012

Turun ammattikorkeakoulu Yhteistyökumppanit Varsinais-Suomen kunnissa 2012

- 101–1 059 kpl (2 kuntaa)
- 51–100 kpl (2 kuntaa)
- 11–50 kpl (14 kuntaa)
- 6–10 kpl (1 kunta)
- 1–5 kpl (9 kuntaa)

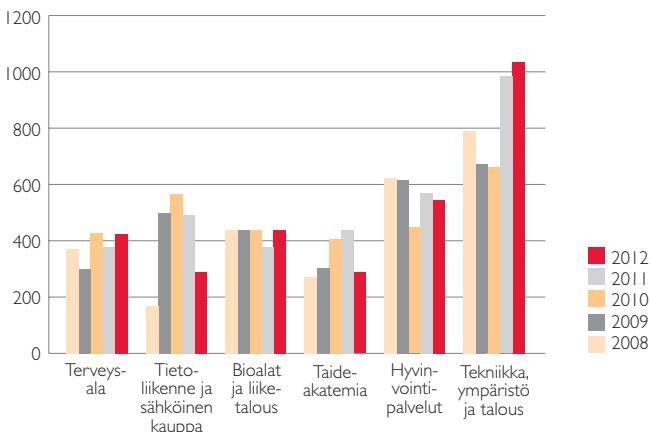

Turun ammattikorkeakoulu Kontaktit Varsinais-Suomen kunnissa tuhatta asukasta kohti 2011

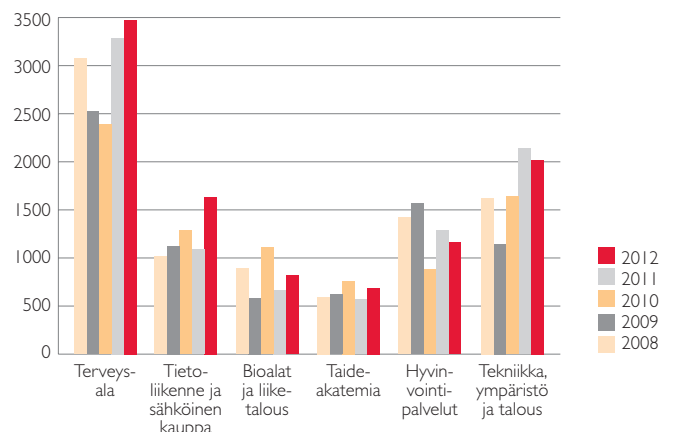
- 21–85 kpl (3 kunta)
- 11–20 kpl (2 kunta)
- 6–10 kpl (7 kuntaa)
- 1–5 kpl (10 kuntaa)
- 0,1–1 kpl (2 kunta)

KUMPPANIEŃ MÄÄRÄ TULOSALUEITTAIN 2008–2012

KONTAKTIEŃ MÄÄRÄ TULOSALUEITTAIN 2008–2012

Täydenniskoulutuksen yhteistyökumppanit

Täydenniskoulutus organisoii ja suunnittelee yhteistyössä työelämän kanssa räätälöityjä kehittämishohjelmia yritysten tarpeisiin. Myös lyhytkurssit ja seminaarit suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä työelämän asiantuntijoiden kanssa.

Täydenniskoulutuksen asiakkaista 66 % oli yksityiseltä, 27 % julkiselta ja 6 % kolmannelta sektorilta. Yhteistyökumppaneiden määrä (238) laski edellisestä vuodesta ja erilaisia yhteistyötapahtumia kirjattiin vuoden aikana yhteensä 354 (-99).

Täydenniskoulutuskeskuksen yhteistyömuodot poikkeivat selvästi muista koulutuksen yksiköistä, koska sen toimintaan ei kuulu tutkintokoulutus eikä opinnäytetyöt. Täydenniskoulutuskeskus raportoi yhteistyömuotoinaan mm. täydenniskoulutuksena toteutetut TKI-projektit sekä tuoteistetut koulutuspalvelut.

Kielikoulutuskeskuksen työelämäyhteistyö

Turun AMK:n kielikoulutuskeskus tarjoaa yrityksille ja organisaatioille monipuolista kieliviestintä- ja kulttuurikoulutusta. Koulutukset ovat työelämälähtöisiä ja opiskelussa työstetään opiskelijalle tärkeitä työelämän viestintätaitoja mahdollisimman aidoissa tilanteissa. Opetuksen tukena käytetään moderneja viestintävälineitä. Etätehtävät tai koko koulutuksen voi suorittaa verkossa. Pedagogiikka perustuu salkkutyökentelyyn, jossa painotetaan interaktiivisuutta. Opiskelija kommunikoi jatkuvasti kouluttajan ja muiden opiskelijoiden kanssa sekä arvioi aktiivisesti omaa oppimistaan.

Kielikoulutuskeskuksen asiakkaista 50 % oli yksityiseltä, 38 % julkiselta ja 12 % kolmannelta sektorilta. Yhteistyökumppaneita oli 26 ja vuoden aikana järjestettiin yhteensä 77 erilaista kielikoulutustapahtumaa.

NEUVOTTELUKUNNAT TYÖELÄMÄTIEDON VÄLITTÄJINÄ

Ammattikorkeakoulun toimintasäännön 6 §:n mukaan ammattikorkeakoululla voi olla hallituksen asettamia neuvottelukuntia. Neuvottelukunnat välittävät alueellisen kehittämisen kannalta työelämän näkemyksiä koulutuksen sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan suuntaamisesta ja kehittämisestä. Neuvottelukunnat lisäävät ammattikorkeakoulun ja työelämän vuorovaikutusta. Turun AMK:n hallitus asetti 26 neuvottelukuntaa toimikaudelle 2009–2012, ja jatkoi niiden toimikautia vuoden 2013 loppuun. Neuvottelukuntien 234 vakituista jäsentä edustavat enimmäkseen AMK:n ulkopuolista työ- ja kulttuurielämää, mutta jäsenistössä on myös AMK:n opetushenkilökunnan edustajia ja opiskelijoita.

NEUVOTTELUKUNNAT 2009–2012 TULOSALUEITTAIN SEKÄ NEUVOTTELUKUNTIEN JÄSENMÄÄRÄ

BIOALAT JA LIIKETALOUS	
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelman neuvottelukunta	13
Bio-, elintarvike- ja laboratoriotekniikan neuvottelukunta	12
Liiketalouden ja International Business Management koulutusohjelman neuvottelukunta	13
Yhteensä	38
TEKNIikka, YMPÄRISTÖ JA TALOUS	
Myyntityön koulutusohjelman neuvottelukunta	10
Konetekniikan sekä tuotantotalouden koulutusohjelmien neuvottelukunta	12
Kestävän kehityksen sekä kala- ja ympäristö-talouden koulutusohjelmien neuvottelukunta	13
Rakennustekniikan, rakennusalan työnjohdon sekä restauroinnin koulutusohjelmien neuvottelukunta	12
Auto- ja kuljetustekniikan sekä liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelman neuvottelukunta	13
Yhteensä	60
TIETOLIikenne JA SÄHKÖINEN KAUPPA	
ICT-insinöörin neuvottelukunta, Turku	15
Sähköisen liiketoiminnan neuvottelukunta, Salo	12
Kirjasto- ja tietopalvelun neuvottelukunta	9
Yhteensä	36
HYVINVOINTIPALVELUT	
Fysioterapian ja kuntoutuksen koulutusohjelmien neuvottelukunta	5
Toimintaterapian ja kuntoutuksen koulutusohjelmien neuvottelukunta	5
Täydenniskoulutuksen neuvottelukunta	2
Liiketalouden koulutusohjelman neuvottelukunta	5
Sosiaalialan koulutusohjelman neuvottelukunta (AMK- ja YAMK-tutkinto)	6
Palvelujen tuottamisen ja johtamisen sekä palveluliiketoiminnan koulutusohjelmien neuvottelukunta	6
Kauneudenhoitoalan koulutusohjelman neuvottelukunta	3
Yhteensä	32
TERVEYSALA	
Bioanalytiikan-, ensihoidon-, hoitotyön-, radiografian ja sädehoidon sekä suun terveydenhuollon koulutusohjelmien neuvottelukunta	9
Terveyden edistämisen-, sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen ja klinisen asiantuntijan YAMK-koulutusohjelmien sekä AMK-tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen neuvottelukunta	8
Hoitotyön koulutusohjelman ja sekä Degree Programme in Nursing (Salo) neuvottelukunta	5
Yhteensä	22
TAIDEAKATEMIA	
Esittävän taiteen koulutusohjelman neuvottelukunta	8
Kuvataiteen koulutusohjelman neuvottelukunta	11
Musiikin koulutusohjelman neuvottelukunta	10
Yhteensä	29
KEHITTÄMINEN	
Yrittäjyyden neuvottelukunta	17
KAIKKI YHTEENSÄ	234

Ammattikorkeakoulun hallitus päätti 12.2.2009, että neuvottelukuntien tehtäviä ovat koulutusohjelmien itsearviointi ja soveltuvin osin myös muu laadunvarmistus. Neuvottelukuntien tulisi työssään tasapuolisesti muistaa, että aikuis- ja täydennyskoulutus sekä projektiopetuksen kokonaisuus (TKI-toiminta) ovat myös tärkeitä. Lisäksi toiminnassa on otettava huomioon korkeakoulun laadunvarmistus ja toiminnan kehittäminen. Koulutusohjelmien neuvottelukunnat kehittävät koulutusohjelmia, opetussuunnitelmia ja yhteistyösuhteita sekä tunnistavat asiakastarpeita.

Suurin osa neuvottelukunnista edustaa koulutusohjelmia, osa kokonaisia tulosalueita tai toimipisteitä. Neuvottelukunnat ovat valinneet omat toimintatansa, joten neuvottelukunnat ovat erilaisia jäsenten lukumäärältään (5–16), kokoontumistiheydeltään sekä aktiivisuudeltaan. Oheiseen taulukkoon on koottu kaikki Turun AMK:n neuvottelukunnat.

OPINTOJA YRITTÄJYYDEN TUEKSI

Yrittäjyys tarjoaa tulevaisuuden osaajille hyvin paljon mahdollisuuksia. Työelämässä arvostetaan yrittäjämäistä otetta sekä yhteistyötaitoja. Valmistuneelta opiskelijalta odotetaan usein yrittäjämäistä toimintaa ja asennetta.

Monipuolisesti yrittäjyysopintoja

Turun AMK:n tarjoaa monipuolisia yrittäjyysopintoja kaikille opiskelijoilleen. Koulutusohjelmissa on opintojaksoja, jotka valmentavat yrittäjyyteen sekä antavat tarpeellisia taitoja yritystoiminnan kehittämiseen. Opinnoilla tuetaan sekä opiskelijoita, jotka ovat kiinnostuneita yrittäjyydestä, että opiskelijoita, jotka ovat perustamassa tai ovat jo perustaneet yrityksen. Työskentelytavat kehittävät yhteistyötaitoja ja vastuun ottamista. Osallistuminen projekteihin opettaa suunnitelmallisuutta ja kustannustietoisuutta.

Opiskelija voi hyödyntää opintoja mahdollisen oman yrityksensä kehittämisessä esimerkiksi vahvistamalla liikeidea ja samalla edistää opintojaan. Yrittäjyysopinnoissa nuorella yrittäjällä on mahdollisuus saada vertaistukea ja luoda verkostoja. Lisäksi opiskelijat luovat kontakteja alueen yrittäjiin ja muihin yrittäjyydestä kiinnostuneisiin opiskelijoihin.

Yrittäjyyteen tai yrittäjämäiseen toimintaan opiskelijat voivat tutustua opiskelijayrityksissä, harjoitusyritystoiminnassa sekä yritysten kanssa toteutettavissa projekteissa, palvelutoiminnassa tai TKI-projekteissa. Yrittäjäverkosto yhdistää yrittäjyydestä kiinnostuneet. Aloitteleva yrittäjä voi testata ideoitaan ja kuulla esimerkkejä yrittäjyydestä. Lisäksi opiskelijoita kannustetaan osallistumaan valtakunnalliseen Venture Cup -liiketoimintasuunnitelmakilpailuun sekä Yrittäjyyden kipinä -tapahtumasarjaan, jossa eri alojen yrittäjät kertovat omasta yrittäjyydestään.

CASE

PELITEEMA KIINNOSTI MESSUILLA

Turun ammattikorkeakoulu esitteli osaamistaan Turun kirja- ja tiedemessuilla peliaiheisella messuosastolla. Teema näkyi paitsi osaston sisällöissä myös sen visuaalisessa ilmeessä. Joukko AMK:n opiskelijoita oli tiiviisti mukana messuosaston suunnittelussa ja toteutuksessa.

Messuosastolla oli esillä erilaisia pelejä, joita yleisö pääsi testaamaan. Peleistä monikosketusnäytöllä toimiva Pong ja Kinect -liikkeentunnistuspelejä olivat opiskelijoiden Game Tech & Arts Lab -pelilaboratoriossa toteuttamia demopelejä. Osastolla saattoi myös seurata pelituotantoa, kun mediatekniikan opiskelijat koodasivat reaaliajassa.

Pelitekologia on uusi ja nouseva ala. Turun ammattikorkeakoulussa pelitekologian tutkimusryhmä ja Turku Game Lab kokoavat pelialan koulutus- ja kehittämissyhteisön yhteen. Uusi ala kaipaa monenlaisia osaajia; koodaajista sisällöntuottajiin ja graafikoista äänisuunnittelijoihin. Turun AMK:ssa pelitekologian suuntautumisvaihtoehto on ollut tarjolla syksystä 2012 asti. Sitä ennen opiskelijat ovat voineet valita yksittäisiä peliaiheisia opintojaksoja.

Tiedemessuilla kuultiin alan osaajien mietteitä pelialan näkymistä. Tietotekniikan yliopettaja **Mika Luimula** ja tietotekniikan tuntiopettaja **Taisto Suominen** kertoivat tietoisuudesta näkemyksiään pelialasta ja sen koulutuksesta Turun AMK:ssa. Tietoisuudesta kuultiin myös opiskelijoiden kokemuksia.

Peliala on hyvin monipuolinen. Pelejä ja pelitekologiaa käytetään paljon muuallakin kuin viihdekäytössä. Messuosastolla oli esillä esimerkiksi Seikkaile ja opi mikrobimaailmassa -pelejä, jossa saattoi testata omaa terveydenhoidon tietämystään. Käyttöliittymien ja -kohteiden kehityksessä vain mielikuvitus on rajana. Turun ammattikorkeakoulun soveltavan ICT:n hankkeet tekevät tiivistä yhteistyötä sekä pelialan yritysten että alueen hyvinvointitekologian ja konepajateollisuuden yritysten kanssa.

Pelialasta kiinnostuneille Taisto Suominen huomautti, että pelaaminen on alan ehdoton vaatimus. Kaikki harrastuneisuus on hyväksi, ja peleihin ja pelaamiseen pitää olla perustuntemus.

Opiskelijayritysten kautta yrittäjyyteen

Turun AMK:ssa toimii useita opiskelijoiden perustamia opiskelijayrityksiä eli opiskelijaosuuskuntia. Opiskelijoiden osuuskunnat tarjoavat palveluja alueen yrityksille ja organisaatioille. Opiskelijat työskentelevät opettajien ohjaamana ja valvomana. Osuuskunnilta voi tilata muun muassa tapahtumajärjestelypalveluita, teettää markkinointi- ja asiakastutkimuksia ja internet-sivustoja tai ostaa taloushallinnon palveluita.

Opiskelijaosuuskunnissa opiskellaan yrittäjyyttä

Osuuskuntien toimeksiannot tulevat pääsääntöisesti AMK:n ulkopuolisilta toimijoilta. Toiminta tukee opiskelijoiden verkostoitumista ja todellisia kontakteja alueen yrityksiin ja organisaatioihin. Yrityksillä on yhteistyön lomassa mahdollisuus tutustua tulevaisuuden työntekijöihin.

Opiskelijayrityksissä toimimalla opiskelija voi suorittaa merkittävän määrän opintopisteitä ja samalla saada tuloja. Osuuskuntatoiminta antaa opiskelijoille eväitä yrittäjyyteen ja työelämään. Toimeksiantojen tekeminen oikeille asiakkaille on hyvä tapa oppia yrittäjämäistä toimintaa, vastuullisuutta ja tiimityötä.

Runsaasti yrittäjyysopintoja

Yrittäjyyden opiskelussa osuuskuntatoiminnassa keskeistä on kokemuksellinen oppiminen. Samalla opiskellaan ongelmaperusteisesti ja yhteistoiminnallisesti sekä opitaan projektityöskentelyä. Täysiä yrittäjävaihtoehtoja ei intensiiviselläkään opiskelulla saavuteta, mutta tärkeänä tavoitteena on syyttää kipinä yrittäjyyteen.

Harjoitusyritystoiminta – ensimmäinen askel yrittäjyyteen

Harjoitusyritys on opiskelijoiden perustama, oikeaa yritystoimintaa jäljittelevä yritys, jonka taustalla ja tukena toimii paikallinen todellinen yritys. Harjoitusyritykset käyvät keskenään kauppaa maailmanlaajuisessa harjoitusyritysverkossa, joka käsittää yli 40 maata ja tuhansia harjoitusyrityksiä. Toiminnan tavoitteena on opettaa opiskelijalle oma-aloitteisuutta ja itsenäisyyttä sekä antaa yrityksen perustamiseen ja toimintaan liittyvää

osaamista. Harjoitusyritys-toimintaan osallistuu Turussa ja Salossa vuosittain noin 250 opiskelijaa eri koulutusohjelmista.

Medianäkyvyys vuonna 2012

Turun AMK:n näkyvyyttä mediassa seurattiin Webnewsmonitorin seurantapalvelulla. Viestintäyksikkö täydensi seurantaa keräämällä paikallismedioiden osumia. Mediaosumia kertyi kuukausittain tilastoitujen tietojen mukaan yhteensä 888. Keskimäärin osumia tuli viikossa noin 17.

STT-osumat ja mediaosumien jakautuminen medioittain

STT-osumia tuli vuoden aikana kahdeksan. Keväällä STT- uutisiksi nousivat Turun AMK:n perinteinen Tietoturvapäivä, polttoaineiden kasvihuonepäästöjä käsittelevä TransEco-seminaari sekä Turku Design Week -tapahtuma. Syyslukukaudella STT-osumia keräsivät eri messut, joissa Turun AMK oli mukana: muotoiluvuotta juhlivat Habitare-messut, Tiedemessut, Turun kansainväliset Kirjamessut sekä Finnbuild-messut. Finnbuild-messuilla käyty SPAN-puusiltakilpailu sai kaksi STT-osumaa. Turun AMK:n rakennustekniikan ja muotoilun opiskelijoista koostuva joukkue voitti kilpailun esteettisimmän sillan kategorian.

Vuoden aikana eniten mediaosumia oli maakunnallisissa ja alueellisissa lehdissä sekä paikallismedioissa.

Muut tiedotteet ja niistä uutisointi

Tammikuussa mediahuomiota keräsi helmikuussa järjestettävä Tietoturvapäivä. Siitä uutisoivat muun muassa STT ja Kauppalehti. Kun loistoristeilijä Costa Concordia ajoi karille Italiassa, Turun AMK:n laivatekniikan yliopettajaa, Pentti Häkkistä, haastateltiin MTV3:n nettiiutisiin.

Helmikuussa presidenttiehdokas Sauli Niinistön vierailu Turun AMK:ssa huomioitiin Nelosen ja MTV3:n tv-uutisissa. Maakuntalehdissä uutisoi- tiin runsaasti AMK:n aloituspaikkojen vähentämisestä. Aiheeseen liittyen lehdissä kirjoitettiin muun muassa Turun AMK:n kestävän kehityksen opiskelijoiden mielenosoituksesta ja kirjastoalan

koulutuksen lakkautuksesta. Aihe synnytti myös runsaasti keskustelua lehtien mielipidepalstoilla.

Maaliskuun mediaosumissa näkyi kirkkaimmin kevään yhteishaku ja T-Median tutkimus suomalaisten korkeakoulujen kiinnostavuudesta. Tutkimuksesta kävi ilmi, että Turun AMK on kolmanneksi kiinnostavin ammattikorkeakoulu.

Huhtikuussa osumia keräsi Turun AMK:n tietotekniikan opiskelijoiden Vigilis-sovellus, joka pärjasi hyvin teknologia-alan kilpailussa. Osumissa näkyi myös Baltic Sea Now -hankkeen webkamera kalasääsken pesästä. Ilta-Sanomat, Yle ja Helsingin Sanomat uutisoivat kalasääsken paluusta Seilin saarelle. Huhtikuun lopulla Turun AMK sai näkyvyyttä Ajankohtaisessa kakkosessa ja TSTV:n ohjelmassa. Niissä käsiteltiin sähkömagneettisen säteilyn haittoja ja terveydelle. Haittoja on tutkittu Turun AMK:ssa Ympäristön radiosäteily Suomessa -hankkeessa.

Toukokuussa mediassa näkyi erityisesti Turun AMK:n aloituspaikkajaoon muutos. Sosiaalialan koulutusohjelmaan lisättiin 20 aloituspaikkaa ja kulttuurialalta vähennettiin 20 paikkaa. Myös valintakokeiden lähestyminen tuotti osumia.

Kesällä huomiota sai SAMBAH- hankkeeseen liittyvä uhanalaisten pyöriäisten tutkiminen. Merillä liikkuvilta toivottiin havaintoja pyöriäisistä. Myös Baltic Sea Now -hankkeen merimetsoja tarkkaileva webkamera ja ICEE2012-konferenssi olivat esillä. Vararehtori Olli Mertanen ja koulutuspäällikkö Janne Roslöf palkittiin konferenssissa Achievement Awardilla. Kesän lopulla osumia sai Lappeenrannassa pidetty kirjastoalan konferenssi, jonka järjestelyistä vastasi Turun AMK.

Syksyllä AMK:n tutkimus sähköliherkkyydestä näkyi YLE TV2:n Silminnäkö Sähköä paossa -jaksossa. Myös Tiede-, Habitare- ja Finnbuild-messut tuottivat osumia.

Marraskuussa Turun AMK näkyi MTV3:lla, kun koulutuspäällikkö Mika Suutaria haastateltiin ohjelmistopalveluiden kehittämisestä. Kehittämisestä toivotaan suurtyöllistäjää Suomessa. Yle Radio Suomi puolestaan haastatteli AMK:n insinööri-opiskelijaa hänen pienoismalliharrastuksestaan.

Joulukuussa sähköliherkkyyttä käsiteltiin myös Kauneus & Terveys -lehdessä. Turun AMK:n Ympäristön radiosäteily Suomessa -hanke mainittiin artikkelin yhteydessä.

CASE

YRITTÄJYYDEN TIE – OPPIMISTA JA OPPIMISEN JALOSTAMISTA

Yrittäjyyden tie -hankkeen tavoitteena oli sytyttää opiskelijoissa into valita uravaihtoehdoksi yrittäjyys kuvaamalla yrittäjän todellista arkea. Hankkeessa tehtiin tunnetuksi yrittäjyyden menestystarinoita ja yrittäjyyden merkitystä alueellisen TV median keinoin. Samalla pyrittiin vaikuttamaan alueen yrittäjyysilmastoon positiivisesti. Hanke suunniteltiin yhteistyössä Turun kauppakamarin, Varsinais-Suomen yrittäjät ry:n ja Turun Sanomien kanssa. Hanketta rahoitti Liikesivistysrahasto, Turun kauppaopetussäätiö, Varsinais-Suomen liitto ja Pellervo-seura.

TSTV kuvasi ohjelmasarjaksi 12 yrittäjän tarinan. Mukana oli erikokoisia yrityksiä, vasta käynnistyneitä ja jo kauan toimineita. Yrittäjyyden suuntautumisvaihtoehdon opiskelijat haastattelivat kaikki yrittäjät ja tekivät haastatteluista raportit TV-ohjelman juontajalle. Opiskelijat olivat mukana TV-talioinneissa esittämässä haastattelujen jälkeen yrittäjille kysymyksiä ja kommentteja. Opettajat ohjasivat opiskelijoita koko hankkeen ajan.

Opiskelijoiden mielestä kiinnostavinta oli nähdä, miten eri alojen yritykset toimivat ja miten yrittäjät itse kokivat yrittäjyyden. ”Pelko yrittäjyyttä kohtaan lähti pois”, kertoivat hankkeessa mukana olleet opiskelijat.

Opiskelijoiden mukaan projekti oli monipuolinen ja siinä pääsi aidosti, konkreettisesti ja käytännönläheisesti mukaan yrittäjyyden ytimeen. Konkreettinen tekeminen motivoi opiskelijoita hankkeen loppuun asti. Käytännönläheinen oppimiskokemus kasvatti omaa yrittäjäasennetta ja -tietoutta, mitä ei välttämättä saa teorian pohjalta.

Paikallisen median ja Facebookin avulla yrittäjyysmyönteinen ilmapiiri kehittyi hankkeen aikana. Hankkeen aikana tuotettiin oppimateriaaliksi Yrittäjyyden tie -kirja ja DVD. Lisäksi yrittäjätarinat näkyvät YouTube-bessa. Tarkoitus on, että Yrittäjyyden tie -hankkeen aikana kerätty materiaali antaa uutta näkökulmaa Varsinais-Suomen alueen koulujen yrittäjyyskasvatukseen, helpottaa opiskelijayrittäjien arkea uran alussa sekä tekee yrittämisestä helpommin lähestyttävää ja kannustaa yrittäjyydestä kiinnostuneita oman yrityksen perustamiseen.

Hankkeen tavoite oli, että tulevaisuudessa yritysten, yrittäjien ja oppilaitosten vuorovaikutusta on nykyistä enemmän kaikilla koulutusasteilla. Tämä edellyttää aktiivisuutta ja asennemuutosta sekä opettajilta että yrityksiltä. Monipuolinen yrittäjyyskasvatussyhteistyö elävöittää opetusta ja innostaa yrittäjyteen.

RAPORTIN SISÄLLÖN VER

GRI-suositus			Turun ammattikorkeakoulun yhteiskuntavastuuraportti 2012		
TUNNUS	SISÄLTÖ	Sisältyy	OTSIKKO	SIVU	PUUTTEET/POIKKEAMAT
1. Strategia ja analyysi					
I.1	Ylimmän johdon edustajan lausunto	●	Kaupunginjohtajan ja Rehtorin katsaus	4-5	
I.2	Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	●	Yhteiskuntavastuun tavoitteet	7	
2. Organisaation kuvaus					
2.1-2.10	Raportoivan organisaation nimi, palvelut, operatiivinen rakenne, pääkonttorin sijainti, toimintojen maantieteellinen sijainti, omistus-rakenne ja yhtiömuoto, markkina-alueet, organisaation toiminnan laajuus, merkittävät muutokset, raportointikaudella saadut palkinnot	●	Monipuolinen koulutusyhteisö Turun AMK:n hallinto ja organisaatio Kannustaminen ja palkitseminen Mainetta ja kunniaa	10 8 40 21	
3. Raportointiperiaatteet					
3.1-3.3	Raportointiajanjakso, edellisen raportin julkaisemisajankohta ja raportin julkaisu tiheys	●	Raportin sisällön esittely	6	
3.4	Yhteystiedot	●	Yhteystiedot	5	
3.5-3.7	Raportin sisällön määrittely, laskentatapa ja laskentaan liittyvät rajoitukset		Raportin sisällön esittely	6	
3.8	Raportointi koskien mm. yhteistyöyrityksiä	●		-	Ei raportoitu
3.9	Mittaus- ja laskentamenetelmät	●	Raportin sisällön esittely	6	Selostus ko. mittarin yhteydessä.
3.10	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	●	Raportin sisällön esittely Yhteiskuntavastuun tulokset 2012	6 14	
3.11	Merkittävät muutokset raportin kattavuudessa, laskentatavassa tai mittausjärjestelmissä	●	Raportin sisällön esittely	6	
3.12	GRI-sisältövertailu	●	Raportin sisällön vertailu GRI suosituksen	52-53	
3.13	Periaatteet ja käytäntö ulkopuolisesta varmennuksesta	●	-	-	Ulkoinen auditointi puuttuu. Sisäistä auditointia ei ole kuvattu.
4. Hallinto, sitoumukset ja vuorovaikutus					
4.1	Hallintorakenne	●	Hallinto ja organisaatio	8	
4.2-4.3	Hallituksen puheenjohtajan asema ja jäsenten riippumattomuus	●	Hallinto ja organisaatio	8	
4.4	Sidosryhmien ja henkilöstön aloite- ja vaikutusmahdollisuus	●	Henkilöstötutkimukset	41	
4.5	Tulosten vaikutus hallituksen ja johdon palkitsemiseen	●	Kannustaminen ja palkitseminen	40	
4.6	Intrinsisistä riitojen ehkäiseminen hallitus-työskentelyssä	●	-	-	-
4.7	Hallituksen jäsenten pätevyys strategisen johtamisen ja yhteiskuntavastuun alueilla	●	Strateginen johtaminen ja laadunhallinta	-	Yhteiskuntavastuu on integroitu kaikkeen johtamiseen.
4.8	Arvot, periaatteet ja menettelytavat	●	Turun AMK:n visio, arvot ja strategia Yhteiskuntavastuun tavoitteet	2 7	
4.9	Hallituksen tavat seurata yhteiskuntavastuun johtamista, mukaan lukien riskien hallinta	●	Yhteiskuntavastuun tavoitteet	7	
4.10	Hallituksen oman toiminnan arviointi	●	Hallinto ja organisaatio	8	
4.11	Varovaisuusperiaatteen soveltaminen	●	-	-	
4.12	Sitoutuminen ulkopuolisiin aloitteisiin	●	-	-	AMK:lla ei ole sitoumuksia.
4.13	Jäsenyydet järjestöissä	●	Sidosryhmäyhteistyö	-	
4.14-4.17	Organisaation sidosryhmät, niiden tunnistaminen ja valinta, vuorovaikutuksen muodot ja vuorovaikutuksessa esiin nousseet asiat	●	Sidosryhmäyhteistyö Työelämäyhteistyö	12 45	
5	Johtamistapa ja toimintaindikaattorit	●	Strateginen johtaminen ja laadunhallinta	9	

Talousvastuun tunnusluvut					
EC1	Taloudellisen lisäarvon luominen ja jakautuminen sidosryhmissä	●	Rahoitus	1	
EC2	Ilmastonmuutoksen taloudelliset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	●	-	-	
EC3	Eläkesitoumuksen kattavuus	●	Talouden kehitys henkilöstön kannalta	20	
EC4	Valtion taloudellinen tuki	●	Valtionosuusrahoitus	18	
EC6-EC7	Paikallishankintaperiaatteet ja paikallista rekrytointia koskevat menettelytavat	●	Talouden kehitys tavarantoimittajien kannalta Taloudellinen hyöty maakuntaan	20 20	
EC8	Investoinnit infrastruktuuriin ja yleishyödyllisten palvelujen tarjonta	●	Palvelutoiminta AMK:n antamat lahjoitukset	19 20	
EC9*	Keskeiset epäsuorat talousvaikutukset ja niiden laajuus	●	Talouden kehitys tavarantoimittajien kannalta Taloudellinen hyöty maakuntaan Valmistuneiden työllistyminen	20 20 35	
Lisäksi		●	Opetuksen tukitoimintojen ja hallinnon kustannustehokkuus	19	
Käsittelemättä jätetty vapaaehtoinen tunnusluku EC5.					

TAILU GRI-SUOSITUKSEEN

Ympäristövastuun tunnusluvut					
EN1	Materiaalien käyttö painon ja määrän mukaan	●	Materiaalien kulutus	24	Raportoitu paperinkulutuksen määrä ja materiaalien ostot euroina.
EN2	Kierrätysmateriaalin käyttö	●	-	-	AMK ei hyödynnä kierrätysjätettä GRI:n tarkoittamalla tavalla.
EN3	Välitön energian kulutus	●	Energiankulutus	24	Lämmön- ja sähkönkulutus. 4,5 %AMK:n neliöistä puuttuu.
EN4	Väilinen energian kulutus	●	-	-	Lämmön- ja sähköntuotannossa käytetty energia. Epäsuoraa energiankulutusta ei raportoida.
EN8	Veden kulutus	●	Vedenkulutus ja päästöt vesistöön	25	4,5 %AMK:n neliöistä puuttuu.
EN11-EN12	Maankäyttö suojelualueilla ja toiminnan vaikutukset alueella	●	-	-	AMK:lla ei ole toimintaa suojelualueilla.
EN16	Välittömät ja välilliset kasvihuonekaasupäästöt	●	Päästöt ilmaan	26	Välillisen energiankulutuksen päästöjen raportointi puuttuu.
EN17	Muut merkittävät kasvihuonekaasupäästöt	●	Päästöt ilmaan	26	Autoliikenteen päästöt raportoitu Turun kaupungin ympäristöraportoinnin mukaisesti.
EN19	Otsonikatoa aiheuttavien aineiden päästöt	●	-	-	AMK ei käytä toiminnassaan otsonikatoa aiheuttavia aineita.
EN20	Muut merkittävät päästöt ilmaan	●	Päästöt ilmaan	-	Raportoitu kohdassa EN17
EN21	Päästöt vesistöön	●	Vedenkulutus ja päästöt vesistöön	25	4,5 %AMK:n neliöistä puuttuu.
EN22	Jätteiden määrä ja käsittelytapa	●	Jätehuolto	26	16 %AMK:n neliöistä puuttuu.
EN23	Merkittävät kemikaali-, öljy- ja polttoainevuodot	●	-	-	AMK:lla ei ollut merkittäviä vuotoja vuoden 2012 aikana.
EN26	Tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutusten vähentäminen	●	Positiiviset ympäristövaikutukset	23	Tuotteiksi tulkittu AMK:n koulutus, tutkinnot, TKI- ja muu hanketoiminta.
EN27	Tuotteiden pakkausten kierrätys	●	-	-	AMK ei tuota tuotteita GRI:n tarkoittamassa tavalla.
EN28	Merkittävät sakot ja muiden rangaistusten kokonaismäärä	●	-	-	AMK ei ole saanut sakkoja tai sanktioita vuonna 2012.
Käsitlemättä jätetty vapaaehtoiset tunnusluvut EN5, EN6, EN7, EN9, EN10, EN13, EN14, EN15, EN18, EN24, EN25, EN29 ja EN30.					

Sosiaalisen vastuun tunnusluvut					
LA1-LA2	Henkilöstön työsuhdetypit ja vaihtuvuus	●	Henkilöstörakenne Ikärakenne	38 38	
LA4-LA5	Henkilöstön järjestäytyminen ja neuvottelumeکانismit	●	Järjestäytyminen ja yhteistoiminta	39	
LA7-LA8	Tapaturmat, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot, työhön liittyvät kuolemantapaukset ja työntekijöiden, perheiden ja paikallisyhteisöjen valistaminen liittyen vakaviin sairauksiin	●	Työterveyshuolto tukee työntekijöiden hyvinvointia Työsuojelu ja työkykyä ylläpitävä toiminta	40 40	
LA10-LA11*	Henkilöstön koulutus ja elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen liittyvät ohjelmat	●	Henkilöstön osaamisen kehittäminen	40	
LA12*	Kehitys- ja urakeskustelut	●	Henkilöstön osaamisen kehittäminen	40	
LA13	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	●	Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	39	
LA14	Naisten ja miesten peruspalkkojen suhde	●	Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	39	Naisten ja miesten peruspalkkojen keskiarvon suhde
Käsitlemättä jätetty vapaaehtoiset tunnusluvut LA3, LA6 ja LA9.					
HR1-HR9	Ihmisoikeuskysymykset	●	-	-	
SO1	Yhteisöihin kohdistuvat vaikutukset ja niiden hallinta	●	Sidosryhmäyhteistyö	12	Prosessikuvaus sidosryhmäyhteistyöstä puuttuu.
SO2-SO4	Lahjontariskien hallinta ja menettelytavat tapauksissa	●	-	-	
SO5	Julkishallintoon ja lobbaukseen osallistuminen	●	Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	39	
SO8	Laki- ja sääntörikkomukset ja niistä saadut sakot ja sanktiot	●	-	-	Ei rikkomuksia vuonna 2012.
Käsitlemättä jätetyt vapaaehtoiset tunnusluvut: SO6 ja SO7					
PR1, PR3	Tuoteturvallisuus ja tuotteisiin liittyvät merkintävaatimukset	●	-	-	
PR5*	Asiakastytyväisyys	●	Opiskelijapalaute	32	
PR6-PR7*	Markkinointisäännösten noudattaminen ja niiden rikkomukset	●	-	-	
PR8*	Yksityisyyden suoja	●	Tiedon turvallinen käsittely AMK:ssa	43	
PR9	Tuote- ja palveluvastuurikkomuksista saadut sakot	●	-	-	Ei sakkoja vuonna 2012.
Lisäksi		●	Sosiaalinen vastuu: Opiskelijat Sosiaalinen vastuu: Työelämä	28 44	
Käsitlemättä jätetty vapaaehtoiset tunnusluvut PR2, PR4 ja PR5.					

*Vapaaehtoinen indikaattori

● Sisältyy   ● Osittain   ● Ei sisälly

YHTEISKUNTAVASTUUN YHTEYSHENKILÖITÄ

NIMI	TEHTÄVÄ	YKSIKKÖ
------	---------	---------

KEHITYS, KOORDINOINTI, RAPORTIN TOIMITUSVASTUU		
Satu Helmi	suunnittelija	Kehittäminen/Innovaatiopalvelut
Juho Noro	työharjoittelija	Kestävän kehityksen koulutusohjelman opiskelija
Salli Rantanen	korkeakouluharjoittelija	Kehittäminen/Innovaatiopalvelut

LAATUPOLITIikka JA TOIMINNANOHJAUS		
Ismo Kantola	kehityspäällikkö	Kehittäminen/Korkeakoulupalvelut

TALOUDELLISEN VASTUUN TUNNUSLUVUT		
Ulla-Maija Lakka	talousjohtaja	Kehittäminen/Hallintopalvelut
Taina Haavisto	laskentasihteeri	Kehittäminen/Hallintopalvelut
Kirsi Rantanen	taloussihteeri	Kehittäminen/Hallintopalvelut
Tuija Vanne	kirjanpitäjä	Kehittäminen/Hallintopalvelut

YMPÄRISTÖVASTUUN TUNNUSLUVUT		
Satu Helmi	ekotukihenkilö	Kehittäminen/Innovaatiopalvelut

SOSIAALISEN VASTUUN TUNNUSLUVUT		
Marjatta Kykkänen	henkilöstöpäällikkö	Kehittäminen/Innovaatiopalvelut
Anu Lehtinen	opintoasiainvastaavan päällikkö	Kehittäminen/Korkeakoulupalvelut
Taija Oksanen	järjestelmäsihteeri	Kehittäminen/Korkeakoulupalvelut

Luettelossa on mainittu raportin valmisteluun ensisijaisesti osallistuneet henkilöt. Valmistelussa on ollut mukana myös muita Turun AMK:n henkilökuntaan kuuluvia.

TOIMITUS Turun ammattikorkeakoulu: Satu Helmi
 KUVAT Turun AMK:n kuva-arkistosta ellei kuvaajaa ole mainittu kuvan yhteydessä.
 Kannen kuva: Joni Kuusisto
 TAITTO Mainostoimisto Dimmi
 PAPERI Kansi Galerie Art Matt 170 g/m², sisäsivut Galerie Art Matt 130 g/m².
 Painettu ympäristöystävälliselle paperille.
 PAINOPIIKKA Newprint Oy, Raisio 2013

441 624
Painotuote

SANASTO

B

BHK₇ (biologinen hapenkulutus)

Happimäärä, joka kuuluu mikrobeilta vesinäytteessä olevien eloperäisten aineiden hajottamiseen seitsemän vuorokauden aikana vakio-oloissa (+ 25 C). Kuvaa orgaanisen aineksen määrää vedessä.

BSC (Balanced Score Card)

Tuloskortisto, joka sisältää sidosryhmien strategiset näkökulmat: talous, asiakkuuden hallinta ja palvelukyky, prosessit ja rakenteet, osaaminen, uudistuminen ja työkyky. Tuloskortit tarkistetaan ja päivitetään yhtiö- ja yksikkötasolla vuosittain.

F

FTE (Full Time Equivalent)

Full Time Equivalent on henkilötyökuukausi tai henkilötyövuosi, joka mittaa henkilöstön läsnäoloa.

G

GRI

Riippumattoman Global Reporting Initiative -organisaation laatima kansainvälinen yhteiskuntavastuuraportoinnin ohjeisto taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristöasioista.

H

Hiilidioksidiekvivalentti (CO₂-ekv.), hiilidioksidivastaavuus

Kuvaa eri kasvihuonekaasujen ilmastoa lämmittävää vaikutusta verrattuna hiilidioksiiniin. Kasvihuonekaasun päästömäärä massayksikkönä kerrotaan vastaavalla lämmityspotentiaalikerrotimeella (global warming potential, GWP), jolloin tuloksena saadaan päästöjen määrä hiilidioksidiekvivalenteina ja kaikki päästöt voidaan vertailua helpottamiseksi summata yhteen.

K

Kasvihuonekaasut

Kaasuja, jotka aiheuttavat ilmakehään päästettyinä ilmaston lämpenemistä: vesihöyry, hiilidioksidi (CO₂), metaani (CH₄), typpioksiduuli (N₂O), otsoni (O₃), kloorifluoratut hiilivedyt (CFC-yhdisteet), fluori- ja bromiyhdisteet sekä epäsuorasti vaikuttavat hiilimonoksidi (CO), typen oksidit (NO_x) ja haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC).

Kaukojäähdytys

Kaukojäähdytys toimii käänteisesti kaukolämpöön verrattuna eli sitä käytetään sisäilman jäähdyttämiseen. Rakennuksen sisäilman ylimääräinen lämpöenergia siirtyy jakeluverkostossa kulkevaan jäähdytettävään veteen.

KVTES (kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus)

Kunta-alan suurimman sopimuksen piirissä on 307 000 viranhaltijaa ja työntekijää: suurimmat ammattiryhmät ovat sairaanhoitajat, perushoitajat, perhepäivähoitajat, lastenhoitajat, kodinhoitajat, siivoojat ja lastentarhaopettajat. KVTES 2012–2013 tuli voimaan 1.1.2012

M

MWh (megawattitunti)

1 MWh = 1000 kWh

Ominaiskulutus

Suhteellinen energiankulutus tiettyä yksikköä tai palvelua kohti: raportissa energian- ja vedenkulutus rakennuskuutiota (rm³) kohti.

Opintopiste (op)

Suomen korkeakouluissa syksyllä 2005 käyttöön otettu opintojen mitoituksyksikkö. Vanhat opintoviikkomääräiset opintosuoritukset muunnetaan kertoimella, joka on Turun ammattikorkeakoulussa 1,5 (1 ov = 1,5 op). Opintopisteen määritelmä on sama kuin yleiseurooppalaisen opintosuoritusten siirtojärjestelmän (European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS) mukainen piste, eli lukuvuoden työmäärä vastaa 60 opintopistettä ja yksi opintopiste 27 tunnin työtä.

R

rm³ (rakennuskuutiometri)

Rakennuksen kokonaistilavuus.

S

Sääkorjattu lämmönkulutus

Sääkorjattu energian käyttö ilmaisee laskutetun käytön lämpötilakorjattuna.

T

TJ (terajoule)

1 TJ = 1 000 000 MJ

1 TJ = n. 278 MWh

TS (kunnallinen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus)

Sopimuksen piirissä on 25 000 viranhaltijaa ja työntekijää, joista suurimmat ammattiryhmät ovat palo- ja pelastustoimen henkilöstö, kiinteistöhoitajat, rakennusmestarit ja insinöörit. TS 2012–2013 tuli voimaan 1.1.2012

Y

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Työelämälähtöinen tutkinto, joka on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat suorittaneet ammattikorkeakoulu- tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon ja joilla on vähintään kolmen vuoden työkokemus alalta tutkinnon suorittamisen jälkeen. Rinnastuu tasollisesti yliopistojen maisteritutkintoihin. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus vakinaistettiin vuonna 2005. Kokeiluvaiheessa tutkinnon nimi oli ammattikorkeakoulun jatkotutkinto.

YHTEYSTIEDOT

Turun ammattikorkeakoulu

*(02) 263 350

Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@turkuamk.fi

KEHITTÄMINEN

Joukahaisenkatu 3 A, 20520 Turku

BIOALAT JA LIIKETALOUS

Lemminkäisenkatu 30, 20520 Turku

HYVINVOINTIPALVELUT

Lemminkäisenkatu 30, 20520 Turku

Ruiskatu 8, 20720 Turku

TAIDEAKATEMIA

Linnankatu 54–60, 20100 Turku

Joukahaisenkatu 3 C, 20520 Turku

TEKNIikka, YMPÄRISTÖ JA TALOUS

Sepänkatu 1, 20700 Turku

Ylhäistentie 2, 24130 Salo

TERVEYSALA

Ruiskatu 8, 20720 Turku

Ylhäistentie 2, 24130 Salo

TIETOLIIKENNE JA SÄHKÖINEN KAUPPA

Joukahaisenkatu 3 C, 20520 Turku

Ylhäistentie 2, 24130 Salo

